

హనుమానము

312744

వ త్తి ది న ము వ క టి ం వ ర బ దు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

శనివారము 1930-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 27-వ తేది శనివారము
MADRAS, SATURDAY 27th DECEMBER 1930.
శ్రీ ప్రహలాదాచార్యవర్యుల వ్యవహార శుద్ధి సప్తమి

సంచిక ౨౨౨
No. 220

అమృతంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

శరీరనొప్పుల మాన్పును. వాడుపుబొట్ట
బాగును. పాఠ్యపునొప్పుల తొలగింపును.
బొట్ట బాగుగొట్టును. కడుపుల భేదించును.
బావుల దూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
చిరజీవుల తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
చలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విశేషము
తో కూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
జేలకుజేలు యోగ్యత
వీక్షములు పొందియున్నది

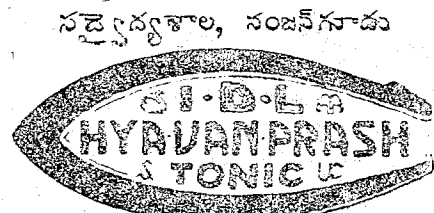
పంచభాష చీటీ బాచి కొనిన
మోనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో పక: నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బితో 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు,
తూ

109, కేరీరోడ్, భద్ర - బాంబాయి

శ్రీరక కస్తూరి.మాత్రలు
గోరోజన మాత్రలు
నంజన్ గూడు పండ్లపొడి
ఐ. డి. యల్. చ్యవనప్రాశ

ఐ. డి. యల్. భృంగామలకతైలము
సాక్షాదంత్రు:-
యునైటెడ్ కన్సరన్,
54, బందర వీధి, మదరాసు.

వర్తిక కోల్డ్ స్టార్టింగ్
క్రాడాయిలు

ఇంజనులు

ఫోర్ స్ట్రోక్ టైపు
వేడిచేయ నవసరము లేక
నే నిమిషములో స్టార్ట్
అగును. అయిలు భిర్లు
బహుతక్కువ. నీటి పంపు
లను నువ్వనెత్తముగా పని
చేయును. ఎవరైనను నడుపు
కొవచ్చును. పంపులు ఇంజ
ను నుండి గాఢముగా వచ్చును.

రెండు
స్ట్రోక్ ఇంజనులలో
కంటె ఇబ్బందులేరు
ఇంజనులో కొనగవు.

“రాబ్బన్”

హెవి కోల్డ్ స్టార్టింగ్ క్రాడాయిలు ఇంజనులు

ఇంజనులు అమితబలమైనవి. నిమిషములో స్టార్ట్ అగును. క్రా
డాయిలు భిర్లు బహుతక్కువ. “హెవి” సరిగా చూపును.
ఇతర ఇంజనులవలె నూయించునట్లు కనబ్రావనట్లును వెంచి హెచ్చు
పవర్లు ఎక్కువచేయలేదు.

రాబ్బన్ గాస్ ఇంజనులు, హెట్ బిల్లు ఇంజనులున్నా బిక్
యించబడును. స్పేర్ సామానులు రెడీ స్టాక్ లో దొరకును.

5 మెదలు 80 హెచ్ పవరుగల ఇంజన్లు స్టాక్ లో నుండును. చరలను, క్యాబులనుగలదు ప్రామాణికము.

పేజెంట్లు:- లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, న్యూ యిండియా బిల్డింగ్సు, సెకండులైను లీచ్, మద్రాసు.

హెడ్ క్వార్టర్స్:- బెజవాడ.

హనుమానము

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనికి
సమానమైనది వేరులేదు
చర్మవ్యాధులకు సంజీవి వం
టిది. ఎచ్చలను దొరకును.

యన్. రంగనాథం కెట్టి అండ్ బ్రదర్స్ నెం 12, బందరు వీధి మద్రాసు.

న్యూ ఇండియా అన్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

కావలెను

ఈదినవ తెలుపబడిన జిల్లాలలో అన్ని తాలూకాలందును, ముఖ్యపట్టణములందును మంచి కమిషనుపద్ధతిపై పనిచేయుటకు పలుకుబడి, సామర్థ్యము గల యేజంటు కావలెను.

అనంతపురము గుంటూరు చిత్తూరు కృష్ణా
కడప గంజాం నెల్లూరు

పైన తెలుపబడిన జిల్లాలలో చేనికైనను ప్రత్యేక ఏజన్సీల నిమిత్తము పూచీగా వర్తకమునిచ్చు విషయమై పంపబడునట్టి దరఖాస్తులు యోచింపబడును.

ఈదినవ తెలుపబడిన జిల్లాలలోని ఏజన్సీలకై నేరుగా లేక ఈదినవ తెలుపబడినవారికి వ్రాయవలెను.

తూర్పు గోదావరి } మిస్టర్ యు. నారాయణరావు, విశాఖపట్టణము.

వైజాగ్, గంజాం } " మాజేటి రామచంద్రరావు, యేలూరు.

పడమటి గోదావరి } " గరగపట్టి వెంగన్నచెట్టి, కర్నూలు.

కర్నూలు }
బెల్లారి }
నెం. 4/5 ఫస్ట్ లెక్ వీ-5, }
మద్రాసు, 20-11-1930. } కె. కె. శ్రీనివాసన్,
బ్రాంచి మేనేజరు.

అధ్యక్ష మాధుర్ బాబు గారి

శక్తి బోషధాలయము

హిందూదేశమునటిలోను మంచిదియు, చాకధరలకు, నమ్మకమైనవి దొరకగల ఆయుర్వేద బోషధాలయము. మద్రాసు బ్రాంచి:—158 బ్రాడ్వే, జి. టి. మద్రాసు.

శీర్షి బ్రాంచి:—చాందినీచౌక్. రంగూన్ బ్రాంచి:—209, లీవిస్విధి.

చ్యవన ప్రాశ:—జలుబు, దగ్గు, తయ, ఉబ్బనము మొదలైనవాటికి దివ్య బోషధము. ధర 64 తు|| శేరు 1 కి రు 3/-

సిద్ధమకరధ్వజ:—నరములకు బలము నిచ్చు బోషధము తులం 1 కి రు. 20/-

సాయుక్త ఉచిత బాధితాశోకము ఒక అణా పొట్టుబిళ్లను పంపును.

యం. యం. చక్రవర్తి, బి. వి. ప్రొప్రియెటరు అందు రిసీవరు.

ది స్టేట్-యెడెడ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ తిరువాన్కూరు, లిమిటెడ్.

హోడ్ ఆఫీసు; అలెప్పి; బ్రాంచి; తిరువేండ్రం.

(హెచ్ హెచ్ మహారాజి గవర్న మెంటువారి ప్రావుగలదు)

(రీజెంటు ఆఫ్ తిరువాన్కూరు)

చేర్మన్:—మిస్టర్ కె. సి. పండలె, బి. ఎస్ సి. (Econ.)

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు ప్రస్తుత మీదిగున తెలుపబడిన రేట్లప్రకారము పుచ్చుకొనబడును.

6 నెలలకు 100 కి సం 1 కి రు 5 1/2 వంతున

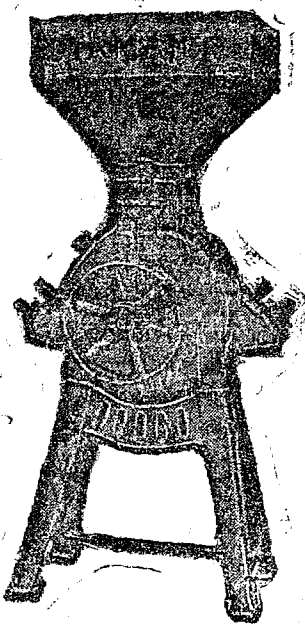
1 సం|| రమనకు " " 6 " "

2 " లాన్సు పైగా " 6 1/2 " "

పట్టి 6 మాసములకొకసారి చొప్పున చెల్లించబడును. మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, బెంగళూరులందు డిపాజిట్లును యెట్టి చార్జీలేక సరికిసరి పుచ్చుకొనుటకు, చెల్లించుటకు యేర్పాటులు చేయబడి యున్నవి.

లేక మద్రాసు మకర్తీబీధి, నెం 7 అందు 8 సి. కృష్ణ మీనన్ ఎం. ఏ.,

చేర్మన్ గారి కార్యాలయమునందుమాడ పుచ్చుకొనబడును. } ఆక్టింగ్ మేనేజరు.

“డైయమంట్” గ్రైండింగ్ మిల్లులు

వ్రెంచ్ బర్ స్టోనులతో

1 ధరలయందు గొప్ప తగ్గుదల

హిందూదేశమునం దన్నిభాగములందును ఈ మిల్లులకు అత్యధిక మగు గిరాకీ యుండుటవలననే ధరలను మిక్కిలి తగ్గించుటకు ఏలైనది.

సోల్ ఏజెంటు:—

బాల్లిబాయి అందు కంపెనీ

4/153 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కాడీ ఉబ్బనము, దగ్గు, పోజ్యరము, మున్నగు క్యాపసంబంధముగు వ్యాధులకు నివృత్తికావచ్చును. తక్షణమేనుచు చూపును. ఇతరమందులు ఇచ్చి నిరసయోగమైనప్పుడు యిది గెలుచును. Rs. 1-8-0.

లూలూ: (సిక్రాప్) ఇది మాయొక్క శత్రువై యునిచే గొప్ప నూత్రముచే తయారుచేయబడినది. ఇది అన్ని విధములగు కండ్లకోప్పలు, కంటిపుండ్లు, బలహీనపు కండ్లు మొదలగువాటిని, శత్రునట్టి మందు గాక నివృత్తిగా కుదుర్చునట్టి బోషధము. ధర రూ. 1-0-0.

గున్స్: గెనోరియా అను పెగకోగమును కొపై బా, చందనమునె, మున్నగు వాని కలగజేయునట్టియు బావలికి తీసికొనదగినట్టి మందులు చేర్చబడక, యున్నది ఇది. ఎంతటి నున్నితమైన పెగకోగమును కూడ కుదుర్చును. ఇది 8 రోజులలో, ఎట్టికష్టమును కలిగింపక, తక్షణమే శ్రమ నివారింపజేయును. ధర చిన్నది. రూ. 1. పెద్దది. రూ. 2. మర్యాదగలదుకాని దాదలందరయొద్దను విక్రయింపబడును.

(D. SPECIFIC & Co.)

ఏజెంటు:— కాకటక్ అండ్ కో, పోగుబాబ్స్ 286, మద్రాసు.

ఎల్. జే. దేశాయి బ్రదర్సు
88, మింటుబిధి, పార్కు-టవున్, మద్రాసు.

ఆయుర్వేదమైన గ్యాగరంటి
గల కస్తూరిమాత్రము సీసా 1 కి

నెల రు 0-6-0

ఒకడబ్బా సీసాలకు ట్రాపాల

ఖర్చు ఇవాం) రు 8-0-0

మాంధ్ర ఆర్యాంజనము, గోరోజన

ము, కాబూలు ఇంగువ, రబ్బరుస్తాంపు

ఇంకి, కడిమలాము, పండ్లపొడి, మా

త్రెలు, కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, వచ్చ

కర్పూరము మొదలైనవి దొరకును.

పరస్పరములలో ఏజెంటును, మదరా

సులో అమ్మవాదనుకావలెనుక్రయ.

బాపితాలకు వైకన్న విలాసమునకు

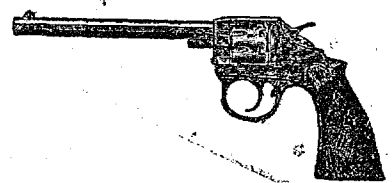
వ్రాయుదు.

చల గులభము! త్వరపడుడు!! ఫలమధికము !!

వానావిధములగు రివాల్వర్లు
ఆరు లేక ఐదుతోటాలు యొక్క-నవి.

[సాపేతము గూడ 3 సం.]

ధరలు సరసము

క్యాటలాగు ఉచితము

వారము 32, 33, 34 అంగురములలో దొరకును.
దిన్నవి తేలులో పెట్టుకోగలిగినవిమాడ దొరకును.

యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ,

నెం. 92 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

50 సంవత్సరములనుండి అమోఘమైన జాతీయము
మధ్యాహ్నం గోజాంతరము బంగారమునాంటిదియు
కాంతి భోజాంతరము మహిమవీరినదగిన మా
ఆలంకరిగ్రహ మాత్రము
మలబద్ధము, బుద్ధిమాంద్యము, నరములబలహీనత మొద
లైనవాటిని బోగొట్టును.
52 మాత్రము గల దశ్యా 1 కి రు 1/-
పూర్తివివరములకోరకు క్రిందివాటికి వ్రాయుదు:—
ఆలంకరిగ్రహసార్వసీ 56 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
ఏజెంటు. ఎల్. శర్మరాజు, మెయింకోరోడ్డు, కాకినాడ.

ఘనసారచందిని

పెగకోగములకును, శ్రీల మనుమవ్యాధులకును, క్ష
వ్యమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు లేక
రోగములను, శ్రీలకు సంభవించు కుమారు రోగములను, నిరస
లము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు నుపయోగించుట
కూర్చును. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. సి. ఖర్చు
లు ప్రత్యేకము.

వి. సి. ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

భారతదేశముయొక్క గొప్ప లైఫ్ ఎయ్యూరెన్సు కంపెనీ యైన

ఓరియంటల్

వారి మూడుసంవత్సరముల కొకతూరి లాభములు పంచిపెట్టబడు వందొమ్మిదవ సంవత్సరము 31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగగలదు. అదనపు రాబడి గతమూడుమందిపులలో అనగా 1921 లో రు 21½ లక్షలు. 1924 లో రు 53½ లక్షలు. 1927 లో రు 78 లక్షలు.

సంవత్సరము ఒకటికి పూర్తిలైఫ్ పాలసీలపై పంచిపెట్టబడినలాభములు

1921 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 10 లు.

1924 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 22½ లు.

1927 లో రు 1000 కు సం॥ 1 కి రు 25 లు.

ఈ సంవత్సరములో తీసికొనబడిన పాలసీలుగూడ 31 డిసెంబరు 1930 తేదీని జరుగులాభముల సంవత్సరములో అప్పటికి అమలులో నున్న యెడల పొట్టానుటకు హక్కు గలదు.

గాన మీరు ఓరియంటల్ పాలసీదారుగ ఇప్పుడు చేరినయెడల లాభమును పొందగలరు.

ప్రతినిధులు అంతటను గలరు

హెడ్డాఫీసు—ఓరియంటల్ బిల్డింగులు, బొంబాయి.

పూర్తి వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు

ఆక్టింగ్ బ్రాంచి సెక్రటరీ—ఓరియంటల్ బిల్డింగులు,

పోస్టుబాక్సు, నెం. 8, మదరాసు.

బ్రాంచి సెక్రటరీ:—గోదావరిపేధి, విశాఖపట్టణము.

తండ్రి నివాసము "ఉమ్మడిరాజు"

తండ్రిని నెం. 425000

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వర్తమాన మిశ్రితమైన, సంశ్లిష్టమైన జానానము నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక అనుభవించుచుండుటయే మా వ్యాపారాభివృద్ధికిని, కాకా కాదులూ హేతువులను ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విశ్వాసముగా తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలనర్జకులు, 25 చైనాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్క్రీమ్ (రిజిస్టర్డ్) నుపయోగించుటకు ముహురము.

ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. నెల : సీసా 1-కి అ. 12. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము

మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచియోహార మెంతయోవశ్యకమో వెండుకలకు గూడ నట్లే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరాలోగ్గుడు మీరు భుజించు యాహారముపై వాధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తలచునట్లే వాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)

స్వచ్ఛమైన నశేకవస్తువులచే మిశ్రితమై, మెరుగునగు నేద దీప్తి, వెండుకలయభివృద్ధికి తోడ్పడగలదు. వెండుకల మొదలగు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పొడు గెదు నటుల చేయును. ఇది తలపై మెలచు చుండును తొలగించి, వెండుకల రాలిపోవుట నాపును.

శలకా ముండి యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగడియున్నాడు. నేడే యాహారముగా వినియోగించుముగ తెలియగలదు. అన్ని స్థానములలో అమ్ముబడును.

ధరలు: సీసా 1-కి రు. 1. వి. పి. అ. 6. ప్రత్యేకము. సీసా 8-కి రు. 2-10-0. వి. పి. అ. 0-12-0. ,,

ఓటో డిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అవాదినుండి వాడబడు శుభద్రవ్యము. గొప్ప పుష్కములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్షణీయమగు శుభాసన మాదిరిబుడ్డి నోకదాని నుపయోగించిన మీరెత్తుకొనిందగలరు.

ధరలు:— ½ టోన్సు సీసా రు. 2-0-0. ½ టోన్సు ,, రు. 1-4-0. 1 ట్రాము ,, రు. 0-12-0. 1 ట్రాము ,, రు. 0-10-0.

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

కాంటేబుల్ ఖరీదు కెండు అణాలు. అన్నిచోట్లను అమ్ముబడును.

పోల్ ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ ఆండు కెమికల్ కంపెనీ,

268, బామ్మామిదేడు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నెం. 2.

రుసుము రు 5-8-0 లు మాత్రమే

చెల్లించినారు

కాని, ఒక్కొక్కరు రు 1,000 చొ॥

యిద్దరు సభ్యులు పొందియున్నారు.

మీ రేల పొందగూడదు?

43,000 మంది యిదివరకే సభ్యులుగా చేరి యున్నారు. (గవర్నమెంటువద్ద హామీ రు 81,000 లకు మించియున్నది.) ఉచితభీమా, చీఫ్ భీమా, హైయ్యర్ భీమాభావతుల నామినీలకు యితర వరకు శ్యాంక్షన్ చేసిన సొమ్ము 1,10,00,000 లకు వైగా మించినది.

విరముల కొరకు:—

వీనస్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్

సెకండ్ లైఫ్ లీమ్, మదరాసు అని వ్రాయుడు

స్వదేశీ బట్టలు

రు 250000 ల మూలధనముతో ఇచ్చట నూలు పరిశ్రమను స్థాపించియున్న సంకలి ఎల్లరకు విదితమే. ఈ జిల్లాలో పండిన ఎరువు, తెలుపు ప్రతిష్ఠ (నె 20½ రు) నూలు తయారుచేయించి సదరు నూలుతో చేతిచగ్గుములపయిని అన్ని రకముల బట్టలును నేయించుచున్నాము. అద్దకపు రకములును ఎరువు, తెలుపు దూదిన్ని నూలును కూడ చౌకధరలకు దొరకును, ధరల జూచి వాకు వ్రాయుడు.

శ్రీ సూర్యనారాయణ స్పిన్నింగు

2 & వీవింగు మిల్సు, (రిజిస్టర్డ్)

పందలపాక, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

బజిరంగబలి, జ్యోతిషం

“శ్రీ వీరాంజనేయస్వామి ఆరాధన” (ప్రశ్న) (అనేక యోగ్యతా పత్రములు పొందియున్నది.)

ధర్మన్యాయమైన 5 ప్రశ్నలవరకు రూ 1-4-0

ప్రశ్నలను వ్రాసి ఒక కవరులో పంపిన బదులుతో ప్రశ్న కవరును అట్టచే పంపబడును.

రక్షణ:— (తొందర) సర్వసిద్ధి “సర్వజ్ఞ” 2-0-0

శంఖాదోష నివర్తి “రక్ష” 8-0-0, సంతాన గోపాల “రక్ష”

7-0-0, బజిరంగబలి స్పెషల్ “రక్ష” 15-0-0.

జాతకభావములు:—ఒక జాతకం గణించి వ్రాయు

టకు, 2-0-0, ఒక సంవత్సరమునకు దశాభుక్తి అంతరము

లతో మాసవారిగా ఫలము వ్రాయుటకు 5-0-0, పూరా

జాతకం దశాభుక్తి ఫలము వ్రాయుటకు 85-0-0.

జాతకవక్, లేక ప్రశ్న వ్రానేకాలమును తెలుపవలెను.

“తపాలసెలపు వేటు”

ఇంకా యితరవిషయములకును వ్రానేది.

క. ఆ. కృష్ణమాచార్యులు,

బజిరంగబలి జ్యోతిషం, ఉప్పవేలూరు.

P. O.

via) Tindivanam. South Arcot Dt.)

కావలెను

ఇదివరకు యేర్పాటుచేయబడినట్టి ప్రదేశములందు “సౌత్ కలకత్తా ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంక్” వారి వ్యవసాయము, చేతి వృత్తుల స్త్రీము వారి వరత్తులు, నిబంధనల ననుసరించి పని చేయుటకుగాను నెలకు రూ 150/- వేతనము రూ 55/- ప్రయాణపుఖర్చులపై జిల్లా యేజంటు కావలెను. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రదేశములు యింగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.

ఈ క్రిందివారికి తక్షణమే దరఖాస్తుల పంపుకొనుడు.

Managing Agent:—

SOUTH CALCUTTA INDUSTRIAL BANK LTD.

31, Ashutosh Mukherjee Road, Calcutta.

వైకమును ఖర్చుచేయుట సులభము, దాచుట కష్టము.

దాచుట ఎంతకష్టమో, అంతభాగ్యతతోనే దాచబడిన వైకము కూడ ఉపయోగించబడవలెను. దానిని ఈదిగువ తెలుపబడిన కంపెనీయందు లైఫ్ అన్యూయిటీ పాలిసియందు మిక్కిలిభద్రముగ దాచ వీలుగలదు. స్థాపితము 1897

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూయిటీ కంపెనీ
లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మైసూరు బ్రాంచి 152

మద్రాసు బ్రాంచి,

కమర్షియల్ బిల్డింగ్, బెంగళూరు.

9 అండు 10 సెంటెడులైక్ బిల్డ్ మద్రాసు.

మాలో పరిచయము చేసికొని, నూతనముగా మారుడు

భ్యంసమొనర్చబడిన ఆరోగ్యము, తగినపజీవత్వము వీటిచేగలుగు అపాయమునుండి తప్పించుకొనుటకు

సిద్ధకల్ప ముకరధ్వజ
(శిశు స్వ రూ)

వరములకు బలవంతముగా గొప్ప టూనిక్, బాగుగా ర మును పరిశుద్ధి పరచును. పురాణ, క తివ్యాధులకు తత్వక గుణమిచ్చు బౌద్ధము. మెదడు సంబంధ మైనవనిగలవారి కిదియొక వర ప్రసాదము. శరీరమునకంతటికిని మంచి బలమును నూతనముగా గలిగించును. అనేక బంగారములకంటె మెరుగైన యొగ్యతాపత్రము. ని వ్య బడి యున్నవి. పూర్తిగానుదురుటకు 60 మాత్రలు బుడ్డి 1 కి ర్పు 10.

ఈ హాశస్థిద్ధ ఆయుర్వేదకర్మ పండిత

డాక్టరు ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు

గారి బౌద్ధములను సేవించి వరములు, మెదడు, చేపాము మున్న నుచాని నభివృద్ధిపరచుకొనడు.

శిశు స్వ రూ

సిద్ధకల్ప ముకరధ్వజ

(శిశు స్వ రూ)

మహాచందనాది తైలము

ప్రతిపక్షచే మేలైనదిగ కలగొనబడినది

శిశు స్వ రూ

పురాణవ్యాధులకు, క తివ్యాధులకు ప్రత్యేక బౌ

ద్ధములను పంపుటయందు మంచిని పుణ్యత గలదు.

“మహాచందనాది తైలము”

అమోఘమైన స్నాన తైలము. మెదడుకి ఎక్కువ శక్తి నిచ్చు టూనిక్

జ్ఞాపక శక్తి తగ్గుట, మెదడు చీకా

కు గానండుట, దృష్టిలో కండ్లము

ట, తలనొప్పి, మొకడా, లలకు చర్మ

మును సంబంధించిన వ్యాధులు.

12 స్నానములకు వరిపోవు

12 బౌద్ధముల బుడ్డి 1 కి ర్పు. 5.

పూచీగా గుణమిచ్చును. అమోఘమైన బౌద్ధములు, శాశ్వతమైనగుణము.

ఖద్దవగాని. లేక ఆ తరమువ్యాధులగాని సలహా ఇవ్వబడును.

ది మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, లిమిటెడ్. మద్రాసు

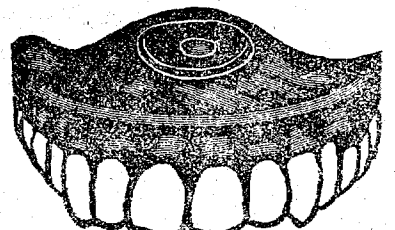
(1915 లో స్థాపితము.)

పెట్టె నెం. 151] మేనేజరు: వి. రఘుపతి, బి. ఏ., బి. ఎల్. [తంతువీలాసము “కల్పము”

హైడ్రాసీల్

హైడ్రాసీల్, ఏనుగుకాళ్లు మొదలై నట్టి యేవ్యాధులునుగూడ యెట్టి శస్త్ర చికిత్స లేకయే హైడ్రాసీల్ చికిత్సచేయ నగును. దీనిని కలకత్తా మెడికల్ కాలేజి ఆనుప్రతిలో వెనుక పర్వముగా నుండిన డా॥ బి. ముఖర్జీ గారు కనిపెట్టియున్నాడు. ఇట్టిది సిద్ధముగ నుండగా ఇంకను మా ధృత్యము గలిగియుండుట తమింప వలెను పడదు. పూర్తిచికిత్స 8 బౌద్ధముల సెల్ డి. 11/- 2 బౌద్ధముల సెల్ డి. 8/- పోస్తేజి ప్రత్యేకము. దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఉచితము.

ఆ త్రవప్రత్యుత్తరము “న్యూ యొర్క్ ఇంగ్లీషులో” జరుపవలెను. RELIANCE RESEARCH LABORATORY (Dept. A.) 108/2, Machua Bazaar Street, CALCUTTA

ఎట్టి దంత వ్యాధులకైనను

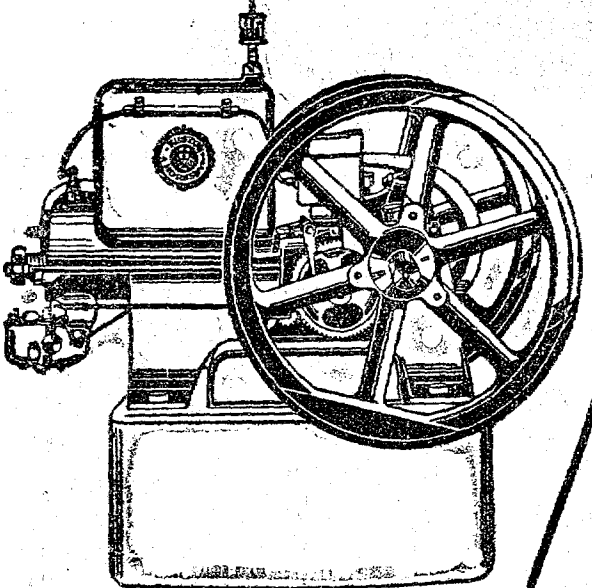
హిందూ దంత వైద్యులగు డాక్టరు మూడీ గారితో నాలోచింపుడు. (ఉచితముగ) ఆలోచించ నగును. మద్రాసు, వహంటురోడ్డులో, (గవర్న మెంటు భవనమునకు ఎదురుగ) వాలూజా రోడ్డుపై నుండు వీరి వైద్యగదులు అవసరమైన సమీప ఎలెక్ట్రిక్ యంత్రసామగ్రిని గలిగియున్నవి. ఆలోచించుటకు కాలము:—

ఉదయము 9:00 7-30 మొదలు సాయం కాలము 6 గంటలవరకు.

ఆదివారం ఉదయము 9:00 9 లు మొదలు 11:00 వరకు.

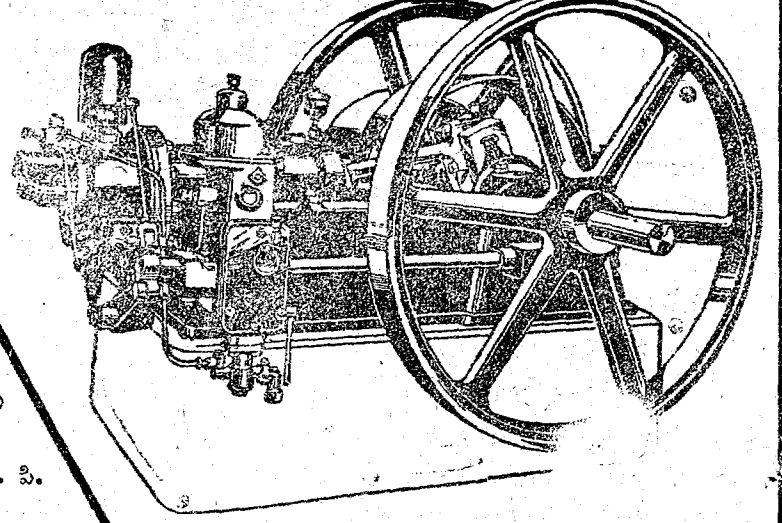
రస్ట్ - హార్న్స్ బీ ఆయిల్ ఇంజన్లు

ప్రతి ఒక్కటియు వాటి జాతులలో శ్రేష్ఠమైనవి

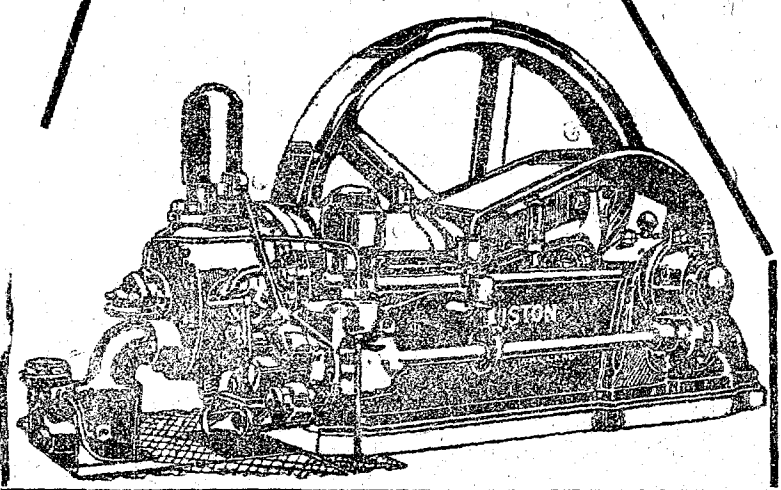
పి. ఆర్. టైప్ ఇంజను

పెట్రోలువల్ల ఆరంభించి
కిరసనాయివల్ల
నడపబడును
సైజులు
6½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.

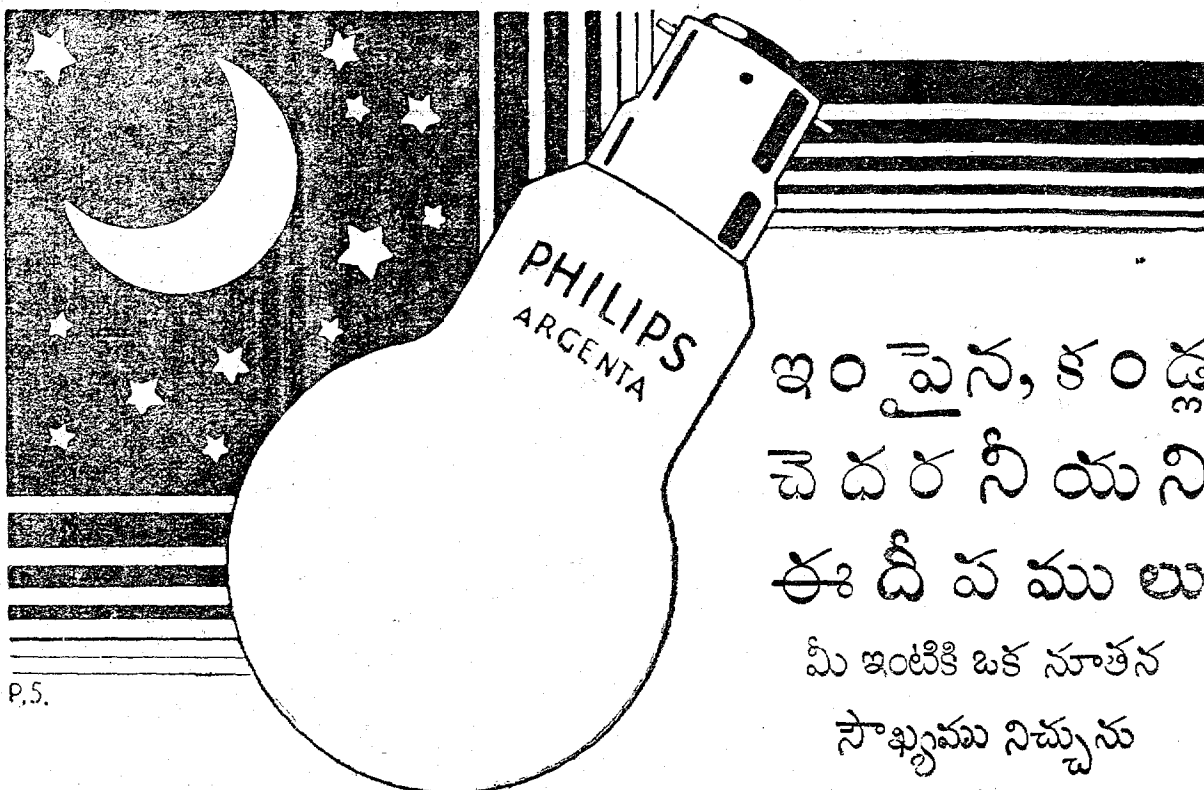

క్లాసు “యమ్”
హాట్ బల్బ్ టైప్

క్రాడ్ ఆయిల్ వల్ల నడచును
సైజులు
6½ మొదలు 36 బి. హెచ్. పి.
స్టాక్ మద్రాసునందు కలదు.

మద్రాసు రాజధాని ఏజెంట్లు:—మాస్సీ ఆండు కో., లిమిటెడ్, రాయపురం—మదరాసు

ఇంపైన, కండ్ల
చెదరనీయని
ఈ దీపములు

మీ ఇంటికి ఒక నూతన

సౌఖ్యము నిచ్చును

ముఖ్య పంపదార్థము:—

క్రాఫ్ట్ ఇంజనీరింగు

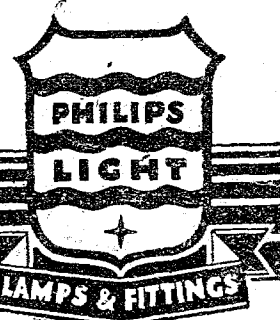
కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్.

ఫస్ట్ లెవెల్ బీచ్, మద్రాసు.

మీ ఇంటిలో, ఫిలిప్స్ ఆర్జెంటా లాంపులను లభింపజేయుట, ఒకే విధమైన ఇంజనీరింగు దీపముల నుంచును. వాటి ప్రకాశమును, సుఖమును మీరు వెంటనే చూడగలరు. ఏలనన, ఫిలిప్స్ ఆర్జెంటా లాంపులు కండ్లను చెదరనీయక చలువను కలుగజేసి, ప్రతి మూలయందు వ్యాపించి, సాయం సమయముల కాంతిని మరింత కాంతి వంతముగ చేయును.

కాబట్టి, ఫిలిప్స్ ఆర్జెంటా లాంపులనే ప్రత్యేకముగా నడుపుడు. అగ్గదరు డీలర్లు సరఫరా చేయగలరు.

PHILIPS
Argenta LAMPS

భావిభారత కళ్యాణ శుభసూచన

1931 జూను నెల మొదలు ముచిఫలికములు

కలుగునని సుప్రసిద్ధ జ్యోతిషులగు

అలాస్టరుగారు ప్రకటించుట

ధర్మ, దీక్షలు 22:—ఇప్పుడు కాంచీపేటకు సభాగోచరింపబడుచున్న విషయములగుర్తి 21-10-30 (అమావాస్య) నుండియే కొంత ఆనుకూల్య మేర్పడెను. 20-11-30 నుండి అది మరింత స్పష్టముగా స్పృశెను.

21-12-30 (అమావాస్య) నుండి కుభగ్రహముల సమ్మేళన మేర్పడెనుగాన నిష్పటినుండియును బ్రతుకు భారత కేశముల సంబంధమునుగూర్చి ఆలోచించుచున్న మేధావులలో సామరస్య సుధికముగా కలుగగలదు.

1931 జనవరి మొదటి నెలలో యింకను స్పష్టముగు ఫలిత మేర్పడునుగాన అప్పటినుండియు 1931 జూను నెల వరకును అందరికినిగూడ అధికముగు విశ్వాస మేర్పడగలను.

1931 జూన్ జూలై ఆగష్టు నెలలలో అతిశ్రేష్ఠములగు ఫలితములు నిశ్చయముగా చేకూరును.

“గత శాలుగుమాసములనుండియును శని, బృహస్పతి, శుక్ర, శుభ, బుధుడు, నెప్ట్యూను యీ ఆయిదు గ్రహములును మంచి ఆనుకూల్యమున నడిచుండుటచే 1931 ఆగష్టు మొదలు 1932 ఫిబ్రవరిలోగా అతిసుఖములగు పరిస్థితులు జరుగగలవు. వీటివలన భారత బ్రతుకు కేశములకు ప్రైవేట్ మరియు అధికముగు మరియు భారతదేశమున కాంతిసంపదలు వృద్ధి నొందుటయును నూడ చేకూరగలవు” అని అలాస్టరుగారు తెలిపిరి. (అ.ప్రె.)

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీకోడేటి రంగాచారిగారు

విశాఖపట్టణము, డిసెంబరు 24:—పెద్దాపురము లాటిడెబ్బల పందర్బమున బలముగ చెల్లులు తగిలిన శ్రీకోడేటి రంగాచారిగారు ఇంటి విశాఖపట్టణము జెనరలు ఆసుపత్రిలో వైద్య సహాయము బడయుటకు నేడిచటికివచ్చిరి. నేటి దినము ఆసుపత్రిలో వీరు చేర్చుకొనబడిరి. వేయి వికిగ నేమా అని ఆసుపాసము కలిగి కేపటి దినము ఎక్కువ పరీక్ష జరుపుటకు డాక్టర్లు నిర్ణయించిరి.

పురపాలక సంఘముల సమావేశము

మద్రాసు రాజధానిలోని పురపాలక సంఘముల చతుర సమావేశము ఈ పత్తరములకు ఆహ్వానింపబడినది. శ్రీ కల్లికోటి రాజాగారు ప్రారంభము గావించెదరని తెలియుచున్నది.

ఇండ్లు తగులుబడెను

నేటి సాయంకాలము క్రొత్తసాలిపేటలో భయంకరముగు అగ్ని ప్రమాదము సంభవించినది. నుమారు వాగునందల యిండ్లు పరశురామక్రియైనవి. అవకాశము లేని కారణమున పంపుల ఆస్తులను పందరించుకొనలేక పోయిరి.

అసలు బంగారు నగలకు

ఏకంసి చబిల్ దాన్ అందు నన్న

నీమకమలములు, నగలవర్తకులు

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి

అల్లుని పర్యటనము

దక్షిణదేశమునకు వచ్చెదరు

క్రిశ్చియన్, డిసెంబరు 20:—క్రిశ్చియన్ ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి అల్లుడైన ప్రాఫెసరు నేనుగుగారు తమ సతీమణిగారితోటి 22 వ తేదీని దక్షిణమున వచ్చెదరు. వీరితో గూడ, బాల భుజినుండి గవర్నరు జెనరలుగారి ఏజెంటు కల్పల్ ప్రివ్యురగారు వచ్చెదరు. వారు క్రిశ్చియన్లకు 29 వ తేదీ వచ్చెదరు. 30 వ తేదీని కన్యాభిషేకమును జరిపి ఆయన రెండురోజులండి జనవరి 1 వ తేదీని మరల క్రిశ్చియన్ల కేతెతురు. ఆదివారానియే వారు మధురకు వెళ్లెదరు. వారి సంచారకాలమున వారు కల్పల్ ప్రివ్యురగారి ఆతిథ్యముగా నుందురు. (అ.ప్రె.)

క్రిశ్చియన్ల తమిళవారపత్రిక

కానైకుడి, డిసెం 26:—ఆదివారమునుండి కొత్త యూదులలో తమిళ వారపత్రిక క్రొత్తది. “చంద్రహాసరము” అను పేరట ప్రారంభింపబడును. (అ.ప్రె.)

YOU'RE EYE

DOES IT TROUBLE YOU? If so, try Seller's Lotus Honey, the safest, surest and most highly praised. Nature's Cure for Eye-diseases. Cures even Cataract, etc. Obtainable at all chemists or direct. Ask for free literature.

SPENCER & Co., (Ltd)
W. E. SMIT & Co., (Dept.,) Madras.

రాళ్ల నగలు, బంగారు నగలు,
వెండి నగలు మొదలుగునది
నూనె కలవు.
కరంచంరు చవిల్ దాన్,
115 చైలాబజారు, హైదరాబాదు.

హైదరాబాదు నగర ప్రభుత్వము

ఉపాధ్యాయులు లేకనే
సలభముగా నేర్చుకొ
నవలసిన పద్ధతులు
ఇందు ముద్రించ
బడియున్నది
వెల రూప 1.

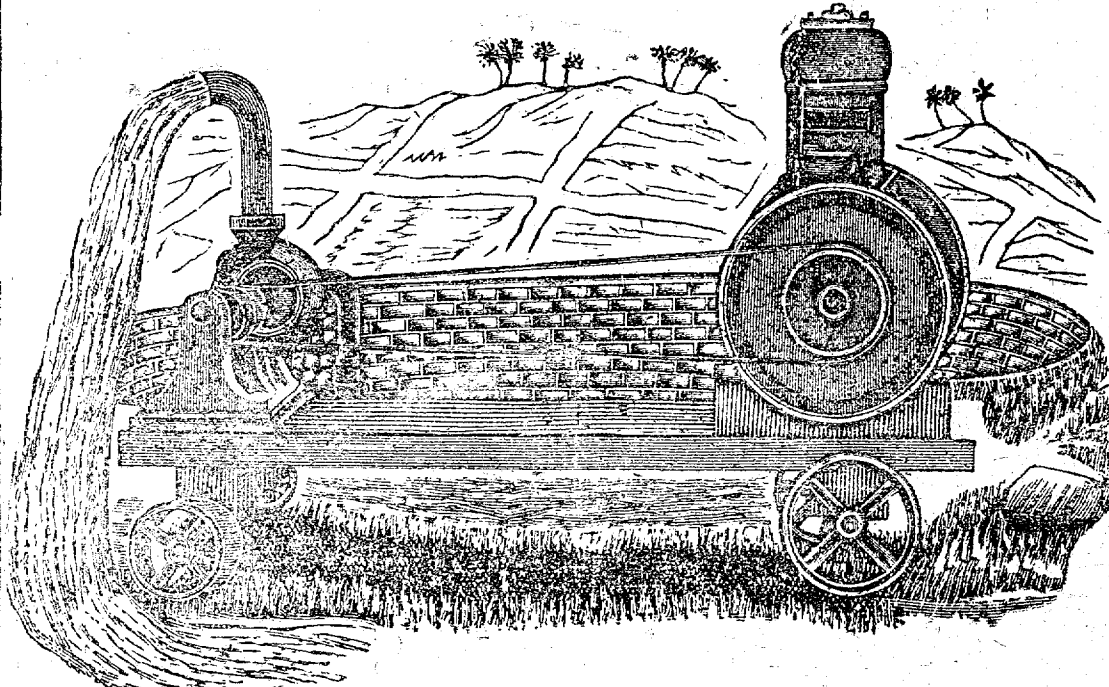
P.N.C. BROS.

PERAMBUR BARRACKS POST, MADRAS

పి. ఎన్. సి. బ్రదర్స్, పెరంబూర్ బారక్స్ పోస్టు, మద్రాసు

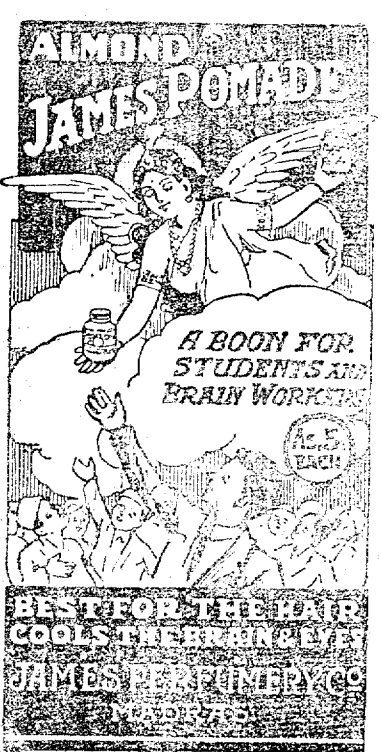
ఆంధ్ర క్రూడాయిలు సంపింగు శెట్టు

ఇంజను నడుపుట సులభము— శాశ్వతముగా పనిచేయును

చోక క్రూడాయిలుగూడ నమ్మకముగాన, అతిసులభముగాన, శాశ్వతముగాన పనిచేయునది ఆంధ్ర క్రూడాయిలు సంపింగు శెట్టు—క ముఖముకంటే లేదనుట నిర్వివాదాంశము నడుపుటకు పూర్వోత్తము అక్కరలేదు. ధర చాలా సరసము. ఈ క్రూడాయిలతో పాటు అక్షరములో దొరికిరి యివ్వగలము.

పోల్ ఏ శెట్టు—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ, యింజనీర్స్—బెజవాడ. 1

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
గవర్నమెంటు
ఆర్డరు
నంబరు
100
ఆంధ్ర ప్రదేశ్
గవర్నమెంటు
ఆర్డరు
నంబరు
100

పట్టుపంచెలు భోజన కాలముందు

కట్టుకొనుటకు

ఈ కార్యం, అక్కరం, పంకపండురంగులలో దొరకును.

సాదా అంచు భోజనం అంచు

1 1/2 X జములు పొడవు పంచె	6-12-0	7- 8-0
1 1/2 X 1/2 డిల్	7-14-0	8-12-0
1 1/2 X జములు ఆడకట్టు పంచె	11-4-0	12- 8-0
1 1/2 X 1/2 డిల్	12-6-0	18-12-0
1 1/2 X జములు చీర	15-12-0	17- 8-0

వి. పి. ఖర్చులు కేర.

సిల్క్స్ స్టోర్స్,
బోడవరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము

రూ. 3-0-0
ప్రప్ర కాశిక 1 1-0-0
కర్కర శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

గుంటూరు జిల్లా రైతుల ఆర్థిక మరవప్థ

(జొల్లి సత్యనారాయణచౌదరి గారు-అధ్యక్షులు)

రత్నాకర్లు మన ఖ్యాతిగాలిని భారతవర్షము నేమి కెద్యమును నిలబడునది. ఈ దేశ దుర్భర దౌర్భాగ్యస్థితిని గూర్చి ఆర్థిక ప్రశ్నలు పెక్కు గ్రంథములకు వ్రాసి ప్రపంచములో నింతటి పేద దేశము మరెక్కడా లేదని నిరూపించి యున్నారు. నేటి మన పేదరికమునకు కారణము ప్రజల వృత్తులు నశించుటయే యిది యీ శాస్త్రవేత్తల మతము. చేతిపనులు వగైరా వృత్తులు నశించుటకు పాటువు మన పరాధిపతి.

దేశము పృథ్వి భూమి గోల్పోయింది మొదలు చేతిపనులు శ్రమముగా చేయుట చేత ప్రజలు కేలము భూమి నమ్మకమున నాశనమైంది. నేడు మన దేశ ప్రజలలో నూటికి కొంబది మంది వ్యవసాయదారులు. వీరికి భూమియే జీవకావ్యము. అది వృష్టి అకావృష్టి వోమములు లేరు కల వ్యవసాయము చేతకు పాటుగడుపు పొసగెడు. అం లేకాని వ్యవసాయము యెంతమాత్రము పాటుగడుపు కాదు కాని కాని రైతుకు మూలధనము లేకపోవు. దుష్టతల భూమి నిస్తు వగైరా లు. ఈ నిష్ఠువానాటికి పెరిగిపోవుచున్నది. రైతుల యీ పక్ష భారమున ప్రంగిపోవుచున్నారు.

గుంటూరు జిల్లా లో జ మించాడు లు తక్కువ. అందరు పానా న్య రైతులు. మూలధనము లేని వారలచే ఆయాసంవర్షముల పంటలు మీదనే పరు ఆధార పడియున్నారు. అందుచే పంటలు యెంతమాత్రము పోయినను దుష్టతల. శిస్తులు చెల్లుటయే దుష్టతలము.

ఈ జిల్లాలోని మాగాని తాలూకాల ప్రజల ఆదాయము నకు మూలము వరి, పసుపు. మెట్ట తాలూకాలవారికి పొగాకు, తేదకనగ, ప్రత్తి, జొన్న వగైరాలు. అతివృష్టి చేతను ఆకాల వృష్టి చేతను మెట్టవైరులు పూర్తిగా చెడిపోయి మాగాని వైరులు కూడ చాలవరకు చెల్లిపోయి. పొగా మిగిలిన వైరులకు ధర లేదు. బస్తా 1 కి 9-0-0 ల చొప్పున అమ్మిన ధాన్యము యిప్పుడు రూ 5-0-0 ల చొప్పున అమ్మియున్నది. పసుపుకు సుమారు 7, 8 ప వర్షములనుంచి ధరలేదు. ఈ జిల్లాలో పొగాకు వ్యాపారము చేయుకంపెనీలు కట్టికేయబడినవి. తు 1 కి రూ 100/-లు అమ్మిన పొగాకు పదిరూపాయల ధరలోనికి దిగినది. అక్షర కౌసము కొనుగారు లేనందున పండిన పొగాకు యింట్లోనే మట్టగలియుచున్నది. వేదక. గ రూ 80 ల నుంచి రూ 15 లలోనికి దిగినది. ప్రత్తి వగైరాలు కాకచాక. పంటలు లేక పోవుట పండినవాటిని కొనుగారు లేకపోవుట యీ కారణము లచే కాని డబ్బు కంటికి కనబడుటలేదు. మన జిల్లా రైతుల నిజస్థితి బయటపడినది.

పంటలు లేకపోవుట, వ్యాపారము మందగించుట, భూమిరక తగ్గుట, కూర్వాడి పాపకారు ఒత్తికి, ఇస్తు కెల్లింతుకాలము సమీపించుట యీ స్థితిలో రైతులు చేయు నది లేక తొలగిపోవుచున్నాడు. దివాళాకోర్టులు కరణ్యమును చున్నవి. ఈ దుర్భర దుస్థితినుంచి తప్పించుకొను మార్గముల నవ్వేసింతుకొనుట మన విధి. రైతు పోషణలు ఒక మహాసభను గావించి తద్వారా తమ బాధలు ప్రభుత్వమువారికి తెలియ జేసికొనుట అవసరము. మన రైతుల యిబ్బందులు మన దొర తనమువారికి తెలియనివికావు. కాని అడుగనిది అమ్మ అయినను మెట్టకగదా.

ప్రజలు చెల్లించవలసిన శిస్తులలో కొంత అయినను తగ్గించుకొనుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. మూడు దఫాలలో పనులు చేయు పన్నును 5, 6 దఫాలలో పనులు చేయుట గాని లేదా శిస్తు క్రింద పండిన వైరులలో కొంత భాగము తీసికొనుట గాని జరగవలయును. లేనియెడల రైతులు తీరని దుఃఖము లపాలగుదురు. ఈ పై యేర్పాట్లకు ప్రభుత్వమువారు, కన్న తొండవరే అంగీకరించిన సరి. లేనియెడల రైతు సోదరులు యిందునివయమై సక్రమాందోళన చేయవలయును.

ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు రైతు మహాసభయొక్కటి అవసరమని నాయభిప్రాయము పాఠకులు తమ యభిప్రాయములను తెలియజేయ ప్రార్థింతులు.

మహాసభను యేర్పాటు చేయుటకు పూర్వము ప్రజలు చేయగలిగినది మరెయొకటి కలదు. ప్రతి గ్రామమునందీయును ప్రజలు ప్రభుత్వమువారికి మహాజరులు పంపుకొనవలెను. రాజకీయ సభలలో రైతులు తమయిక్కటలను ప్రభుత్వవ్రతనిధులకు నిజేదించుకొనవలయును.

మన జిల్లా కావనసభ్యులు యిందు విషయమై కొంత శ్రేవహించురని నాయభి.

నేడు మనదేశము బహుశక్తి వ్యవస్థితులయందున్నది. రైతులదుస్థితి బయటపడినది. విముక్తికర్మముల వారములకు మహాసభ యొక్కటి అవసరమని నాయభి పాఠకులు తమ యభిప్రాయములను నూచలను ఆంధ్రపత్రికాముఖమున తెలియజేయుదురు గాక!

హిందూదేశ పూర్వచారిత్రిక గ్రంథనిక్షేపము

పురాతన చారిత్రిక గ్రంథముల భద్రపరచుటకై ఏర్పడిన కమిషను సభ్యుల సమావేశములో చదువబడిన యమూల్య వ్యాసరాజములు

పాట్నా, డిశం 22:—పురాతన చారిత్రిక గ్రంథములను భద్రపరచుటనుగూర్చి హెచ్. యల్. ఓ. గారెట్ యం ఏ. వి. ఇ. బి. గారు ఒక వ్యాసమును చదివినది.

ఈ సభ పాట్నాలో జరుగుచున్నది.

గారెట్ గారు ఇంగ్లాండు దేశములో పురాతన గ్రంథముల కేరీతిగా రెండు భాగములుగా విభజించెదలగా వివరించిరి. కాశ్యపముగా వాచియుంచులనైన రికార్డులన్నియు, తాత్కాలిక ప్రయోజనముగల రికార్డులన్నియు రెండు భాగములుగా విభజించి అందుకొరకు రెండు కాళ్ళు లేర్పరచబడియుండును. కాని ఇండియా దేశములో రెండును ఒక్కటే కాళ్ళగా విలీనము చేయబడియున్నది. రికార్డులకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వరుస ఏర్పరచుటయును, వాటిని ప్రెమికీలకాదులు బాధింపకుండ కాపాడుటనుగూర్చి అనలు దించదగిన పద్ధతులను వివరించిరి. ప్రొఫెసరు డి. జి. ఇవోలుగారు రంగూను విశ్వవిద్యాలయము బర్మాలోని సెగ్రాయ్ యందు ఇంగ్లీషువారు 1753 1759 సం॥రములలో నివాసము లేర్పరచుకొనియుండిన సంగతియును దూష్టతను ప్రెంచి గవర్నరు బర్మాదక్షిణభాగమును పశ్చిమభాగమును విడిచియుంచుటగా అంగ్లేయులు అతని ప్రయత్నములకు ప్రతిఘటనగా యీ సెగ్రాయ్ యందు ఏరీతిగా మకాము ఏర్పరచుకొనినదియును తరువాత యీస్థ ఇండియా కంపెనీ వారి జనులంబరును సరికి చేయబడుట వల్ల ఇంగ్లీషువారు అచటనుండి మకాము ఎత్తివేసి తిరిగి 8500 ములవరకును బర్మా వైపునకు తిరిగి చూడలేదనియు ఈ రహస్యనియమలన్నియు ఏర్పడుటకు బాధియుక్కు సైనికాధికారుల సంప్రతింపు ఉత్తరముల పాత రికార్డునందు లభించెననియు చెప్పిరి.

కాశీకింకర దత్తుగారు పాట్నాలో నాంగ్లేయులు 1789—1748 సం॥ రములో పెట్టుపువ్యాపార చేరీతిగా జరిపియుండిన వివరించుచునొక వ్యాసము చదివినది. దక్షిణాదిలో కలిసి ఇంగ్లీషువారు బాయింటుగా వ్యాపారము చేసిరి. 1748 సం॥ ర మలో పాట్నాలో యీస్థ ఇండియా కంపెనీ వారు తమ వ్యాపార కార్యాలయము నెత్తివేసి కలకత్తానుగూర్చి తమకు కావలసిన పెట్టుపును తెప్పించుకొనసాగినది.

బ్రిజేంద్రనాథ శెనగారు, మూడవ సైబాముగానుండిన గాజీ ఉద్దీనుఖాను ఫిరోజుజంగుయొక్క అంత్యకాల చరిత్రను మరాఠీ రికార్డులనుబట్టి వ్రాసిరి. మొట్టమొదటి సైబాముజేరు అసఫ్ జా ఇబిని మనుషుడేగాజీ ఉద్దీను. పరిషియా దేశముతో ఆనాడు జరిగియుండిన కొన్ని యుద్ధముల రికార్డునుబట్టి ఈ తని చరిత్రకొంత తెలియుచున్నది. పీష్వాలలో కలహములు పెంచుటకును, రాజపుత్రులలో కలహములు పెంచుటకును కాబూలురాజులకు కలహములు పెంచుటకును, సిక్కులలో కలహము పెంచుటకును ఇతడు ఆనాడు చాలకృషిచేసినవారిలో అగ్రగణ్యుడని తెలియుచున్నది.

జే. సి. సిన్హాగారు (డక్టర్ విశ్వవిద్యాలయము) ఇంగ్లాండునకు గోగుసార ఎగుమతి వ్యాపారారంభము అను విషయమై వ్యాసము చదివినది.

1791 మార్చి 11 లేదని మొట్టమొదట గోగుసార సమూహా ఎగుమతి చేయబడెను. 1798 లో 1,000 టన్నుల గోగుసార తెప్పింపబడెను. మొదట 1-కి 1-8-0 మొదలు 1-12-0 వరకు ఖరీదుయిచ్చి కలకత్తాలో కంపెనీ ఏజంట్లు కొనగల్గిరి. 1796 లో యీ సార అక్కరకు రాదని బ్రిటిషు వ్యాపారములు తలంచిరి. అంతట యీ ఎగుమతి వ్యాపారము నిలిచిపోయెను. కాని కంపెనీవారే గోగుసారను కంబళమునంటి పట్టాలను తయారు చేయుటకు వినియోగించిరి. (ఆ. ప్ర.)

ఎం. ఎస్. రంగస్వామి నాయకరు

చొక్కపువెండితో చేయబడిన పాత్రసామానులు, పలువిధములయిన క్రొత్తరకము గొలుసులు దొరుకును. బంగారునకలు అద్దరుమీద గెడుపు ప్రకారము తయారుచేసి యివ్వబడును.

262, High Road, Triplicane, Madras.

“ఈనిధముగ”

ఆరోగ్య, నుఖములం దగ్రస్థానము వహించును!

హిందూదేశమునం దంతటను సంతోషమును జెందుచుండిన తల్లులమగ్గులకు ననుసరించి, మీబిడ్డలకుగూడ యీ ఖ్యాతి గాంచి నాహారము నిమ్ము.

తేలికయై బలము నివ్వలిగిన యీ ఆహారమును భుజించిన బిడ్డ తెలులందునో గమనించుడు. త్వరలో వారికండలు, ఎముక తెంత యభివృద్ధియగునో పరిశీలించుదగియున్నది.

ఇది బాలుని పురోభివృద్ధికి తోడ్పడు సహజబలవర్ధకపదార్థములనుండి తయారుచేయబడిన చిలువైన యాహారము. 6

తయారుచేయునపుడు సహితము చేతులతో అంటబడియుండలేదు.

తల్లులుగూడ గుచికరమైన కా అండ్ గేట్ చాకొలెట్ పాల సుపయోగించవలెను.

ఏజెంట్లు:—కార్ అండ్ కో, లిమిటెడ్. మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, కరాచి.

త్రివేణి

సెప్టెంబరు + ఓక్టోబరు మాసముల “త్రివేణి” పత్రికను కృతజ్ఞతతో స్వీకరించితిమి. ఇట్టిది కాగితముగా ప్రచురితమగుటకు కారణము పాతకలోకమునకు విడితమే. పత్రికకు ఆర్థిక ప్రతిపత్తి కొరబడియున్నందున, విశిష్టంపాదకుల కడం గడు ప్రయోగము లోనగ చూడారు. చందాదారులను హెచ్చించి, “త్రివేణి”కి బలముచేపూర్చుట కిప్పుడు జరుగుచున్న ప్రయత్నములు సఫలమగు గ కయిన కొరెదము.

ఈ సంచిక పలువిషయములం గూర్చి ప్రసస్తవ్యాసములతో నొప్పారుచున్నది. సిక్కు, ఆంధ్ర, తమిళ, బంగళీ మహాశయలందరి వ్యాసము లిందుడుటచే, “త్రివేణి ఒక్కరాష్ట్ర” మనకు చెందక, ఏకముగా భారతీయుని చెప్పవలెనున్నది. రాజకీయ ప్రకటనమున చాలి వెంటపానును తరపుగా “జిక్ కొన్లెవోకియో 8వట్టి” యే. గోవిందరాజు చారిగారి “భారతీయ సంస్థానములు” ఘెడదలవిధానము కాలాపరములబట్టి ముఖ్యము. భారతీయశయం దత్యాసపులకు సిద్ధమంద్రచట్టిగాదు భారతీయశాఖ్యాసమునుగూర్చి వ్రాసియున్నాడు. వీరు శిల్పకాస్త్ర కళాకాలలందు బోధింపబడవలెననియు, పురపాలకసంఘములు సజాతీయ శిల్పప్రకారముగా భవననిర్మాణమును ప్రోత్సహించవలెననియు, ఇంజనీరింగు కళాకాల విద్యార్థులకు భారతీయ శిల్పకళాజ్ఞానముల వడతేయుటవిధగునియు తెలుపుచున్నాడు. వారి మూవల తప్పక కార్యరూపకం చల్పదగును. చింతాదీక్షితులుగారి “తిరుప్పావ్యాసము” ఆంగ్లములోనికి అనువదించబడినది. చింతాదీక్షితులుగారు ఆధునికాంధ్రరచయితలలో నూత్నములు. ఆంధ్రదేశమువారి రచనాకాలము నెఱుగుటకది తోడ్పడగలదు. బొబ్బిలి కథాభాగమును పి. ఆర్. కృష్ణస్వామి యం. ఎ. గారు అంగ్లపద్యములోనికి పరివర్తించియున్నాడు. ఇట్లే పూర్వ యరజకమును వ్యాసము తెప్పియేగలవు. “త్రివేణి” మా పత్రికయగు కాలము కలియచో, వార్తించనివా రుండరు.

కుష్మరోగమునకు

చికిత్స ఉచితము

ప్రత్యేక పథ్యమువలన నర్వవిధములైన ప్రణాములు శస్త్రచికిత్స లేక ఉచితముగ కుదుర్చబడును.

స్థూలగా భవము వ్యయపరచక, ఒక పర్యాయము నాడి తరువాతనే కొనుడు.

50,000 ఉచితము

తెల్లకుప్పనకు మాదిరిప్యాకెట్లు

పండిత కృపారామ్ గారి

ఆమోఘమైన తెల్లకుప్ప నివారణచేయుగలయోగ్యమును 50,000 స్థాంపితోప్యాకెట్లు ఉచితముగ పంచిపెట్టునట్లేర్పాటు చేయబడుటకు గారణము, యీవ్యాధి కుదురుట దుర్లభమనెడుద్రవము తొలగించగలందులే! ఇది ఎప్పుడును అవజయము గాంచదు. మేము పంపు ఉచితోప్యాకెటువలన ఒక అంగుళముపలము దుండుదానికి వాడిన, అదృతములు తెలియగలవు. పోస్టుఖర్చుల నిమిత్తము 6 అణాలకు వీ. పి. గా పంపుమని నేడే వ్రాయుడు.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలెను.

J. Ram c/o Pandit Kriparam
No. 8 Nandibagan Lane,
P. O. Salkhia Howrah Dt.

శ్రీరంగ

దీనిని నేవించెయెడల, పాము, అప, అడ్డగర దిశ్శ కొప్పు, బగ్గి, అంటు కోడిబట్టు మూతచిడగ, మొదలుగా గల, సవాయి వ్యాసములు, ఇవి జీర్ణించుటకు కత్తిర మేహవ్యాధులను కూడ నిశ్చేషముగా నివారణమునకు సరికొనులేదు. పత్రికలేదు. నెలకు సొంతము మాత్రము 4-0-0

లి. యంకో. రావు బెంగళు బుదగల్లు

గోపాలపురం, శ్రీకృష్ణమహర్షి మఠము, పుణ్యవతి.

ఆంధ్రుల నాంధ్రులు
ప్రోత్సహింపక మరెవరు?

నూతన విద్యుచ్ఛక్తియంత్రముచే శాస్త్రోక్తపద్ధతిని
శ్రేష్ఠమైన ముక్కద్దములు తయారుచేసి ప్రజామోద
ము బడసిన రాధాబ్రదర్సు ఆంధ్రులుగాక మరెవరు?
రాధాబ్రదర్సు, 174 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Radha Bros. 174 Broadway, Madras.

మద్రాసు పొడి కంపెనీ

తపాలా పేట్ 268 జి. టి. మద్రాసు.
మేము బహుకాలముగా విక్రీయింపబడుచు వచ్చిన
కారం గల పట్టుపొడిని మా ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేసి దాక్షిణ్య
నల్ల పర్తి ఫీట్లున్నూ, బంగారు పతకములున్నూ పొడి ఆ
నేక పూర్ణకు పంపుచున్నాము. యీ పొడిని ఒకసారి తీసివేయ
యోగించినయెడల వెనుకమాకంపెనీ పొడి తప్ప ఇతర పొడిని
తీయరు. పొడి పీకే 15 రు. 2-12-0, 1/2 పీకే 2-0-0, పలాలు
10 కి రు. 1-8-0, పలాలు 5 కి 0-10-0.
ఈ వెంటు కావలసియున్నది.
CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION
8 సం|| అంటుమామిడి మొదలగు పకల ఫల వృక్షములు
పాకింగరైర్ చార్జీచేరి, హిందూమతమైన స్త్రీవనకడకా రు.12
కు పంపబడును. అద్యాపనతో ఆర్డర్. సీమ తర్కారీ ఫల
వృక్షము ఆయాదిను పాకెట్టులలో 12. పాకెట్టు రు. 1-12-0
ప్రదేశ తర్కారీ విక్రయ రూ. 1-8-0. కేటాను ఇవా.

ప్రజాపక్షసభ : పితాపురము

“ప్రజాపక్ష” సంఘసభ కృత సమాధిః తిథిగారు
శ్రీ పితాపుర మహారాజుగారు
21-12-30 వ తేదీని యిట్లువసవించిరి.

సోదరులారా! ఇప్పటి వరకు రాజ్యాంగపరిణతి జూడ
మీగుల విచారకరముగ నున్నది. దానినిచూచి కొన్ని మాటలు
చెప్పవలసివచ్చినది. వానిలో నేమైన దృష్టులున్నయెడల తమిం
పుడు, ఏమైన గుణములున్నయెడల నాదరింపవలయును.
దేశభివృద్ధి, ప్రజాపక్షమే ప్రతి హేదవుల కర్తవ్యము.
ప్రజాపక్షమే మా హేదవుల కర్తవ్యము. తమిళమున, కృష్ణ
పులు, పారసీకము మొదలగు కారందగు మాడ దేశభివృద్ధి
ప్రయత్నింపవలసివచ్చినది.

ప్రభుత్వమువారు మన కంటెయో మేలుచేసినారు.
ఇంకను వారు చేయవలసిన మేలేకయో యున్నది. అందుకే
సక్రమాందోళనము చేయవలయును. అక్రమాందోళనము తగదు.
దౌర్జన్యము తగదు. వానివలన నష్టమేకాని లాభ మేమియులేదు.
క్రమమైన శాంతమైన న్యాయమైన యాందోళనములకు జరిగిం
చి పాలన తంత్రమున సంస్కరణములు సంపాదించవలయును.
ఇట్లు చేయ బ్రయత్నించువారిని దేశభక్తులు కారములు సరికా
దు. అక్రమాందోళనమువలన దేశమునకు నష్టమేకాని లాభ
మెంతమాత్రము లేదని స్పష్టముగ నున్నది. అందువలన నెందరో
బాధ నొందుచున్నారు. కొందరు గాయములు తగిలి రక్తము
ప్రసరించుచున్నను లక్ష్యపెట్టుటలేదు. కొందరు మృతినొందినా
రు. ఇది మనస్సునకు బాల సంతాపమును గల్గించుచున్నది. ఈ
బాధలు కలుగకుండ సక్రమాందోళనము జరుపుట మంచిది.

తెలివి తేటలందు మన మేదేశమువారికినిగూడ దీనిపాము.
కాస్త్రజ్జుల (అనగా నైటింగు) లో మనవారు కొంద టితక దేశ
ములలో నున్న విక్రీయి గొప్ప కాస్త్రజ్జులతో సమాన స్పం
ధులుగ నున్నార. నీతియందు మనల సతికరించినవారి నె
కక్కడను జూడలేదు. ఇక మన వేదాంతమధ్యకృష్ణమైనది.
పారమార్థిక చింతయందును దాదాపుగా నందును మనల విం
చినవాని ప్రపంచమున నెందును లేరని ఘంటాపథముగా
జెప్పవచ్చును.

ఇన్ని యర్థములన్నవనము దొమియన్ స్టేటస్ నకర్థము
నియోగీకరింపవలసియున్నది. ఇట్టి మన యర్థక యితర దేశ
ములు గూడ సంగీకరించినకే. ఆంగ్లేయులకూడ సంగీకరించి
నార. అందుచే వారట్టి యధికారము మనకిచ్చెదరని నా
నమ్మకము.

ఈ వదురు కన్వెన్షన్ చర్చిలో గారు పాలనతంత్ర విష
యమున జేసిన యుపన్యాసము నాల్గవ ప్రమాణ శిఖండించి
యున్నారు. వారిలో మఖ్యులు ప్రధానమంత్రిగారు మాట్లా
నట్లుగాడు. ఆయన కూడ మనకు దొమియన్ స్టేట్ కర్త
లనుని యభిప్రాయపడుచున్నట్లు వార్తాపత్రికలవలన దెలిసికొను
చున్నాము.

కొండుతేటిలు కాన్వెన్షన్ సందర్భమున హిందూమహా
మృదీయ కలహములు కొంతంపజేయుటకు ప్రేమయగ్ గారు
మాట్లాడుటగా రెండవై బ్రయత్నించినట్లు తెలియుచున్నది.
హిందూదేశములు కోరునదేదో దిటిమప్రభుత్వమువారు పార్ల
మెంటువారు గూడ నెఱుగుదురనియు, మనకు శ్రేయ
స్కరమైనదియైతరు వారు నిశ్చయించుకొనినారనియు ప్రేమ
యగ్ మాట్లాడుటగా రెండవై బ్రయత్నించినట్లు తెలియుచున్నది.
నా రట్లుచేయుదు
రనియే నానమ్మకము.

దొమియన్ స్టేటస్ మనకు లభించిన యెడల నన్ని జా
తులకు మనకు సర్వోన్నత యెక్కువము. ఇతర జాతులు
మనవలన దెలిసికొనవలసిన విషయములు పెక్కులు గలవని
నా యభిప్రాయము. అట్లు తెలిసికొను వారికి మనకు
సమాన్వయమున్నప్పుడే యనుకూలముగా ఉండను.

ఇదిగో మఱియొక యంశము. దేశభివృద్ధి కొఱవ
బాటుపడునప్పుడే యంశమును మఖ్యముగా జ్ఞప్తియందుంచు
కొనవలసివచ్చినది. ఎవ్వరి కూడ మనము నిందితుడగుదు, ఎవ్వరి
యెడల గూడ మన మనుకూలుపడదగదు. ఎవ్వరిని కూడ మన
ప్రేమకు దూరమున నుంచదగదు. అందఱును జగత్తుంటుంబము
లోనివార మని గ్రహింపవలయును. అందఱును గూడ భగవం
తుని బిడ్డలగుటచే సర్వజన సోదరత్వమును మనము లోకము
నకు బోధించుటకు కాక యాంగ్లిక నాచరించుటకు మహమ్మద్య
జన్మమునకు న్యాయముని నా యభిప్రాయము.

ఇట్లు జగత్తుకు భగవంతుడు సాయపడునని నమ్మి
భగవంతుని ప్రార్థించుచు విరమించువచ్చును.

కావలెను:— సె 1 కి రు. 100-20-200 కేత
మునైన ప్రతిజిల్లాలోను ఋణములు నొసగ నేర్పాటుచేయుట
కై ఆనేక ఇన్ స్పెక్టరులు కావలెను. ఉద్యోగము నివృత్తి
నించుకువరకు ఋణున భేదీ నివృద్ధుడు. వివరములకు:—
Messrs. Prudential Bank (India) Ltd., Calcutta.

అపూర్వ విజయము

31-12-29 తో అంత్యముగ మొదటి నాల్గునందర్శనముల

వాల్మ్యయేషన్ ఫలితము

నికరలాభము రు. 32,712 లు

ఇప్పుడు అమలులో నున్న ప్రాప్సెక్టస్ ప్రకారము లాభములతో కూడిన

యావజ్జీవపు } పట్టాదారులకు
ఎండ్ టెంట్ }

1000 కి. సంవత్సరమునకు రు 10/- లును

వాటాదారులకు సం||నకు 100-కి రు. 6/- లు చొప్పున

డి వి డెండును

ఇవ్వవచ్చునని మా ఆక్యుయరీగారు శిఫార్సుచేయుచున్నారు

ఇట్టిఫలితము భీమాకంపెనీల చరిత్రలో అరుదు! అహూర్వము!!

ప్రజాదరణవలన కల్గిన ఇట్టి అపూర్వవిజయమునకు మా హృదయపూర్వక వందనములు

పలుకుబడి గల ఏజెంట్లు కావలెను

వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయండి:—

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.
మచిలీపట్టణము.

అల్లిపురం జైలు

రెండవ లేఖ

అల్లిపురం జైలుయొక్క ప్రస్తుత సమాచారములు తెలియజేయుటకు ముందు కొంచెము పూర్వవృత్తాంతము చెప్పవలసియున్నది.

పై జైల్పై నిర్ణయ భవనములలో నుమారు 17 పెద్ద భవనములును (వీటిని బ్లాకులని ఇప్పుడు పిలిచెదరు) ఒక పెద్దమార్కెట్టు పెట్టుటకు తగినంత చతురశుగా కట్టబడిన ఇంకొక భవనము ఇది ఒకప్పుడు నైనుకులయొక్క గుట్టపు కాలిగా యుండెనని చెప్పెదరు.

పై జైల్పై నిర్ణయ భవనములలో నుమారు 17 పెద్ద భవనములును (వీటిని బ్లాకులని ఇప్పుడు పిలిచెదరు) ఒక పెద్దమార్కెట్టు పెట్టుటకు తగినంత చతురశుగా కట్టబడిన ఇంకొక భవనము ఇది ఒకప్పుడు నైనుకులయొక్క గుట్టపు కాలిగా యుండెనని చెప్పెదరు.

ప్రముఖ వీరికి యీ వాతావరణము, నీరు, భోజనము అభ్యాసము చావులు, జబ్బులు తగినవి. నానాటికి వీరు దైర్ఘ్యవంతులై వారికి రావలసిన యావరపదార్థములను జైలు అధికారులవల్ల సమముగా రాబట్టుచు ప్రస్తుతము వారమునకు రెండు దినములు పశుసూంసమును గూడ భుజించుచున్నారు.

వీరిలో 14 సంవత్సరముల క్రితము తీర్పువార ఇప్పుడు లేరు. 14, 20 సంవత్సరముల క్రితము రనేపలును, 20 సంవత్సరముల వారు కొద్దిమందియు, 42 సంవత్సరముల వారికొక్కఁడను ఇప్పుడిచ్చట గలరు.

వీరిలో మంచి కొయ్యవనివారు, పెంకాయ చిప్పపై మంచి నగిషీవనిచేయువారు, కొమ్ముపై నగిషీవనిచేయువారు, గుర్రపు వెండ్రుకలలో అందమైన గొలుసు అల్లువలు కలరు.

ఈ కారణముచేతనే రాజకీయ వైదీలలో సి. క్లాసు వారు నానాటికి అధిక సంఖ్యాకు లగుటచేత రాష్ట్రము నందలి యన్ని జైలులలోనుండి కొంతమంది సి. క్లాసువారిని యీ కాలికాలదిన ఆరు క్లాసులు నింపుటకు అల్లిపురం జైలు అనే దొడ్డికి జూలై 29 వ తేదీ మొదలు తొల నారంభించిరి.

తేకుమల్ల నరసింహమూర్తి

వెద్దాపురము ఖద్దరు

శ్రీయుత వత్సవాయి రాయ జగవతివర్మగారు తూర్పు గోదావరి మండలములోని మా వెద్దాపురము నకు వచ్చి ఎదురునూలునగురించియు ఖద్దరుగురించియు దివరకు యీ ప్రతికలో పలుసారులు వ్రాసియుంటిని.

ఆ వెచ్చిన నూలు యిచట బట్ట ఖద్దుకే చాలకపోవుట వలన నిపుడు ఇతరులకు నూలు గాని బట్టగాని విరివిగ పంపుటకు శుద్ధ ఖద్దు మా గ్రామమున లభ్యము కాకపోవుట వలన ఏలూరు తాలూకా కొవ్వలి వగయిరా ప్రాంతములనుండి సొమ్ము ముండుగ పంపినవారికి శుద్ధ ఖద్దు దొరకక తిరుగా సొమ్ములు పంపివేయవలసి వచ్చినది.

ఖద్దురన రక్తులు

(1) శిరం కృష్ణారావుగారు, (2) తాల్లూరి నారయ్య అండు వెంకటరమణగారు (3) గొట్టుమక్కల అప్పారావుగారు, (4) బచ్చుగుడిమూర్తిగారు (5) వడ్డికామేశ్వరరావుగారు (6) పెసల నుబ్బరాజు, అండు బ్రదర్లు.

నాకు యీఖద్దురసమిత్తమును నూలునీసమిత్తమును పంపిన సొమ్ములతో అంతయు దొరకక కొద్దికొద్దిగ కొని నిలువయుంచిన బాపగు 1, 2 వారములలో పూర్తిచేసి యిదివరకు వలెనే శ్రీయుత గొట్టుమక్కల అప్పారావుగారు పంపివేయగలరు.

ఇప్పటికి నిలువయున్న ఖద్దురను ప్రతివారము నచ్చు నూలును మా గ్రామమునకును నూ తాలూకాకును ఈ డబ్బులేని కోజులలో యీ సుక్రాంతివంతుగ ఖద్దురు సరిపోగలదని నా నమ్మకము.

AUCTION SALE OF PRINTING MACHINES, TYPES, MATERIALS AND GOODWILL OF THE LAW PRINTING HOUSE as a whole or in convenient lots At the risk of M.R.Ry. Pandit K. Bhaskara Ayl.

Messrs. MURRAY & Co., WILL SHELL BY PUBLIC AUCTION At No. 1/11 Mount Road, Madras. On Monday the 29th December 1930 and the following days commencing at 12 A.M. each day. Private Offers also Considered

మీకు ఆజీర్తి యేలచేయును

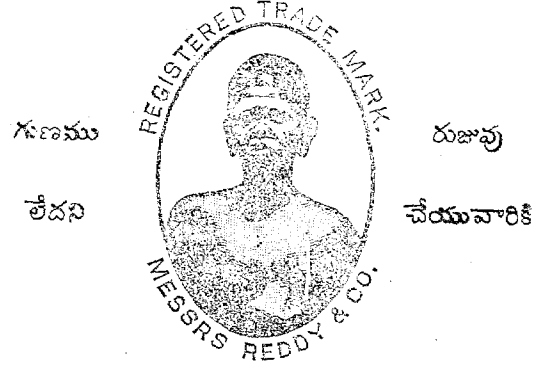
దాని నెట్లు నివారించుట ఆహారము మిశ్రమపులో ప్రవేశించినపుడు, అమితమైన పులుపు చేరుటవలననే భుజించిన యాహారము వెంటనే తులిసి, సాంగి, గడ్డకట్టి, యనేకగంట లుదరములోనే యుండి మిగు బాధను, వ్యసనమును కలుగజేయును.

ప్రకటన

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము. 45 వాల్మ్యములు. ఈ సుశోభనమునకు ప్రతిష్ఠాకమునకు టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము వాల్మ్యం 1కి 208 పుటలతోన బహు చక్కని అచ్చు పెషునై యున్నది.

గోటేటి కృష్ణమూర్తిశర్మ, శ్రీనాథశ్రీ ఆండ్ సతీకా రామాయణ ప్రకాశకుడు, నూనూడూరు, అత్తిలిపొట్టు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఇది గోరు 500 లు బహుమానము

సర్వ కష్టపాత్రములు అనగా-వీరంసు ముచ్చలై నను, స్వ ర్మజ్ఞానము లేకుండుట, కఠిరమందు పుండ్లు, కాలి, చేతి, కేళ్లు లాచిపోవుట, మొదలగు యెంత చెడిపోయినదిలో నున్నను త్రాగరంటి... మొదలగు యెంత చెడిపోయినదిలో నున్నను త్రాగరంటి...

సత్యవత్సవపాఖ్యానము గంధకర్త:-ముల్లంపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు, అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. రు. 1-0-0 No. 6, 7 తలుపుపెట్టివీధి, మద్రాసు.

FOR GUARANTEED PURE SILVER & SOVEREIGN JEWELS
GO TO **KESHAVJEE DEVCHAND**
PRECIOUS STONES MERCHANT,
MANUFACTURING JEWELLER, GOLD & SILVER SMITH,
Catalogue Free:—**21, CHINA BAZAAR ROAD, MADRAS**

కర్నిక్ ఎగ్ మిక్చర్

మలేరియా, చలిజ్వరము, ఇన్ ఫ్లుఎంజా, మరియు ఇతర జ్వరములకు ముఖ్యమైన మందు.
త్యరలోనే ఇతర వ్యాధులు రావలసిన అలంకరణము.
ధర రూ. 0-12-0 ప్రతిబోటున కొరకునున్నది.
ఏజన్సీ వరకు లేక ట్రాన్ ధరలు ఈ దినపత్రిక ద్వారాను ప్రాసెస్ బడయ్యగలరు:—
KARNIK BROS., Bombay No. 4.
Stockists:—R. Jogidassau, Vepery—Madrass.

వశువుల చీడపారుల మందు

ఇది యాన్త్రాధియక్ అన్ని వశువులను అదృశ్యముగా పని చేయును. నిరపాయముగా ముపయోగించు వచ్చును.
రైలుపార్శ్వములలో ఒకేసారి ఎక్కువలుడు తెప్పించుకొనిన, పొద్దులు తగ్గును.
వెలుగు 1 కి రు 2-0-0; ప్యాకెండు పోస్టి రు 1-0-0.
ఆయుర్వేదభూషణ, నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

Telegrams: "SCHULEMILL" CALCUTTA.

F. H. SCHULE (INDIA) LTD.
ENGINEERS & MILL CONTRACTORS
12, CLIVE STREET, CALCUTTA.
హిందూ జేశమునందు ప్రధాన కార్యాలయము

ఎఫ్. హెచ్. షూల్ జి. ఎమ్. బి. హెచ్. హెచ్. బి. 35

మాన్యుఫ్యాక్చర్స్, మాన్యుఫ్యాక్చర్స్ ప్రతినిధులు, ప్రత్యేకముగా
విద్యుత్తు, పప్పు, పిండిమెషిన్లు, స్టీమ్ పవర్ హౌస్లు, డీజెల్ అండు క్రొసింగ్ మెన్షన్లు,
విడిభాగములందు, పరికరములు మున్నగువాటియందు మాకు మంచి అనుభవముగలదు.
సలహా నిపుణు ఎంజినీరులు

జనరల్ అగ్రికల్చరల్ అండు ఇంజనీరింగ్ మెషిన్లందు కూడ డీలర్లు.
ఉచితముగా సలహా నివ్వబడును : ఫోన్ నెంబర్ (పాకిస్తాన్). 2

ఏకోత్తరవృద్ధి మహాలక్ష్మీ విలాసరసము

తయారీకరణ అమృతం
పరమానుకు దివ్యవృద్ధిములు.

ఈరెండు ఔషధములను
కలిపి సేవించవలయును.

చిరకాలమునుండి తయారయ్యిచే పీడింపబడును శిల్పనిర్మణముగనుండువారలకు నూతనయౌవనమును, అగోగ్యమునకలి
గించును. తయ, క్యాంకరాలు, ఉబ్బు, కఫముతోకలిసి రక్తమును, రక్తహీనత, బలహీనత, శరీరకృశ్ణము, దీర్ఘకాలము
నుండిబాధించు మొండిదగ్గులు, పూర్వయదృశ్యము, గుండెబాధ, దడ మొదలగువానిని శిశుముగ నివర్తింపజేసి బలము, కాంతి,
శుక్రవృద్ధిమున్నగువానిని వృద్ధిజేయును. అన్ని తత్వములకు అనుకూలించును. ఇందు బంగారు, మంచిమత్స్యములు, మంచిపగడములు
నూరి మెల్లలగు విలంపగలవస్తువులు చేరియున్నవి. ఒక నెలకు పరిపడు ఔషధములు. మాన్యుఫ్యాక్చర్స్ ఉచితము. (2)
ఏకోత్తరవృద్ధి మహాలక్ష్మీవిలాసరసము, 1 1/2 గు|| రు 10-0-0. చ్యవనప్రాశము, 60 గు|| 4-8-0. వెరసి రు 14-8-0.
వాచినిపము:— వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయము, హైదరాబాద్ చింతలపాడు, ఆలమారువాట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

మెయర్స్ లోతు భావిపంపులు

చేతితోను, నూనెయంత్రము, విద్యుచ్ఛక్తి, లేక

గాలిమర వగైరాలచే పనిచేయ వీలుగలదు.

లోతుభావులకు, ఉత్తమమైన పంపులు

మెయర్స్

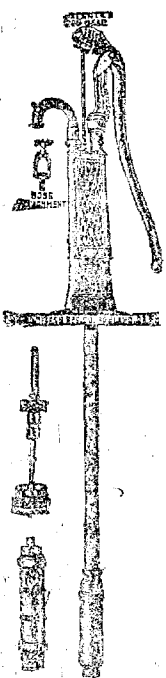
పంపుల నుపయోగించి, నీటివనతుల పొందుదు

భారతదేశమున ముఖ్య ఏజెంట్లు

ది లిమాయి బ్రదర్స్ లిమిటెడ్.,

నీటి యిబ్బందుల తొలగించి వనతులనుకలిగించు స్థలము

1/173 బ్రాడ్వే-పోస్టుబాక్సు 202 మద్రాసు.

జాబులు

ఏలూరు అన్న వస్త్ర వైద్య విద్యార్థుల
సమాజము

ఈసమాజమువారు యీనెల 15 వ తేదీన సమాజభవన
మందు రెండువేలమంది బీదజనులకు, అశక్తులకు అన్నదానము
చేసిరి. హిందూయనజనసంఘభవనమందు దీశంబరు 15 వ తేదీన
పగలు, రాత్రి 16 వ తేదీ వుదయంవరకు 1425 మంది
కుటుంబ, గ్రుడ్డి, బీదజనులకు వస్త్రములు ధర్మముచేసిరి.
(పురవాసి)

కాటూరులో విడుదల

కృష్ణాజిల్లా కాటూరు గ్రామకాపురములు రావులపల్లి
సత్యనారాయణగారు బెజవాడలో పిక్టింగువల్ల అరెస్టు
నెలలు కిక్కిరింపబడి కోరావుజైలులో 4 మాసములంది
తరువాత చాలబరతు (41 హానులు) తగ్గుటచే రాజమండ్రి
మార్చిరి. వారు మొన్న 20వ తేదీనాడు విడుదలై ముఖముగా
యింటికి చేరినారు.

యేడూరు శేషగిరిరావు,

కాటూరు,

పెద్దాపురం లాశీప్రయోగము

దా! గోపాలకృష్ణగారిని, బెబ్బలు తినివారని విని చూచు
టకు వెళ్లితిని. మంచముపట్టియున్నాడు. వీపుమీద 20 మొ
దలు 25 వరకు బెబ్బలుతిగిలినవి. రెండు లోడులూదను రెండు
బెబ్బలు తగిలినవి. రెండుదినములనుండి ఆహారము లేదు. నిన్న
నే ఆహారము తీసికొన్నాడు. పడునై దుదినములనుండి గాని
స్వస్థత చేకూరడట. ఏ వ్యక్తులమీద వాకి ప్రత్యేకకోపము లేద
నిన్ని, వారు తమ యన్నదమ్మలే యనుటచే, వారియెడ ఎంత
మాత్రము చర్య తీసికొనవలసినదనిరి.

పైడా జమిందారుగారు

వీరికి పండ్లెండు బెబ్బలుపైగా తగిలినవి. పరువునవ్వ
ములకై గొప్ప మొత్తమునకు దావాచేయుటకై న్యాయవా
దుల సహాయమునకై, ఇచ్చటి కొందరి న్యాయవాదులతో
కుద్రాగు వెళ్లుచున్నాడు.

కొండేపూడి విద్యున్న,
25-12-30.

వసంతవాడ (ఏలూరుతాలూకా)

సహకార బోధనాతరగతులు

ది 23-12-30తేదీన పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వసంతవాడ
లోకల్ కో ఆపరేటివు యూనియన్ వారి యజమాన్యమున
సహకార బోధనాతరగతులు జరుపబడిన. ఈతరగతులకు
యూనియన్ లోని సంఘపంచాయితీదార్లు, సంఘసమాన్త
లును యితర సహకార విద్యార్థిభావులును పలువురు విచ్చేసిరి.
సంఘసంఘదలను గురించి, యూనియన్ నూపర్ వై జరు
ముక్కపాటి శివరామకృష్ణులబంగారును, సహకారబోధనా
తరగతులు సంఘనిర్వహణమున కుపకరించువిధానమును శ్రీయుత
సామవేదం సత్యనారాయణ మూర్తిగారును బోధించిరి. పైతర
గతులకు ప్రతి మాసమును విచ్చేసి, సహకార విద్యార్థిభావులను
పొందుటకు యూనియన్ లోని సహకారాభిమాను లందరను
ప్రోత్సహింపబడుచున్నార. యూనియన్ లోని సంఘములకు
సంబంధించినవారలెగాక యింకను యితర చోట్లనుండి గూడ
సహకార బోధనాతరగతులకు విచ్చేయ గోరువారు యూని
యన్ కార్యదర్శిగారిపేర వ్రాసి వివరము తెలుసుకొనవచ్చును.
సామవేదం జానకిరామశర్మ.

గుడివాడ తాలూకా కుచ్చికాయలపూడిలో
విడుదల

మా గ్రామములో 7-7-30 వ తారీఖున అరెస్టుయ
అరసాసములు శిక్షననుభవించిన కొదారి నాగభూషణంబాదరి
గారు యీ నెల 20 వ తారీఖున రాయవేలూరు జైలునుంచి
విడుదలై వచ్చిరి. నాగభూషణంబాదరిగారు చాలా మలాసాగా
సేయున్నార.

28-7-30 వ తారీఖున అరెస్టుయ అశీపురు జైలు
లో 6 మాసములు కఠినపరకమునుభవించుచున్న పొట్లూరి వెంక
టాచార్యులు చాదరిగారు ది 7-1-31 వ తేదీన విడుదలైవచ్చె
దరని తెలియుచున్నది. చాల మలాసాగా హిందీ నేర్చుకొను
చున్నారట.

పొట్లూరి లక్ష్మీనరసయ్యచాదరి.

బాపాలాల్

యందు

వజ్రములకు, బంగారు
వెండినగలకు మీరు నమ్మక
ముంచవచ్చును

నెం. 216, చైనాబజారురోడ్డు,
మదరాసు.

అద్దెకు

గిడ్డంగులు, ఆయిల్ మిల్లులు నివాసస్థలము,
మున్నగువాటితో విశాలమైన యావరణము వాల్
టాక్సు రోడ్డునందు గలదు.

పూర్తి వివరములకు యీ క్రింది విలాసము
నకు వ్రాసిన బడయగలరు.

సి. ఖుశాల్ దాస్ అండ్ సన్సు.

459 మింటు వీస్, మద్రాసు

డిల్లీను, పనిచేయు స్థల
ములును ప్రతిచోటను
గలవు.

Willys
OVERLAND
Fours & Sixes

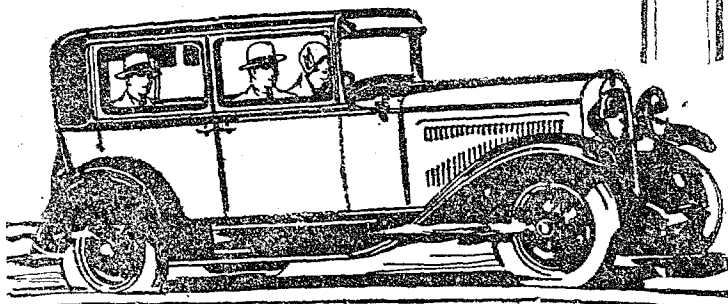
విల్లీస్ ఓవర్లాండు నాలుగు, ఆరు,
సిలెండర్లు గల ఉత్పత్తుల శ్రేష్ఠత్వమే
వాటి సుగుణములను వెల్లడించుచున్నది.

విల్లీస్-ఓవర్లాండు నాలుగు, ఆరు సిలెండర్లు గల కార్లు చక్కని
ఆకారము గలవి. ప్రతివస్తువును, ప్రాముఖ్యత గల పనివారిచే
ఏక్కువగా పరిశీలించబడినది.

క్రిందిభాగమున నిర్మించబడిన ముఖ్యభాగమును, అనేక పంక్తు
లును, ఇంజనె రంగులును, ఈ కార్లకు ప్రత్యేకమైన అందము
నిచ్చినవి. అందము, సుఖము, సమ్మతము మొదలగునవి కావల
సిన ప్రతిమోటారిస్టును ఈ కార్లను న్యాయదృష్టితో పరిశీలించు
టకు ప్రార్థితులు.

సీటెన, సన్నని రేడియేటర్, బయట అమర్చబడిన బందులు
క్రోమియం రేకులతో తయారైనవి. లోపలి బందు లన్నియు
ప్రత్యేకముగా తయారైనవి. ఈ కార్లను చాలా మితవ్యయ
ముతో నడుపవచ్చును. షెట్రోల్ చాలా తక్కువ ఖర్చుగల,
తైలమీద విచిత్రముగా బహు తేలికగా నడచుట యనునవి
మితవ్యయమునకు కారణములు.

మీరు విల్లీస్-ఓవర్లాండు ఉత్పత్తుల పోకడయు, వాటివివర
ముల దెలుపు పట్టికను పరిశీలించినపుడు, ఇవియే మీకు
మిక్కిలి విలువగలవని తెలిసికొందురు.

పంపకదాన్లు:-

సింపున్ అండు కో. లిమిటెడ్.,

మద్రాసు, ఉదకమండలము, తిరుచినాపల్లి.

కోకినాడ

శ్రీయుతులు బద్దిరాజు కామరాజు చెలికాని
సూర్యవారాధనా మూర్తిగార్లు కేసు

మూడునెలల కఠినశిక్ష విధించిరి

కోకినాడ, డిసెంబరు 24 :- శ్రీయుతులు కామరా
జు, సూర్యవారాధనాగార్లు కేసు 30-వ లేడి వాయిదావేయ
బడినను, నిన్ననే స్టేషనరీ సబ్ మాజిస్ట్రేటువారిచే విచారింప
బడెను. నేరముచేసినట్లు ఓప్పుకొని కాంగ్రెసు ఆదేశముప్రకా
రము, మద్యపానదోష నివారణార్థమై చెట్టను నరికితిమనీరి.
ఇతరపురుగు మూడునెలలు కఠినశిక్షయు రు. 200 జూర్యానాయు
కలిపించనిచో మఱియూడువారముల శిక్షయు విధించిరి. మిక్కిలి
సంతోషముతో శిక్షను వినిరి.

ఉపన్యాస వాటిపరీక్ష

దర్శనదినోత్సవ సందర్భమున శ్రీ పితాపుర రాజా
వారి కళాశాలలో ఉపన్యాస వాటిపరీక్ష జరపబడెను. 8 గురు
వాటిపరీక్షి. శ్రీయుతులు నూ. ల. కాస్త్రే, బు. వెంకటేశ్వర్లు
గార్లు (జూనియర్ బి. ఎ. తరగతి విద్యార్థులు) యితరులు
ప్రభుసముగాను, అతిథి రాజగోపాలకాపుగారు రెండవవారు
గాను వచ్చిరి.

చాకలి నం ఘము

గడవికాత్రి కాకినాడ పట్నములో చాకలిమూలము
పెద్దలు పడనోకండుమంది సభచేసి, మద్యపానదోష నివారణ
మఖ్యావసరమనియు, అందువలనయే తీవ్రప్రయత్నములు
సల్పవలయుననియు నేకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. వారిలో నెవ
రేని పనిపోయినచో చాకలిసంఘమునకు రు. 30 లు చెల్లించి
ఆ నైకమునంతన (తొగుడుకు వినియోగించెడి యలవాటుండె
డిదట. దాని యిప్పు డా అలవాటును దూపుమాపుటకు సమ్మ
తించిరి. సంఘబహిష్కరణమునకు బదులుగ విధించిన జూర్యా
నాలను యిదివరకువలె తొగుడుకు కపయోగింపక సంఘముపేర
బ్యాంకులోనే, అవసరమైనయెడల వారిలో మిక్కిలి బీదలగు
వారలకు వల్లకడవీరిద ఆశ్చర్యములుటకును, వివాహములకు,
క్రాంత్యులపనుయమునను, సహాయముచేయుటకును, విద్యాభి
లాషాలవారికి వేతనములిచ్చుటకును, పెద్దలసమృద్ధివైన ఖర్చు
చేయుటకు తీర్మానింపబడెను.

కొండేపూడి వియ్యన్న,

కాకినాడ, 25-12-30.

ఆలీపురం జైలువార్తలు

గాదిరాజు వెంకటేశ్వరరావుగారి విడుదల

ఆంధ్ర హిందూస్థానీ సేవాదళ సెక్రటరీయన్ను వెజ
వాడ హిందూస్థానీ సేవాదళాధ్యక్షుడుమన్ను ఆగు గాదిరాజు
వెంకటేశ్వరరావుగారు ఆలీపురం జైలునుంచి విడుదలకాబడి
నేడు బొడ్డపాడుగ్రామం విచ్చేసిరి. వారు చాలచిక్కి నీరగించి
యున్నారు. నేడు వారిని మాయబతుకగాను వెళ్లి వారి కిరీ
స్థితి ఆడుగగా వారుచెప్పినదేమన జైల్ పరిస్థితులు యింత
వరకు యేమీ పరిగా చక్కబడలేదనిన్నీ యినునతోట్లతో
వంటచేయుచున్నారనిన్నీ, దానివల్ల పులును యినునకలము
వాసనగాయండి తినుటకు వీలుకాకుండాయున్నదనిన్నీ, పుష్క
కారం పులును చాలా తక్కువయిచ్చుచున్నారనిన్నీ, అందు
వల్ల ఆధరువులు సరిగానేక యిబ్బందిపడుచున్నారని చెప్పిరి.
యిదికాక బ్రాహ్మసంఘసభ్యుడు విడుదలయి నచ్చు
నప్పుడు కోజుకి 0-6-0 భత్తం యిచ్చెననిన్నీ, ఆది, ఒక
పూటకే పరిపోవును. రెండవపూట పస్తుపడివుండిరావలసినప్పు
నిన్నీ చెప్పిరి. సదరు వెంకటేశ్వరరావుగారు 32 పానులు తగ్గి
నాడు. వారు నెలకోజులనుంచి జ్వరమనిన్నీ కొన్నిరోజులు
రక్తబంక విశేషములవల్ల బాధపడినట్లు చెప్పిరి. జైలులో
వుండే ఆంధ్రకు యీ యినున పాత్రలవలన
సరిగా తిండి తినక యోదో ఒక జ
బ్బుకు గురియగుచుండినీ చెప్పిరి. వారిని మొదట రాజమండ్రి
కిన్నీ దరిమిటా తిరుచినాపల్లికిన్నీ అప్పటనుంచి బళ్లారిలో
ఆలీపురం జైలుకున్నూ మార్చినట్లు చెప్పిరి. బ్రాహ్మసంఘ
యెందుట చేయుచున్నది తెలియదని చెప్పిరి. ఆలీపురంలో
చలి చాలాబాగాయున్నదనిన్నీ, గొంగుళ్లు కళ్ళునుటకు
గుచ్చుకొనుటవల్ల చాల కష్టముగాయుండి యెవరి తలూకు
బట్టలు వారికి యివ్వమని అడిగితే యివ్వమని జైలు అధికారులు
చెప్పినందువల్ల అప్పటవుండునాడు అందరు చాలా యిబ్బంది
పడుచున్నట్లుగా చెప్పిరి. జైలుపరిస్థితులు చక్కజేయుటకు
గాను కవున్సిలర్లను యితరులు అందరుకలసి పాటుపడి చక్క
జేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

గో. వెం. సుబ్బారావు,

కోకినాడు, 25-12-30.

రాండుటేబిలు సమావేశము

వెడ్డిపుడు బెనుగారు ప్రతినిధులకు విందు చేయుట

మాలానా మహమ్మదాలిగారికి ఆరోగ్యముకలుగుచుండుట

సంస్థానప్రజలకోరికలు - దివానుబహదరు మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారి ప్రకటన

సర్ శంకరక నాయుగారు లండనునుండి వచ్చుట

‘జొమినియను టేబిలు ఇయ్యబడు సన్నివహానము’ని స్పష్టముగా తెలుపవలెను’ అని న్యాయశాస్త్రానికలుపత్రిక వ్రాయుట

సుభాషచంద్రబోసుగారు రాండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సును నిరసించుట

ప్రతినిధులకువిందు

ఇండియామ్యూత్రి వెడ్డిపుడుబెనుగారు విందుచేయుట

లండన్, డిసెంబరు 26:—క్రిస్టుమసు దినమునందు వెడ్డిపుడుబెనుగారు వెడ్డిపుడుబెనుగారు రాండుటేబిలుపథి ప్రతినిధులకు విందుచేసిరి. లండనులోనున్న ప్రతినిధుల కందరికిని 80 మందికి ఆహ్వానములు పంపబడెను. సర్ పి. సి. బ్రాత్ ఫో, డి. ఎస్. మి.త్ర, ఆల్బులుఖయ, ఫజులహుద్దా, నెత్సా, డాబిలీ, వఫుకు ఆహుదు, అంబుద్దా, యాదన, జహంగీర్, పి. సి. మి.త్ర, డి. బి. మోచెర్ల రామచంద్రరావు, తంజే, డాక్టరు, డి. యస్. మాంజీ, సర్వోగాన్ధు మున్నగువారు వచ్చిరి.

మహమ్మదాలిగారికి స్వస్థత కలుగుచుండుట

మాలానా మహమ్మదాలిగారికి బాగుగా స్వస్థత కలుగుచున్నది (రాయలగు)

హిందూముస్లింసమస్య

పరిష్కారము

తుదకు స్వల్పసంఖ్యాకసంఘమునందే

సర్ పాత్రోగారు ప్రత్యేకనియోజకవర్గముల నామోదించుట

(ఫి. ప్రె. లీం సర్వీస్)

లండన్, డిసెం 25:—హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యపరిష్కారభారము మీరి భుజములనుండి తొలగింపబడుట, చారిత్రకములనుండి వీరిభుజములను, యావర్గమునుండి యావర్గమునకు, యావర్గమునుండి యావర్గమునకు మారుచు వచ్చుచుంది. సమావేశమునకు వెలుపలికి యొడంబడికను ముగియుటకు జరిగిన యాభిప్రాయముకూడ నిపులయినది కాన, యిక్ యితర స్వల్పసంఖ్యాక సమస్యలతోబాటు యీ సమస్య కూడ స్వల్ప సంఖ్యాక ప్రత్యేకనియోజక వర్గములకు నియమించబడిన మైసూరిలో కంటిలో పరిశీలించబడగలదు.

మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునే కోరుట

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రజాశాసకసభకు నూచింపబడిన రిటిని ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లుండవలయునని మహమ్మదీయులు పట్టుదల బూని నిశ్చయించియున్నది. వీరి యీ వైఖరికి యుజ్జవాని స్థలమునుండి చక్కబడిన సమాచారమున్నది. సర్వ పక్ష సమావేశసంఘముయొక్క యధ్యక్షులైన సర్ పి. సి. బ్రాత్ ఫోగారు సేటి యుద్దహము జరిగిన మైసూరిలో కంటిలో సమస్యనుపున, నూతన రాజ్యాంగ యంత్రమును గూర్చిన ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రజాశాసక సభకు గొని చర్చ సమావేశమునకు ప్రతిపాదనకు తమ ముఠాదమును తెలిపి రతి సుడుచుచున్నది.

సిక్కుల వైఖరి

మహమ్మదీయతర ప్రతినిధులలో సిక్కులకు ప్రత్యేక ప్రామాణ్యత గలది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నూచించిన ప్రజాశాసకసభకు ప్రతిపాదనలు కొన్ని విషయములందు సవరింపబడునో, ప్రత్యేక నియోజకవర్గములపై నాధారపడియుండు ప్రతిష్ఠాపరమును చూ రొప్పుకొనవచ్చును.

మహమ్మదీయతరలలో చాలమంది ప్రత్యేక నియోజకవర్గములకు విముఖులుగ నుండుట

కాని, సాంఘిక నియోజకవర్గముల కలకాల ముందనిచ్చు సుదృఢమును మహమ్మదీయతర ప్రతినిధులు తీవ్రముగ నెదుర్చుచున్నాడు. జహంగీర్, మాంజీగారు మాత్రమేగాక, శ్రీనివాస శాస్త్రి, చింతామణి, సమ్రాప్రభృతులకూడ ప్రత్యేకనియోజకవర్గములకు విముఖులై యున్నారు.

ఇండియామ్యూత్రి యంతర్యకలహములపై బ్రిటిషు ప్రజల దృష్టి కేంద్రీకరింపబడుట

మహమ్మదీయుల తొల్లలకు విచ్చేయు యొడంబడిక ద్వారా సఫలపరచుటకు మార్గముల సన్నద్ధింప యాతురతజాప బడినందువలన, ఇండియామ్యూత్రి గృహచ్చిద్రములపై బ్రిటిషు ప్రజలదృష్టి తప్పనిసరిగ దురదృష్టవశాత్తు కేంద్రీకరింపబడినదను భావము, సన్నిరాత్రి జరిగినసభలో వెలుబుబుడెను.

న్యూస్ క్రానికల్ పత్రిక

విశాలదృష్టిని జూపుట

లిబరల్ పక్ష పత్రికయగు “న్యూస్ క్రానికల్” సాంఘిక ప్రశ్న విషయములలో యొడంబడిక మధురనియో ప్రతిఫలముగ సేర్పడగల తీవ్రపరిశీలకులకు కేంద్రమున, ప్రభుత్వమువారిపట్టిని చక్కబడుచుండుచు నీ స విశాల భావమును జూపు చర్చ వోపరింపవలయునను మాంజెర్ గార్డియను పత్రికయొక్క నూతన సేవకుల గానించుచున్నది. తన సంపాదకీయ వ్యాసమునందా ప్రత్యేక యిటుల వ్రాయుచున్నది. హిందూ ముస్లిం సమస్యను హిందువులు మహమ్మదీయులు దప్ప తదితర తెన్వయను పరిష్కరింపజాలరచుట శేవలము నిజమే యగును. మరియు యాసమస్య పరిష్కరింపబడినకేగాని యెట్టి రాజ్యాంగ ప్రజాశాసకసభకు జయశ్రవణముగ పనిజేయజాలదనుట నిజమేయగును. అయినను యిప్పుడుగానన్నను భావికాలమునైనను హిందువులు మహమ్మదీయులు తమ భేదముల తాళుకొని పరిష్కారము గానించుకొనెద రనెడి నమ్మకముతో రాజ్యాంగ ప్రజాశాసక సభకు నిర్మించుట యీసాధ్యమని నడుపుట నిజము కానేరదు. అత్యంత పునీతభావముతో వాగ్దానము గానింపబడిన రాజ్యాంగ సంస్కరణను నిరాకరించుటకు సాంఘిక కలహములను ప్రభుత్వమువారు సాక్షగంగానరి కలకారములను సుపుటకు విలపనట్టి ఫలితమునే రాండుటేబిలు సమావేశ మొసంగుచో నయ్యది యొక మహద్విపత్తే యగును.

ప్రభుత్వవైఖరిని తేల్చునలెను

కాన, బ్రిటిషు ప్రతినిధులతోబాటు యూరప్ చన సలిసి ప్రభుత్వ వైఖరిని స్పష్టపరచుటకై క్రిష్టుమును నెలవులను ప్రధానమంత్రి వినియోగింతురని మే మాకించువారలము.

‘సమాఖ్యప్రభుత్వమునకు బాధ్యత నొసగెదమని ధైర్యముగ ప్రకటింపవలెను’

“స్వప్రముగ కొన్ని విషయాలపై లోబడి నూతన సమాఖ్య ప్రభుత్వమునకు బాధ్యతనొసంగ ప్రభుత్వమువారు సంగీద్యులని రాండుటేబిలు సమావేశము మరల ప్రారంభమునకు పుడు ప్రధానమంత్రి ధైర్యముగ చెప్పెదమనెను. ప్రభుత్వమువారు యిట్టివిగాని అసజయు తత్వము, అందులకు తమకుగల బాధ్యతను నిరాకరించుట ప్రభుత్వమునకసాధ్యమగుండగలదు.

ఆంగ్లేయుల భావము మారుట

సర్ శంకరనాయుగారు లండనునుండి

బొంబాయికి వచ్చుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 26:—సర్ శంకరనాయుగారు సర్. డి. ఆర్. లిం డ్లె గార్లు నేడు ట్రీమురులో బొంబాయి చేరిరి. “నేను లండన్ గాంధీలో చాలమంది ప్రముఖులకు సాంగ్గత్యముతో సంతోషించితిని. ఆంగ్ల దేశమువారి కిప్పుడు భారత దేశము పట్ల సహృదయ మధికమైనది. భారతదేశమునకు తోడ్పడవలెననియే అందఱును కోరుచున్నారు.” అని లిండ్లెగారు తెలిపిరి. (ఫి ప్రెసు.)

సమాఖ్యయందు సంస్థాన ప్రజల హక్కులు

మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారి

విజ్ఞాపనయందు నిర్వచింపబడుట

లండన్, డిసెంబరు 25:—సమాఖ్య రాజ్యాంగము ప్రకటించునట్టి సందర్భమున ప్రజలకు తప్పక యుండవలసిన య త్యంత ముఖ్యములగు హక్కులను పూర్తిగ వివరించునట్టి విజ్ఞాపనాపత్రము నొందును రాండుటేబిలు సమావేశ ప్రతినిధి యగు రామచంద్రరావుగారు పలువురకు బహియున్నాడు. ఈ హక్కులకును సంస్థానప్రజల యంతస్తునకును, వారి సేతికతుల కనుచాల సంబంధము గలదని వారు వాదించుచున్నారు. సమాఖ్య స్వరూపమునందు ఇండియాదేశపు నూతనప్రభుత్వము నెడలను, తమ తమ సంస్థానముల యెడలను సంస్థాన ప్రజలకు భావికాలముం దుండగల హక్కులను, బాధ్యతను నూతన రాజ్యాంగ ప్రజాశాసకసభకు స్పష్టముగ నిర్వచించుట యీ ప్రత్యేక మని వారు నుడువుచున్నారు. ఇటుల ద్వీవిధమున బాధ్యత పీఠిని విధింపవలసినది జాగ్రత్త పరిశీలించబడవలయును.

బ్రిటిషు ఇండియామ్యూత్రిగూడ భంగము వాటిల్లరా

హక్కులు కోరబడినవి

ఎట్టిపరిస్థితులం దైనను యువసంహరింపబడరాని విషయమున అనల్ ంఫునీయమును హక్కులను నిర్వచించు నూత్రిము వైననే నూతనరాజ్యాంగయంత్ర మాధారపడి యుండవలయునని కొన్ని పత్రికములనుండి బ్రిటిషు ఇండియా ప్రజలు కోరి యుండిరి.

ఈ విషయము నిందుక దీర్ఘ ముగ చర్చించియున్న నెహ్రూ నీవేదికయందలి భారత ప్రకరణమును పరిశీలించినపిదప, బ్రిటిషు ఇండియా విషయములోనే అనల్ ంఫునీయమును హక్కులు నిర్వచింపబడుట యవసరమయినపుడు సంస్థానప్రజల హక్కులను స్వాతంత్ర్యమును సంరక్షించుట కట్టినిర్వచన వింకను నెక్కుడుగ వానశ్యకముని రామచంద్రరావుగారు వోక్కిచక్కానించుచున్నారు. అట్టినిర్వచనకు ఈ క్రిందిసంగతు లాధారముగ నుండవలయునని వారి యభిప్రాయము.

హక్కులనుగూర్చిన నిర్వచన

- (1) స్వల్పల స్వాతంత్ర్యమునకును ఆస్తికిని భంగము వాటిల్లిరాదు.
- (2) మత స్వాతంత్ర్యము అత్యంతాత్యుచరణస్వాతంత్ర్యము ఉండవలయును.
- (3) బహిరంగసమావేశములను జరుపుటకు సంఘములను సాపించుకొనుటకు హక్కుండవలయును.
- (4) కానముల విషయములో పాదు లెల్లరును పరిసమానులగు పరిగణింపబడవలయును.
- (5) స్వల్పల స్వాతంత్ర్యమునకు గొనిరాకలయుననెడి హెచ్. యస్. కార్నన్ యంత్రుత్వము సాంధులకు పాదులకు హక్కుండ వలయును.
- (6) జాతి మత వర్ణవివక్ష లేక పాదులెల్లరికిని వారిష్ట పడు స్వత్రియందు నిమగ్నులై యుండుటకు స్వాతంత్ర్యముండ వలయును.
- (7) జరిగి పరిస్థితులను సంరక్షించుటకు అభివృద్ధిపరచుటకును సంఘముల సాపించుకొను హక్కు పాదు లెల్లరి కిని ఉండవలయును.
- (8) ఆయుధములను ధరించుటకు పాదు లెల్లరికిని హక్కుండవలయును.
- (9) ప్రారంభవిద్య నుచితముగ బడయుటకు పాదు లెల్లరి కిని హక్కుండవలయును.
- (10) స్త్రీలకును పురుషులకును సమానముగ పౌరత్వపు హక్కులు ఉండవలయును.
- (11) ప్రజాసామన్యమునకు శాశ్వత నూతులకు తదితర సలహులకు హక్కులకు పాదులెల్లరును సమానముగ హక్కు ఉండవలయును. (రూటరు)

లండనులో క్రిస్మస్

వాతావరణము

లండన్, డిసెంబరు 26:—క్రిస్మస్ వాతావరణము అనందించుటకు అనుకూలముగ లేదు. ఆకాశము ముట్టుతోనున్న సు అపుడపుడు కొంచెము నూరణుకొనిపోవచుండెను. క్రిస్మసు రోజున మాత్రము వానలేదు. ముట్టుయొద్ద ప్రవర్ణమునూడు పెద్దవానకురిసెను. దీనివలన ఉత్సాహములేయు నిరుత్సాహ నూయెను. ఎవరును బయటకు పోవుటకు వీలులేకపోయెను. బిడ్డలకు యూరూప్రేగులందు వర్షమునకు తోడు మంచుపళ్ల నమృతము ఈ క్రిస్మసునలె పూర్వ మెన్నడును ఇంత ఆసా కర్యముగ లేదు. నేడు మాటలో 47 డిగ్రీల యెండ కాసెను. లండనులో క్రిస్మసుకు వచ్చినవా రందఱును నిప్పు చెంత కాలమునుగడిపిరి. లండను రాజబాటలు వీధులు నిర్వనముగ నున్నవనే జెప్పవచ్చును. (రూటరు)

రాండుటేబిలుకాన్వరెన్సునుగూర్చి సుభాషచంద్రబోసుగారి అభిప్రాయము

“ఈనభి విఫలమైనదని యిప్పుడు నిస్సంశయముగా
తేలినది గాన నందఱును దేశసేవకు గడుగడగును”

కలకత్తా, డిసెంబరు 26:—కలకత్తాలో గుజరాతు
ప్రేమి మండలివారు షాదీ భవనములో నేర్పరచిన స్వదేశీ బహు
దను ఆరోగ్యపదార్థమును కలకత్తా మేయరు సుభాషచంద్ర
బోసుగారు సేవ ప్రారంభించిరి.

“మన దేశీయులలో చాలమంది రాండుటేబిలు కాన్వరెన్సు
నువలన నేదో గొప్పలాభము కలుగగలదని యిప్పటివరకును
తెలియకొనియుండిరి. ఇప్పుడు దాని నిజస్వరూపము ప్రజల
కందరికిని బాగా విదితమైనదిగాన దేశీయులందఱును యీకీర్తి
వింది బాటియవిధానమును జయప్రదముగా పూర్తిచేయ గోరె
దను. మన ముఖ్య చేసినదేగాని బ్రిటిషువారు సమాధానమునకు
సమ్మతించరు. వారు కాంగ్రెసువారి వరతుల కంగీకరించుట
కిది యొక్కటియే సాధనము” అని సుభాషచంద్ర బోసుగారు
సభలో నుడిచిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బర్మా విభజనపట్ల అసమ్మతి

బర్మను సంఘమువారు రాండుటేబిలు సభ్యులకు
పంపిన తంతివార్త

రంగూను, డిసెంబరు 22:—జనరల్ కమిషన్ ఆఫ్
బర్మను అసెంబ్లీయేవలనయొక్క అసమ్మతుల యు. చిక్ షా
యింసుగారు యీ కిందిరీతిగా (1) అంగ్లేయప్రధాన మంత్రి
గారికిని, (2) ఇండియా కార్యద్యోగిగారికిని, (3) ఎరల్ రస్సె
లు గారికిని, (4) యు.బి.పి. గారికిని, (5) జి.ఎస్.ఎ.గారికిని,
(6) కే.రా.పు.గారికిని (7) మె.డి.గారికిని, (8) జయకరుగారి
కిని, చార్జరు మాంజీగారికిని తంతివార్తపంపిరి.

బర్మా దేశమును ఇండియా నుండి
విభజించవచ్చునా మాడదా యను విషయమై
బ్రిటిష్ గవర్నమెంటువారు తమ యభిప్రాయమును ఇప్పు
డియ్యగలవలయునని తేదనీయు, అందునుగూర్చిన విషయముల
నన్నింటిని అనుకూల ప్రతికూల సందర్భముల నన్నింటిని
అన్ని పక్షములవారు పూర్తిగా చర్చించినదేగాని బ్రిటిష్ గవ
ర్నమెంటువారి యభిప్రాయ సారాంశము నిరారణచేయబడద
నియు తెలియజేసినందులకై మేము సంకల్పించుచున్నాము.
భారతదేశమునకు సర్వరాష్ట్రసమాఖ్య ప్రభుత్వవిధానము నేర్ప
రచుటకై యోచించుచున్నామనకు సమాఖ్యలో బర్మారా
ష్ట్రమునకుగూడ ప్రాతినిధ్యముండుట కవకాశముండగలదని
తోచుచున్నది గనుక బర్మారాష్ట్రమును
ఇప్పుడు ఇండియా నుండి విడదీయు విషయమై
సంశ్లేషింపవలయుననుట కొకకారణము గాకమానదు; కనుక
యీ బర్మారాష్ట్రమునకును యు.బి.పి.గారికిని స్వలాభాపే
క్షాపరమంబు బ్రిటిషువర్తకుల కొరకు వెంటనే ఆమోదించక
నిలిపియుండుట యుక్తమైనదనిగా నున్నది. ఈ బర్మారాష్ట్ర
జనయుద్ధము గల సాధకబాధకములను పూర్తిగా గ్రహింపజాలని
యజ్ఞానచేతను యీ బర్మారాష్ట్రమునకు స్వలాభమును పొందదల
చిన స్వార్థపరులచేతను యీ బర్మారాష్ట్రమునకు కావలసిన తీర్మాన
ములు చేయబడినదేగాని ప్రజాసామాన్యము యీ విభజన వాం
ఛించియుండలేదు. ఇదియునుగాక బర్మారాష్ట్రమునకు అక్కరలేదని
విన్నవించుచు రాండుటేబిలు సభయొక్క బర్మా సమితి
వారికి పంపబడిన తంతివార్తలు గౌరవించదగినవి కావని యిట్టి
వలండునా? నొక ప్రకటన గావించబడెను. ఇట్టి తృణీకా
రభాషలు కడుంగడు గర్వింపదగియున్నవి.

మేమును కమిషనువారు బర్మా వేంచేయుండినప్పుడు,
బర్మా విభజన ప్రతికూల భావులచే మేమును కమిషను బహి
ష్కరింపబడియుండెను. అందుచేత బర్మా విభజనచేయుట
మంచిదని మేమును కమిటీ చేసిననూచన ప్రజాభిప్రాయసమ్మత
మైనది కాదు.

విభజన ప్రతికూలమైన పెద్దపెద్ద రాజకీయ పక్షము
వారందఱును బర్మా కాసనసభను బహిష్కరించియుండిరి. అం
దుల్ల కాసన సభయందు ప్రతికూలపక్ష ప్రతినిధులు జోషకులేని
సందర్భమును పురస్కరించుకొని విభజనమున కనుకూలమైన
వారందఱును కాసనసభలో చేరి విభజన చేయవలయుననుతీర్మా
నమును చేసిరి.

కాబట్టి బర్మాదేశము మనస్ఫూర్తిగా ఇండియా నుండి
విభజింపబడవలసినదని కోరుచున్నదనుట కేవలము కల్ల—విభజన
కు ప్రతికూలపక్షము లేదని వాదించుట విధానాదము.

ప్రధానమంత్రి

త్రియంబక గుండలూరి రామచంద్రయ్యగారు (చెన్నపురి
ఆంధ్ర మహాసభా సభ్యులు) శ్రీ సతి పసుమిరె విశ్వేశ్వరయ్య
గారిని (అడయూరు) పర్యాయ మాడికి, బంధువులు విశ్రాంతి
పలువురు వచ్చి వర్మవరతుల నాశీర్వదించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

- వివాహోత్సవప్రసంగం ప్రాప్తం పూర్వదినేనయి,
భవవృక్షపురివాసా! దిష్ట్యభ్యుదయో 2 భవత్ 1
విశ్వేశ్వరీ కరగ్రాహిణి రామచంద్రార్యధీమతా!
తదైవ మంగళాంబాదయా! సుబ్రహ్మ్యక్షుధీమతా! 2
శుభప్రదోభవేన్నమం! కపిలేశ్వరపన్నీధా? 3
పరమేశ్వరీ! పార్యతి శివయో రవి! 8
హారదేశసీతావ్యస్తా! ప్రాహ్లాదోమ శుభాశిషా!
దంపత్యో! సౌఖ్యసిద్ధ్యర్థం గార్హస్థ్యకార్యవృద్ధయే! 4
మహేశ్వర! సదాదేయత్! దంపత్యో! గానకూల్యతాం!
సుధీరాయురారోగ్యం! పుత్రపౌత్రసంపదం! 5

ఇత్యాది:

నాభి రామమూర్తి:
23-12-30.

భారత దేశమునందు బాధ్యతాయుత కేంద్ర ప్రభుత్వము
గల సర్వరాష్ట్ర సమాఖ్య విధానము అసంభవమని యొకానొక
వ్యక్తు భావించబడెను. అందువల్ల బర్మారాష్ట్రమును విభజిం
చుట మంచిదని సిద్ధాంతము చేయబడెను కాని సర్వరాష్ట్ర
సమాఖ్య ఇప్పుడు సుసాధ్యమైన విషయముగా కన్పించుచున్నం
దన యీ విభజన సిద్ధాంతము పూర్వపక్షము కావలెను

బర్మా గవర్నమెంటువారియొక్క వికపక్షాభిప్రాయ
ము నకునొంచి నైపును కమిటీవారు బర్మా విభజన చేయవలె
నని మానించిరి కాని, బర్మాప్రజల యభిమతమును కనుగొనుట
వల్ల కాదు. బర్మా ప్రజలయొక్క నిజమైన ప్రతినిధులు కాసన
సభలో లేరు. రాండుటేబిలు సభకు పంపబడిన బర్మా ప్రతి
నిధులలో నొక్కడైనను బర్మా వాదును లేదు. కాని వాదులు
బర్మాదేశములో నుండి 90 వంతు కలరు. కాబట్టి రాండుటేబి
లు సభలో నున్న బర్మకు ప్రతినిధులు నిర్ణయించెడివిషయము
లు బర్మకు ప్రజాసామాన్యముయొక్క యభిమత మని నిరూ
పించుటకు వీలు లేదు.

మాయొక్క సభమునందు ఒక లక్షమంది సభ్యులు కలరు.
100 కాఖాసంఘములు కలవు. బర్మాదేశము నందంతటను
ఈకాఖాసంఘములు నెలకొనియున్నవి. అన్ని విధములైన
రాజకీయాభిమతములు గలవాడును మా సభముందు చేరియు
న్నారు. కాబట్టి మాసభయొక్క అభిప్రాయము బర్మాప్రజల
యొక్క యభిమతముగా గ్రహింపదగియున్నది.

ఇండియా గవర్నమెంటుయొక్క పారశంక్రమమునకును
నిరంకుశాధికారమునకును బర్మాదేశీయులు లోబడియుండుట
కిచ్చగించుటలేదని మేమునుకమిటీవారు తమనివేదికలో వ్రాసిరి.
కాని ఇండియా గవర్నమెంటు నేడు ప్రజాధికారాయత్తమై
ప్రజాహిత్యప్రభుత్వమై వెలయుగల్గి యుండినప్పుడు బర్మకుల
యభిమత మెట్టిదైయుండునో నిరూపించుటకు తగిన
ఆధారములు మేము నునివేదికయందు లేవు. ఇంతవరకును
బర్మాదేశీయులు అవలంబించిన ధోరణి యావ
త్తును విభజనవాంఛయేనని నిర్ణయింపవలెను. కాబట్టి బర్మా
ప్రజలయొక్క అభిప్రాయమును ప్రజాహిత్యపద్ధతుల ప్రకారము
విచారణచేసి తెలిసికొనిన విమర్శకునేగాని బర్మకు ఇండియా
నుండి విడదీయవలసిన సిద్ధాంతము చేయరాదు. (ప్రె. ప్రె.)

క్వాబా గులాము మహమ్మదు ప్రభుత్వముల అగెన్టు
లాహోరు, డిసెంబరు 26:—కాంగ్రెసు ప్రముఖుడు
క్వాబా గులాము మహమ్మదుగారు యిరుగ్గురు వలంబిల్లును
అరెస్టు చేయబడిరి. వేరొక 1000 బామీనునై విడుదల చేయ
బడిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

కోయంబుత్తూరులో లాటీ ప్రయోగము

పోరుల బహిరంగసభలో అసమ్మతి తీర్మానములు
“ల రె స్టు లు”

కోయంబుత్తూరు, డిసెం 26:—పోరుల బహిరంగ
సభవద్ద నేటి పాయకాళి రాత్రిబహుమతి సేయవలె. రత్న
సభాపతిమొదలియారుగాడు (కాసనసభ్యులు) ఒక బహిరంగ
సభి సమావేశపరచిరి. పి. వి. వెంకటాచలం బాగుగ ఆధ్యక్షత
వహించిరి. ఆర్. . . మణ్సుకంబెట్టిగారు (నీటి కాసన సభ్యులు)
యీ క్రింది తీర్మానమును సవపాదించిరి.

పోరుల బహిరంగసభవద్ద యీ డిసెంబరు 25 తేదీ
గరువారమునాడు ప్రకాంతముగా ప్రజలు సమావేశమై యొం
డిగా పోలీసు అధికారులు లాటీప్రయోగము చేయుట వారు
మీరిన యధికారముని యాసభవారు నిరసించుచున్నారని, అట్టి
పోలీసు అధికారులయొడ తగిన చర్య గవర్నమెంటువారు జరప
వలెను. తీర్మానమును అర్థనాశీర్వకయ్యగారు మున్నగువారు ఆమో
దించిరి.

ఎ.ద్రాగు కాసనసభలోను అసె.నీటిసభలోను యీ
లాటీప్రయోగమునుగూర్చి చర్చించుటకై సభా కార్యక్రమ
నిరోధ తీర్మానమును సభాప్రతినిధులు ప్రతిపాదించవలయునని
యీసభవారు కోరుచున్నారని అను సవరణ చేయబడినది. సవ
రణకూడ సభలో ఆమోదించబడెను.

151 సెక్షనుప్రకారము 18 కాంగ్రెసు వాలంటీర్లు శేర
గులను శేరము ఆకోపింపబడెను. వీరు రిమాండులో నుంచబడు
దురు. (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణసిద్ధి

1930 నంబి డిశంబరునెల 27-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ము సరి గ్రామ అభివృద్ధి కార్య సంఘ సంఖ్య	సరి గ్రామ అభివృద్ధి కార్య సంఘ సంఖ్య	సరి గ్రామ అభివృద్ధి కార్య సంఘ సంఖ్య	సరి గ్రామ అభివృద్ధి కార్య సంఘ సంఖ్య	సరి గ్రామ అభివృద్ధి కార్య సంఘ సంఖ్య
గోపాలపురం	80	65	...	12.0	— 0.7
విశాఖపట్టణము	79	73	...	16.6	+ 5.1
కాకినాడ	77	71	0.1	33.3	+ 19.3
సుచిత్రపట్టణము	78	69	0.9	38.6	+ 18.9
కర్నూలు	85	68	...	4.8	— 0.1
బళ్లారి	88	70	+	12.8	+ 5.6
అనంతపురం	...	...	...	12.9	+ 6.8
కడప	80	72	+	15.1	+ 5.7
నెల్లూరు	82	73	0.1	35.5	+ 13.1
మద్రాసు	85	74	+	53.5	— 22.3
కడపూరు	85	74	...	32.8	+ 0.8
నెల్లూరు	86	72	...	38.4	+ 22.0
నీలము	88	70	...	18.6	+ 7.3
కోయంబుత్తూరు	87	71	...	29.8	+ 18.1
తిరుచనాపల్లి	89	73	...	31.6	+ 16.8
కాకతీయము	83	75	...	51.6	+ 12.9
మధుర	88	71	...	24.7	+ 10.4
పాంబట్	83	75	...	16.6	— 10.9
చొలంకోట	...	...	...	14.7	— 2.6
తిరువేండ్రము	85	75	...	22.5	+ 8.0
కొచ్చిన్	97	75	...	36.5	+ 15.2
కాశీకట్టు	90	77	...	25.7	+ 9.2
మంచుపూరు	93	77	...	14.0	+ 2.3
వేంకటూరు	91	67	+	11.5	— 0.5
మేరకార	77	64	...	12.1	+ 15.3
కొడైకనాథ్	65	51	...	37.2	...
కూమూర్	64	55	0.1	41.6	...

సర్కారులు:—సుచిత్రపట్టణంలో 0.9" కాకినాడలో
చిన్న జల్లుపడెను. మేఘములు దట్టముగనున్నవి. బంధుర రాత్రి
వేడిను 10 డిగ్రీలు తక్కువగనున్నది. బళ్లారి కడపలో కొద్దిగ
వర్షముతురినెను. కడపలో వేడిను 7 డిగ్రీలుతక్కువ. నెల్లూరు
లో 0.1" వర్షము ముదిరానులో కొద్దిగ జల్లుపడెను.
ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు.
అనీమెంటువాతావరణ కార్యకర్తలు.
పూనా, డిశం 27:—సుచిత్రపట్టణంలో 8/4ల. వర్ష
ము తప్ప యితరచోట్లంతట వర్షములేదు. (ఆ. ప్రె.)

ఆయుర్వేదశాస్త్ర ప్రాశస్త్యము

డాక్టరు సుబ్బారావుగారి పరిశోధనాఫలితములు

ఋగ్వేదము వైద్యమునకు మూలము. యజుర్వేదమును, అథర్వణవేదమును శస్త్రచికిత్సాశాస్త్రమునకు మూలములు

నాడివిర్ణయము - క్రిమిసిద్ధాంతము - సజీవశారీరవశోధన

నేడు మైసూరులో అఖిలభారత ఆయుర్వేదప్రదర్శన ప్రారంభ సమయమున అధ్యక్షులు

వైద్యశాస్త్ర డాక్టరు పి. సుబ్బారావుగారి హాసగిన యువాన్యాసము

మైసూరులో ఏప్రిల్ 27, 28, 29 తారీఖులలో జరుగుచున్న 21 వ అఖిలభారత ఆయుర్వేద ప్రదర్శన ప్రారంభ సమయమున వైద్యశాస్త్ర డాక్టరు పి. సుబ్బారావుగారు, డి. యస్. సి. యస్. సి. డి. యస్. (కాకినాడ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విశ్వవిద్యాలయము) యీ క్రింది భావనాస్థితిను సుప శాస్త్రప మొనరిరి:-

సాధరసాధరీనులారా! ఆయుర్వేదభివగ్యకలారా! ప్రపథమమున మీకు నా వందనము లర్పింపఁజేయున్నది. ఈ సంవత్సరము అఖిలభారత ఆయుర్వేద ప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము గావింప నన్న కోరిక నాకు అపూర్వమున గౌరవము గావించితిరి. ఇందువలన నేనే హితులను కలసికొని యిష్టాగోష్ఠిగా మాటలాడుకొనటకు అవకాశము కలుగటచే గాక అతిదీర్ఘ కాలము ఆయుర్వేదశాస్త్రమును గూర్చి కన్వపడి చేసిన పరిశోధనల సారాంశమును మీయందుట నిశ్చయించుట గూడ అవకాశము కలిగినది.

అపూర్వమున నీ ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు వనమూలికలను గూర్చియు, ఆయుర్వేద బౌద్ధ ధర్మములను తయారు చేయు వలసిన పద్ధతులను గూర్చియు ముప్పటినుండు సంభాషణముగా నుండను. నాగరిక ప్రపంచమునందలి వైద్యశాస్త్రములలో ఆయుర్వేద శాస్త్రముయొక్క ఉత్కృష్టతను గూడ వివరించుట సంభాషణముగా నుండవచ్చును. కాని నానివిషయమై యిప్పుడు నేను చెప్పదలచు కొనలేదు. ఇంకకంటే ముఖ్యముగా వానిని గూర్చి యిప్పుడు ముప్పటినుండలియున్నది. ఆయుర్వేదశాస్త్రమునకు మూలకందములను వానిని గూర్చి మన మెరుంగట సంభాషణము.

పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్రవేత్తలను వారన, ఆయుర్వేద వైద్యులను వారన ఆయుర్వేదశాస్త్రమును గూర్చి చాల దురభిప్రాయపడియున్నారని విచారించుచు యెరింగియున్నాను. ఈ దురభిప్రాయములు చాలకాలమునుండి ప్రబలియుండుట చేతన, యీ యభిప్రాయములను వారు నిరంతరము యితరులకు బోధించుచుండుటచేతన ఆ విషయముల నియోమనము తలచట సంభవించు చున్నది. పది సంవత్సరములక్రింద పాశ్చాత్య వైద్యవిద్య పూర్తిచేసిన తరువాత నా స్వవిషయమై గూడ యిట్లులే జరిగియుండెను. మొదట యీ దురభిప్రాయములకు లోనై ఆయుర్వేదశాస్త్రమును ద్వేషించు చుండినను తొంతకాలమైన తరువాత నా జ్ఞానవశాత్తును ప్రబోధము గాంచెను. పవిత్రమున జేదవాబ్ధియును అమూల్యముల రక్షణయల భారీ కొప్పుచున్న సత్యములు నాకు గోచరించెను. ప్రతి కోణ నిత్యకర్మలలో మనము ఆచరించుచున్న కనులు శేలము మూఢభావములవలననే ఆ శాస్త్రీయములకు వానిమీదను ఆధారపడియుండ లేదనియు, శాస్త్రసమృద్ధియును అమూల్యములను ననియు తెలిసికొంటిరి. అప్పుడు నేను ఆయుర్వేద వాబ్ధియును, జేద వాబ్ధియును, బాగ్రతగా చదువారంభించితిని. వైద్య పరివివరత మాత్రమునే నాకు యీ క్రింది సత్యములు గోచరించెను.

1. వేదములు వైద్యమునకు, శస్త్ర చికిత్సా శాస్త్రమునకు మూలములు. ఋగ్వేదము వైద్యమునకు, యజుర్వేదము, అథర్వణవేదము శస్త్ర చికిత్సాశాస్త్రమునకు మూలములు.

2. ఈ మూడు వేదములు ఆయుర్వేద శాస్త్రమునకు మూలములు.

3. ఆయుర్వేద త్రయో, వృక్షత్రయ అని చెప్పబడుచరక, సుశ్రుత, వాగ్భటములు తరువాత రచియింపబడినవి. ఇవి వేదసమ్మతములే యైనను దేశకాలపాత్రములను బట్టి కొన్ని మార్పులు గావించుకొనినవి.

వైద్య శాస్త్రమున బడిన ఫలితములను సవరించుటకాను నేను చేసిన పరిశోధనల నన్నియు వివరించి విమర్శలను కన్వపెట్ట చలచేడు ఆయుర్వేద శాస్త్ర ప్రాశస్త్యమును విశదపరచుకొని పరిపూర్ణమున మూడు విషయములను మాత్రమే విచారించఁజేసినది విమర్శలను కొరచున్నాను.

(1) నాడివిర్ణయ సిద్ధాంతము (2) క్రిమిసిద్ధాంతము (3) సజీవశారీరవశోధనము. ఇప్పుడు వీనిలో ప్రతిదానిగూర్చియు కొద్దిగా వివరింతును.

నాడివిర్ణయ సిద్ధాంతము

ఈ విషయమును ప్రారంభించుటకుందు ఒక విచారణమును గూర్చి నేను కొంత చర్చింపఁజేయున్నది. కొందరు సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదాచార్యులు నాడివిర్ణయము ఆయుర్వేద సుతములోనిది కావనియు, ఆయుర్వేద దక్షిణదేశమునై దండెత్తి నిర్వివకాలమున ద్రావిడులవండి ఈ శాస్త్రమును గ్రహించి దనియు అభిప్రాయపడుచు న్నారు. ఈ శాస్త్రమును మాత్రమేగాక రోగని వానమును, కని పెట్టుటకును చికిత్స చేయుటకును కొన్ని శ్రోత్రపద్ధతులను ఆయుర్వేద వైద్యులని వారు తలచుచున్నారు. ఈపండితులందఱు గౌరవ నియులే కాని వారు తప్పుద్రోవ నడిపివారేమోయని నా యభిప్రాయము ఏలనగు నాడివిర్ణయము ఆయుర్వేద వైద్యశాస్త్రములో సంక్లిష్టమై యున్నదని ప్రమాణములు కలవు. ఇంతియ కాదు. ఈ ఆయుర్వేద శాస్త్రమునందు నాడివిర్ణయముపైనే ఆధారపడియున్నదని గూడ వెల్లడు ప్రమాణములు కలవు.

ఇంకా చాలకాలముగాను గావింపకుండ ఈ క్రింది ప్రతివాక్యములను మీరు బాగ్రతగా చదువుకొని కొరచున్నాను.

శ్లో|| అగ్ని ర్మేవాచి శ్రిః- వాగ్మదయే, హృదయం మయి, అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||
వాగ్మనర్తకసిరా, ధనుః ప్రజ్వలయతి, స్పందతి||
వాయుర్మే ప్రాణేశ్రిః, ప్రాణోహృదయే, హృదయం మయి, అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||

అగ్ని ర్వా ఆదిత్యః సాయం ప్రవిశతి, తపాద్విద్యుర్నారాధ్యతే, నూర్వృక్షభృత్యుయతు, నూర్వృక్షే చక్రుషిత్ చక్రవర్తిప్రదయే, హృదయం మయి, అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి.

చంద్రమానుసశ్రిః మనోహృదయే, హృదయం మయి, అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||

రేతోవా ఆహః, ఆహామే రేతసి శ్రిః, రేతో హృదయే, హృదయం మయి, అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||

పుణిమే శరీరే శ్రిః, శరీరం హృదయం, హృదయం మయి అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||

ఒమధయః సోమారణ్ణి ప్రవిష్టాః, పుణిమేతమం, ఒమధిన పృథియో మే లోమను శ్రిః, లోమాని హృదయే, హృదయం మయి అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||

ఇంద్రో యే బలే శ్రిః, బలం హృదయం, హృదయం మయి అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||

యావత్తమారు హస్తానత్తమూషి చిభ్రీతి, వర్షస్యేనో వధి వనస్పతయః పశియాన్తే, వర్షస్యేనో మూర్ధ్ని శ్రిః మూర్ధ్నా హృదయే, హృదయం మయి, అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||

వనస్పతి వేరితో మనస్థురనితి. ఈ శాస్త్రము మనో శ్రిః మనస్థురప్రదయే, హృదయం మయి, అహమమృతే, అమృతం బ్రహ్మణి||

ఈశ్వర ప్రేతత చేష్టాశ్రియం హితా హిత కారోద్దేశ్య విషయవిస్తరక చేష్టాశ్రియం శరీరం||

ఈశ్వర ప్రేతత చేష్టాశ్రియం కీడుకం వైతన్యం వక్తవ్యద్రూప గ్రాహకత్యాభావో, శ్రోత్రేంద్రియవృద్ధి గ్రాహకత్యావై తన్యస్వరూపం క్షణ స్పందన రూపేణ గృహీతు శక్యతమితి||

ఈ వాక్యములలో ఆయుర్వేదసిద్ధాంతమును నాడివిర్ణయ వివిధియున్నదని నేను మనవిచేయుచున్నాను. ఈ ప్రమాణముల అర్థ మేమనగా హృదయస్పందనము కారితః మానసిక ప్రవృత్తుల మూలాధారము ఈ హృదయస్పందనముల రక్తమద్యారా నాడిసానమునకు పంపబడుచున్నది.

ఈ సిద్ధాంతమునే తరువాత చుగ్గురు ఆయుర్వేదాచార్యులు తిథారు, తిదోవసిద్ధాంతములుగా వివరించిరి.

కొందరు అధునాతన శాస్త్రజ్ఞులు ఈ తిదోవ సిద్ధాంతమునకు నాడివిర్ణయమునకు సంబంధమేమియు లేదని అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని యీ విషయమున నది కాదు.

ఈ విషయమై వాగ్మనుని వాక్యములును, వేద వాక్యములను సమన్వయముచేసి చూచినచో వేదములలో చెప్పబడిన హృదయస్పందనమును వాగ్మనుని తిదోవశాస్త్ర సిద్ధాంతమును ఒక్కటేయని తెలియగలదు.

ఈ విషయమును స్పష్టముచేయుటకు వాగ్మనులలో నుండి కొన్ని శ్లోకములను ఉల్లేఖించుచున్నాను.

శ్లో|| అవోమద్రవమత్సన్నం హృదాశీభూత మిరియేత్, పేని భూతం కఫం మాత్రం విచారో దామృతాంతిః|| పిత్తమాతా మాతృ-ర్యావృత్తన నమనంచ్యుతంపునః అగ్ని వాశోషితంపక్వం పిండితం కటుమారుతం||

సూ|| సర్వేరసాః పాకేన స్వాద్యస్త కటుకాభూత్యా యథార్థ స్థితా రసావేన తత్తత్ప్రకాయకా ఇతి||

సూ|| స్వాద్యస్త కటుకాః పాక్యా రసా యథాకఫస్థిత్యాః సాదోష యథా యథా యోగ ఫలదాయకాః

సూ|| సుఖదుఃఖ మేహాత్మికాః సర్వరజస్తమోగుణాస్త్రయః ప్రాదుగ్భవన్తి||

నాడిసిద్ధాంతము ఆర్యసిద్ధాంతమే యనియు, ద్రావిడులనుండి సంగ్రహింపబడినది కావని తెల్పుటకు యంతోచిషయము కలదు. నాడివిర్ణయమును గూర్చి గొప్ప గ్రంథములను వ్రాసిన వ్యాస, వశిష్ట, ఆగస్త్యమహర్షులు ద్రావిడులుకాదు గదా! భారతచరిత్రలో శేదకాలమున వారందరైన యెల్లరకు విదితమే.

క్రిమిసిద్ధాంతము

ఇంక క్రిమిలనుగూర్చిన సిద్ధాంతమును చర్చింతము. ఇట్లుచేయుటలో పూర్వపు ఆయుర్వేదాచార్యులు యీ శాస్త్రము నెట్లు వృద్ధిపరచికో తెలిసికొనట అత్యవసరము గలదు.

గొప్ప ఆయుర్వేదప్రవీణులు నాకు వ్యతిరేకముగా నున్నారని నే నెరుంగుదును. కాని ఆయుర్వేదశాస్త్రాచార్యులగు బోధాయన, కాసిక మున్నగు వారి గ్రంథములలో వాక్యములు తలచుకొనిన కొలది మన ఆచార్యులు యీ శాస్త్రమును తెలిసికొనియుండిరి మాత్రమేగాక వారు దానిలో చాలపరిశ్రమగూడచేసి శాస్త్రమును చాల ఉన్నతికి దెచ్చిరిగూడ నాకు నమ్మకము కలుగుచున్నది. ఆయుర్వేదాచార్యులు వివిధ క్రిమిలనుగూర్చియు, అక్రిమిలెట్లు రోగములను కలుగజేయుచున్నవో అనిషయమునుగూర్చియు, అట్లుకలిగిన రోగములను వారించుటగూర్చియు చాగుగా నెరింగియుండిరి. వారు ప్రారంభము చేసిన వారు మాత్రమేగాక ప్రస్తుతము పాశ్చాత్య వైద్యులకు అందని చాలవిషయములను వారు తెలిసికొనిరి. ఈ విషయము ఈ క్రింది బోధాయన శ్లోకములను తెలియగలదు.

(1) నక్తంచారిణ, ఉరస్సేకాన్, శూలపాస్తాన్, కపాలపాన్, పూర్వసిమపి లేత్తుతైస్త్రిః సావ్యకర్ణికః, మాతాజఘ. న్యాసర్యతి గ్రామేవిధురవిచ్చన్తి||

(2) క్రిమిశాస్త్రమునుగూర్చి వారు బాగుగా పరిశోధించిరిని బోధాయనలవారి యీ క్రింది రెండు వాక్యములను తెలియగలదు.

ఆశక్యేదోమర్క ఉజీర ఉలూఖః చ్యవనో నస్యతాదితి|| ఖేళనీశ్వలోమినిఖావాశ్శోకపకాశినీ అపేతసస్యతాదితి||

ఈ క్రిమిలు రోగములు కలుగజేయు విధమునుగూర్చి యీ క్రింది ప్రమాణములు గుర్తింపదగును:- మిశ్రవాసన కాచేర కారణోరాశేవ ప్రేక్షితా గ్రామగుంప జానతోగచ్ఛన్తి ఇచ్చన్తో పరిధాకృతాన్||

ఈ రోగములను నయము చేయుటకు బోధాయనలవారు యీ క్రింది విధమున చెప్పుచున్నారు:-

(1) కేంద్రోంధ్యేంద్రికేర ఉలూఖః చ్యవనోనస్యతాదితి|| (2) ఏతాన్గృతైతాన్ గృహ్ణీతేత్రియం బ్రాహ్మణా మృతైః తాన్గ్విః పర్యవరతు, తాన్హంజేదా బ్రాహ్మణః ప్రమృతైః మాట దనాక్ వికేకాన్ లంబనస్తాకాన్వాహ||

ఈ వైద్యులలో క్రిమి విషయము దేమయినానుండి తమి వేయుట యెట్లో బోధాయనలవారు వివరించివారు.

ఈ విషయములను క్రిమిశాస్త్రము కేవలము బాగుకముగాననియు, సత్యమేయైనదనియు, ధనుసుచున్నది. మరియు ఈ శాస్త్రము ఆయుర్వేద శాస్త్రాంతర్గతమైనదే అనియు తిదోవసిద్ధాంతమునకు వ్యతిరేకమేనని బోధించుచున్నది. పాశ్చాత్య క్రిమిశాస్త్రవేత్తలు యీ కాలమున గావింపగల పరిశోధనలను మహర్షులు యెప్పుడో ఊహించిరిని యందువలన తెలుడగలదు.

ఇన్ని ప్రమాణములు జూపినను క్రిమిశాస్త్రము ఆయుర్వేదములో లేదని చెప్పుట పరిహాసాస్పదము. ఇట్లే పరయనను చేప్పినచో మీయలసత్వమును పారదోలి అపరిమిత పారావారము ఆయుర్వేదశాస్త్రవాబ్ధియును భాగుగాతరింపవలసినదని వారిని నేను కోరెదను. పూర్వాయము ఆయుర్వేదశాస్త్ర సర్వస్వముని ప్రజలు దురభిప్రాయపడుటచేత యిట్లు తలచట తటస్థించెను. శస్త్రచికిత్సయైన తదనాతన పూర్వమును క్రిమిలతేతుండ తాళనముచేయుటకు గూర్చి సుశ్రుతుడు వివరముగా

నిజానామకములను గమనింపదలయున్నది. ఇందులో ముఖ్యముగా యజుర్వేదమునందలి పంచమములైన ఋగ్వేదమునందలి శ్రేణుక్రమమునందు ఆధారమునున్నది.

ఇంతటితోను ముఖ్యముగా ఆగమము యొక్క శాస్త్రీయములైన కారణములను పారస్పర్యమునందు చెప్పవలసివచ్చింది. కాని ముఖ్యముగా విధములైన రక్తక్రమములగురించి, రక్తస్థానములగురించి, శ్రేణుక్రమములగురించి, ఇవి ముఖ్యముగా ఆగమములలో గలవు. ఇది శాస్త్రీయములైన (రక్తక్రమములు) యగును. కాని యన్యులు కాదు.

సజీవశరీరపరిశోధన

సజీవములైన యన్యులను ప్రాణులమీద పరిశోధన గావించు శాస్త్రము మన పూర్వము విరచితమై యుండెను. ఈ శాస్త్రమును ఆంగ్లమున వైవిద్యము అందురు. ఆయుర్వేదమునందు ఈ శాస్త్రమునకు యుండెనని వివరము మీరార్చుకొనుచున్నది.

ప్రాణాత్మక వైద్యము 80 సంవత్సరములనుండి మాత్రమే యీ విషయమై కృషి ప్రారంభించిరి. ఇంకను ప్రారంభమునందు యన్యులు. కాని మన పూర్వము వివరము అట్లు కాదు. ఈ శాస్త్రము యొక్క గ్రంథములలో వారు చాల పరిశ్రమగావించి అభివృద్ధి కలగజేసి కొన్ని తుదకు పునరుద్ధరములలోనే ప్రస్తుతప్రాణాత్మక వైద్యము జయము గాంచిరి. తగిన ఫలితములు వారికి కలుగలేదనిన అసత్యము కానేరదు. మనపూర్వము ఈ విషయమై గాంచిన ఫలితములు యజుర్వేదమునందలి శ్రావణములలోని అధనపంచకమును చదివిన జానము. అట్లు పశులమీద సర్ప జాతిమీద, మానవుల మీద గూడ ఈ వైద్యము పరిశోధనల గావించి రని తెలియగలదు. యజుర్వేదములో నున్న వాద్యమును, తరువాత కాళి మహర్షి చే మూలకరింపబడిన వాద్యమును ఇప్పుడు వివరింప వలెకానంత ఆపారముగా నున్నది. కాని యీ శాస్త్రమును సర్వతోముఖముగా వా రెంగియొందిరని నేను దృఢముగా చెప్పగలను. 40 విధములయిన వైద్యక్రమములగురించి వివరము చెప్పబడినది. వీనిలో ప్రతిది ఏదో ఒక పునరుద్ధరములలో పరిశోధన చేసినట్లు చెప్పవచ్చును. వీనిలో ఈ క్రిందివిషయములకు ప్రామాణ్యము సంపాదించెను.

1. పేగులపనిగూర్చిన విషయము 2. అన్నము, ప్రాణము, మనోమయ, విజ్ఞానము, అనందముల కోశములగురించి. 3. పురుషుడు స్త్రీ యగుట, స్త్రీ పురుషుడగుటకు కారణము.

ఈ ముఖ్యవిషయములగురించి మాత్రమే గాక కొన్ని ఇంకను పురాతన మూలకల్పములను పరిశోధించి ఆవిషయములగురించి గూడ వారిపరిశ్రమ ఫలవంతమైనట్లు కనబడుచున్నది. ఈ పరిశోధనాపద్ధతి మన ప్రాణాత్మక పండితసోదరులకు ఆగమ్యమై యున్నది. శ్రావణములలో సోమపంచకములో ఈ విషయము లున్నవి.

ముగింపు

ఇంక నా ఉపన్యాసమును ముగియును. ఆయుర్వేద శాస్త్రములో పరిశోధింపదగిన దెంతయో కలదని మీకు తెలుపుచున్నాను. అంతములేని పరిశోధననుగూర్చి టూకీగా వాలుగు మూలలను మాత్రమే మీకు తెలిపితిని. శాస్త్రపరిశ్రమ యను సముద్రములో నేను చెప్పిన ద్రాక్షనీటిబొట్టు మాత్రము గానే యున్నది. ఇది గాక యింక నితర విషయములను గూర్చి గూడ పరిశోధన చేయదగియున్నది. ఆవిషయములేవన,

1. రసభాగము 2. మంత్రసానితము, పిల్లలవైద్యము 3. గుడివారికి దృష్టి చెవిటివారికి విశుక్తి, ముగవారికి మాట్లాడుకోర్కీ, శ్రావణ అవయవముల పెట్టుట మున్నగు చానిని గూర్చి పరిశోధన 4. దశరథుడు గావించిన పుత్రకామేష్ఠిలన మనిషికి నూతన యవ్వనము కలుగజేయుట, ఇంద్రునికి బీజములు తీసి శ్రావణ బీజములు పెట్టుట 5. దేహములో నీరస ద్రవ్యములు 6. ఓషధులపై పరిశోధన 7. ఆశపన్నానము 8. జలదిక్ష్వి-మృత్తికాదికల్ప 9. బరువైనలోహముల లక్ష్యకరణము లోహములను కరిగి అవిరచేయుట యిత్యాది 10. ధాతు సంస్కరణ 11. ఇంజక్షన్లు.

ఇట్టిపరిశోధన గావించుట బ్రహ్మాండమైనపని. ఎంత మేధావియైనను యంతకష్టపడి పనిచేయువాడైనను ఒక్కడు ఈ విషయమై చేయగలిగిన దేమియులేదు. నేను ప్రారంభింప గలిగితిని. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విశ్వవిద్యాలయముపేర నేను కొంచెము పనిచేయగల భాగ్యముకలిగినది. చేయవలసినదానిలో నిది సహస్రాంతమైనను లేదు. ఇంకా పరిశోధనలు కావలెను. పుష్కలముగా ధనముగూడ కావలెను. ఇట్లు నునము కృషిచేయుటవలన గొప్పశాస్త్రమును ఆయుర్వేదశాస్త్రమును నిరసించు వారికిమనము తగిన ప్రత్యుత్తర మొసంగినవారమగుదుము. ఈ కార్యమును ఆయుర్వేదమునందలి సముగల ప్రతివారును చేయవలసినదని నేను కోరుచున్నాను.

నన్ను ఈ మహాకార్యమునందు వినియోగించిన మీకు మరల వందలములర్పించుట తమస్వాగమము ముగియును.

AMRAK (of London & U.S.A.)

క్లారెన్స్ హామిల్టన్ హ్యాంబులస్ తెలుపువారు. 2,000 చూలికలు నిలువ చేయబడియున్నవి.

వైటాలిటీ, సరముల నిష్పత్తులు, చర్మవ్యాధులు, మూలము, భాతుపుష్టి, స్త్రీవ్యాధులు, మూర్ఛ, నిద్రలేమి, బహుమూత్రము, మొదలగువాటికి ప్రత్యేకావధములు గలవు.

సలహాకు రు. 5 నుండి పుచ్చుకొనబడును.

మీ చేతి ముద్రను సీరాతో ఒక కాగితముమీద వేసి పంపి నచో పాముద్రము చెప్పబడును.

5 సంవత్సరములకు	రు. 15
జీవితమునకు	రు. 25
జీవితముకు పూర్తివివరములతో	రు. 50

8 ప్రశ్నలకు బదులు తపాల్ ద్వారా పంపుటకు కట్టుము రు. 5 లు మణియార్జున చేయవలెను. ఒక ముచ్చు శిరోజములనుండి వ్యాధి తెలుపుటకు కట్టుము రు. 5 లు మణియార్జున చేయవలెను.

పంపెములు! పంపెములు! పంపెములు! పంపెములు!

పంపెములు రు 5/- లు. రు 10/- లు. మీరు వ్రాయునపుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ నమోదుచేయుదు. క్రిష్టమస్ తెలుపుటకు బహుమతిగానుంచి వచ్చువారికి ప్రాఫెసర్ అమరక్ ప్రతికాతాదారునికి రైలు టిక్కెట్ 100 కి కొంత మజరా యిచ్చెదరు.

అమరక్ తో నేడే యోచింపుడు, రేపటిదినము మిక్కిలి ఆలస్యము గావచ్చును.

కోయంబత్తూరు డిస్ట్రిక్టు అండ్ సెషన్స్ జడ్జిగారు తమంతటామే యిచ్చిన యోగత్యవక్తము:—అసలుకు సరియైన నకలు. అసలు పత్రమును కోరినవారు పరిశీలించవచ్చును.

“నేను యంతకు పూర్వమే ప్రాఫెసర్ అమరక్ గారి సలహా పుచ్చుకొంటిని. ఆయనగారి విచిత్రమైన మనోశక్తికి చాల ఆశ్చర్యపడితిని. నా మనస్సులో రోమున్నది ఆయన చెప్పెను. అతడు నా శరీర లక్షణములనుబట్టి నా దేహాస్థితి దోషముగానున్నదని చెప్పిరి. అచిరకాలము క్రిందట నాకు సంభవించిన కొన్ని విషయములను గురించి యున్న దున్నట్లుగా చెప్పగలిగిరి. ఆయనకు అర్థమైన యెల్లప్పుడు జయమును కలుగవలెనని ఆశించుచున్నాను.

(నం) ఏ. వి. గోవిందమూనానాథ్,

రావుబహదూర్, డిస్ట్రిక్టు అండ్ సెషన్స్ జడ్జి, కోయంబత్తూరు. 19-7-30.

“అనేకములకు నా స్వంత విషయములను గురించి, ప్రాఫెసర్ అమరక్ గారిలో మాట్లాడి వారి సలహాలను పొందుటలో నాకు చాలా అనందముగాయున్నది. ప్రాఫెసర్ అమరక్ గారు వారి మనోశక్తితో నన్ను పూర్తిగా కృత్రిమముచేసిరి. నా శరీర లక్షణము లన్నియు యదార్థముగా వినిపించిరి.

(నం) మీర్ ముర్షురస్దీన్,

డి. ఏ. భాస్కరబాహదూర్, అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు జనరల్ రిటైర్డ్ పోస్టును అండ్ టెలిగ్రాఫ్సు, మద్రాసు. 19-8-1930.

ఆది చారములందు కూడ తెలువబడియుండును.

త్వరలోనే యిచ్చట ఆపుదల చేయుదురు. కలకత్తాకు వెళ్ళుచున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పాఠశాలకు, 7 శిశువనకు ఔషధముల విషయములు తెలుపుట, స్థానికములు, ఉపదేశములు గ్రహసంబంధములైన తాపజ్వరములు మున్నగువాటియందు ప్రత్యేకసదుపాయ ముండును. భగవంతుడు మానవుల హస్తములందు విష్ణుములను కల్పించియున్నాడు. ఆందు వారివిషయములను కనుగొనవచ్చును. జూన్ 37, 1930.

ప్రత్యేకముగా కోరబడినందున ప్రాఫెసర్ అమరక్ గారు కొడైకనాల్ లో వున్న కార్టోగ్రాఫ్ హోటెలు వద్ద 8-1-31 సోమవారము మొదలు 8-1-31 గురువారమువరకు (మొదటి చివరశాబుల సహా) వుండురు.

HOTEL CLARENCE,

VEPERY,

ఈ ప్రకటన ఒకేసారి ప్రచురించబడును. దీనిని చించి, మీతో గొనిరండు.

MADRAS.

H. 15-11. బదులు వ్రాయుటకై తపాలాబిళ్లలను పంపుడు.

Phone No. 2431

లాహూరు పట్టపదాననభ

దురంతము

లాహూరులో అరెస్టులు

లాహూరు, డిశం 27:— నిన్నరాత్రి చాల నేపయన తరువాత మూడుగుంటల కాలము (మిలాత్ పత్రిక) కార్యాలయమును సోదాచేసి, పోలీసువారు, రెగిస్ట్రేషన్ అనునతనిని అరెస్టు చేసిరి. ఇతడు న్యాయ శాస్త్ర కళాశాల విద్యార్థి, వయసు 21 ఏండ్లు. మిలాత్ పత్రిక యజమానియగు మహేశ్వరు కుమారుడగు, గవర్నరుగారిని హత్యగావించుటకు కుట్రపన్నునను నేరముపై అతనిని అరెస్టుచేసిరి తెలియుచున్నది. ఈ నేరమునకై అరెస్టుచేయబడినవారు పోలీస్, గిర్రీలాల్ అను మరొకరు.

వీరభారత్ పత్రికాకార్యాలయము సోదా వీరభారత్ అను ఉద్యోగినిపత్రిక కార్యాలయమును సోదాచువారు సోదాచేసిరి. 13 తేదీనాటి సంచికలో నోకపాటును ప్రకటించినందుకై 124 ఏ సెక్షను ప్రకారము ఈసోదా జరిగినది. కాని పత్రికాసంపాదకుడు కార్యాలయములో లేకుండుటచే అతనిని అరెస్టుచేయుటకు నీలులేకపోయినది. (ప్ర. ప్ర.)

పటేలుగారి దేహస్థితి

అపాయకరముగ నున్నది

సొంత డాక్టర్ల యభిప్రాయము

కోయంబత్తూరు, డిశం 27:— ఈ దినం, డా|| పురుషోత్తమదాసు పటేలు, ఆర్. వి. పటేలుగార్లు, జియలు సూరం టెంట్ టెంటు తెరుగుగానే, వి. జె. పటేలుగారిని పరిశీలించిరి.

వి. జె. పటేలుగారు చాల బలహీనముగా నున్నాడు. మలబద్ధకము, అండవ్యాధి, మూలశంక వారిని నిరంతరము బాధించుచున్నవి. రక్తపుష్కలము అధికముగా నున్నది. ఎడమ పార్శ్వమున వారికి నొప్పి, నొప్పి గలవు. వారికి చికిత్సనుగూర్చి ఆమరకపండితునియన్నది. పటేలుగారికి 4 సంవత్సరము మాత్రమే నోటిలో ఊగులాడుచున్నది. వారు అన్నము కనులలేరు. ఆది తీర్థముల లేదు. పాత్రకుపుటలో ఎడమతట్టు వారి నొప్పికి కారణమేమో పరిశోధింపవలెను. జైలులో ఎక్కువ, ఆదేశము మున్నగు చికిత్సాకార్యముల కంటకులు లేవు.

డాక్టర్లు లామెంబరును మానుటకై పాలిథామినును వర్ణమున్నాడు. (ఆ. ప్ర.)

క్రిమినల్ కోర్టులు

1929 సంవత్సరపు క్రిమినల్ కోర్టుల రిపోర్టు ప్రకారము, క్రిమినలు కేసుల సంఖ్య 57136 అధిక మయ్యెను. అప్పీలుల సంఖ్య గూడ పెరిగెను. క్రిమినలు కేసులను విచారించుట కిదివరకున్న కోర్టులుగాక, బల్లారి, డెంగల్పట్ట, చిత్తూరు, కోయంబత్తూరు, ఉదకమండలము, రాజమండ్రి, ఏలూరు, గుంటూరు, మచిలీపట్టణము, మధుర, తలచేరి, కల్లికోట, నెల్లూరు, నామనాధు, నేలం, తిరునల్వేలి, తిరుచూ నాల్లి, విశాఖపట్టణముల నల్ జడ్జీలు, అసిస్టెంటు సెషన్సు జడ్జీలు అధికారములను నిర్వహించిరి. విలేజి మేజిస్ట్రేట్ల కోర్టులలో దాఖలయిన కేసుల సంఖ్య 3348 నుండి 3293 కి తగ్గెను. ఈ కోర్టులచే విచారించబడిన వ్యక్తుల సంఖ్యగూడ 5722 నుండి 5248 కి తగ్గెను. ప్రధాన నేరరట్టణములలో మేజిస్ట్రేట్ల కోర్టులలో దాఖలయిన కేసుల సంఖ్య 221705 నుండి 237277 కి పెరిగెను. ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్ల కోర్టులలో దాఖలయిన కేసులలో 42105 నుండి 77786 కి పెరిగెను. సిటీ పోలీసు శాసనముక్రింద నేరముల సంఖ్య విస్తరించెను. నివేదన సంవత్సర మున, ఆర్ధుర గౌరవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్లు పని చేసిరి. సెషన్సు కోర్టులకు కమిటీచేయబడిన కేసుల సంఖ్య 1601. హైకోర్టు సెషన్సుకు 27 కేసులు వందబడిన. మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేట్లకు అప్పీలు చేసినవారి సంఖ్య 9883 నుండి 10155 కి పెరిగెను. వీరిలో దాదాపు నూటికి ముప్పదియొమ్మది వంతున శిక్షలు అప్పీలులో రద్దుచేయబడిన.

సెషన్సు కోర్టులకు అప్పీలు చేసినవారి సంఖ్య 2284 నుండి 2475 కి పెరిగెను. వీరిలో నూటికి ముప్పది నుండికి పైకి శిక్షలు రద్దుచేయబడిన. హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసినవారి సంఖ్య 1067 నుండి 1175 కి పెరిగెను. ప్రభుత్వమువారు ముఖ్యముగా విడి విడువలో క్రిమినల్ కోర్టులలో జరిగిన విషయాలపైని అప్పీలు చేసిరి. కొంతమంది ప్రభుత్వమువారు అప్పీలు చేయు యధా క్రిమినల్ కోర్టులలో నామనాధు, ముప్పదియొక్క మంది విడుదల ఖాయము చేయబడిన. దీనిని బట్టిచే, విడుదలపై అప్పీలు చేయుట నిరుపయోగమని కూడ తెలుచున్నది. జిల్లా మేజిస్ట్రేట్ల కోర్టులలో రివిజను దరఖాస్తుల సంఖ్య 883 నుండి 856 కి తగ్గెను. సెషన్సు కోర్టులలో రివిజను దరఖాస్తులు 767 నుండి 765 కి తగ్గెను. హైకోర్టులో రివిజను పిటిషనుల సంఖ్య 913 నుండి 945 కి పెరిగెను. జ్యూరీచే విచారించబడిన 935 మందిపై గావించబడిన తీర్పు ఆమోదించబడిన. కాని అయిదుగురిపైన మాత్రము జ్యూరీ తీర్పు హై కోర్టుకు వందబడిన. దీనిలో ఇరువురుపై గావించబడిన తీర్పును హైకోర్టువారు ఆమోదించిరి. అసెసరుల

సహాయకు లో 2709 నుండి విచారించబడిరి. 1215 మంది విషయమున అసెసరు లందరతోను జడ్జి గారు ఏకీభవించిరి. 1028 మంది విషయమున అసెసరులు కొందరతోను, 486 మంది విషయమున అసెసరులందరతోను జడ్జిలు భేదాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచిరి. మొత్తముమీద అసెసరుల సహాయముతో జరిగెడివిచారణలవలన ప్రయోజనముగ నుపింపదు. న్యాయాధిపతులు వీరి యభిప్రాయములను మూలద్రోయవలెను. జ్యూరీపద్ధతిని కేసులలోను ఏర్పాటుచేసిన బాగుండును. మొత్తముమీద జ్యూరీ పద్ధతి బాగుగ పనిచేసెనని రిపోర్టు చెబుచున్నది. పీనలుకోడ్డు నేరములక్రింద చేబడిన కేసులలో నూటికి 37 గురు మాత్రమే శిక్షింపబడుట బట్టి, కేసుల చెచ్చుటలో చాల అశ్రద్ధ గలదని కన్పట్టును. పీనలుకోడ్డు నేరముల సంఖ్య 91224 నుండి 92207 కి పెరిగెను. కోయంబత్తూరు, మధుర, నేలం మండలములలో కూనీనేరము అధికముగ నుండెను. గ్రామపంచాయతీ కోర్టులలో దాఖలయిన కేసుల సంఖ్యయు, యెక్కువయైన కేసుల సంఖ్యయు గూడ పెరిగెను. క్రిమినల్ కోర్టుల రిపోర్టులో విశేష మేమియు గనుపించెను. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక శాఖను, న్యాయ శాఖనుండి విడదీసి, న్యాయ శాఖను హై కోర్టుచారిత్రాధికారముక్రిందనుంచినగాని, క్రిమినల్ కేసుల నిర్వహణను నందు ఎంచదగిన అభివృద్ధిగలదిగా జాలదు.

రాండుటేబిలు సమావేశము

రాండుటేబిలు సమావేశము వలన ప్రయోజనము గలుగవలెననిచో, కేంద్రప్రభుత్వమునందు బాధ్యత నొనగడచుని మాక్స్ నాల్డుగారు వెంటనే ప్రకటించుట యవసరమని, కొన్ని బ్రిటీషు పత్రికలు చాటుచున్నవి. కేవలము హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములనే ముందు జెట్టి యివి పరిష్కారమయినగాని యెట్టి యభివృద్ధి గావింప వీలులేదని తెలుపుట పాడిగాదని, ఈ పత్రికలు చెబుచున్నవి. కాని, మైనాటిల కమిటీలనభిలో మాక్స్ నాల్డుగారు చెలిపిన విషయము జూచిన మాత్రము, హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములు తొలగనంతవరకు ముందుకుబోవుటకు సాధ్యమడదని వీరు భావించుచున్నట్లు దొరుకును. హిందూ దేశములోని ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలుమాత్రము హిందూ మహమ్మదీయ విభేదముల పట్ల సంతృప్తివాదులును. సిద్ధాంతములలో స్వరాజ్యము లభింపదనియు, ఎన్ని యిబ్బందులతో దాట తిని యుండుననియు, ఈ పత్రికలు చెబుచున్నవి. విల్లునుగారు పంపెడి తంతివార్తలలో, రాండుటేబిలు సమావేశము విఫలమగుచో, అందుకు హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధులే కారకు లగుదురుగాని, బ్రిటీషువారు ఏమాత్రము కారకులు గారనియు, భారతీయ ప్రతినిధులకు భేదములను సర్దుకొనుట కధికావకాశమునగి రనియు, చెబుచున్నారు. కాని, ఒక్క విషయమును వీ రెల్లరును మరచుచున్నారు. దేని విషయమై హిందూ మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు తమభేదములను సర్దుకొనవలయును? ఇప్పటివరకాలనవిధానము బోలు విధానమే యికముందును కొనసాగుచో, వివిధసంఘముల వారును ప్రస్తుత సౌకర్యములను వదలుకొనుటకు సమ్మతించరు. హిందువులయినను ప్రస్తుతవిధానము

క్రింద స్వస్థానాభ్యాకుకు మితిమీరిన లాభమును ప్రసాదించుటకు సమ్మతించకబోవుట వింతగాను. వివిధ సంఘములవారును తమతమ లాభములపై దృష్టిని నిలుపుచు, దేశలాభము పాటించకుండుట యందాశ్చర్యము లేదు. దేశము తమది, పరిపాలనబాధ్యత తమపై నిలిచియుండు ననియు, భారతీయ ప్రతినిధులు గ్రహించుటకు వీలగుచో, ఏదియో రీతి సమాధానమును వివిధసంఘములవారును అంగీకరింపక బోరు. ఎల్లరదృష్టియు అవుడు స్వసంఘమునుండి దేశముపై కి తిరిగి, దేశభక్తి యందెల్లరును నిమగ్నులగుదురు. పరస్పరానుమానమును భీతియు దొలగగలవు. కెనడాలో స్వరీపాలనము లభింపకముందు, వివిధసంఘముల మధ్య వైషమ్యములు, హిందూ దేశమునందుకన్న సధికముగ నుండెను. స్వాతంత్ర్యప్రదానము జరిగిన పిమ్మట, నవి సమసిపోయెను. కెనడా దేశస్థితిని విచారించిన డర్హాం ప్రభువుగారు, దూరమాలోచించి స్వాతంత్ర్యప్రదానమే సాంఘికకలహముల నంతరింపజేయగలుగునని భావించి, తదనుగుణముగ సిఫార్సు చేసిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోగూడ స్వేచ్ఛను ప్రసాదించిన పిమ్మటనే, అంతకుపూర్వము ప్రబలియున్న వైషమ్యము లంతరించెను. ఇర్లండులోగూడ నిట్టి పరిణామమే జరిగెను. ఇర్లండు విషయమున రాండుటేబిలు సమావేశము నేర్పరచునపుడు, స్వరీపాలనము వాగ్దానము జేయబడిన. దానిపై నాధారపడు విధానము విషయమై ఒడంబడిక జరుగుట కందుచే సులభసాధ్య మయ్యెను. హిందూ దేశము విషయమున నట్టి వాగ్దానము జరుగదయ్యెను. హిందూ దేశస్థితిని విచారించిన సైచునుకమిషనువారు దేశమునందుగల విభేదములను, దాటరాని యిబ్బందులను మాత్రమే సూచించిరిగాని గమ్యస్థానమును దెలుపరయిరి. రాండుటేబిలు సమావేశకర్తలయినను ఈ లోపమును నివారించరయిరి. దేనినిమిత్తమై యీ సమావేశము గూడుచున్నదో, భావసంస్కరణ విధానమునకు మూలాధార మేమియో చెలువక, ఫెడరల్ ఏర్పాటు లుండవలెనని మాత్రము తెలిపి, హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యను ముందుగ పరిష్కరింపవలయుననికోరి, ప్రధాన విషయమును వీరు జారవిడిచిరి. ఫలితమేమయినది? అనవసరవివాదములు ప్రబలి, భారతీయ ప్రతినిధులను బ్రిటీషువారు ఎత్తి పాడుచుట కవకాశము గలిగినది. కాని రాండుటేబిలు సమావేశము విఫలమగుచో గలిగెడి ప్రతిమాధంగమును గుర్తించి, కొన్ని బ్రిటీషు పత్రికలు కేంద్రస్థానమున బాధ్యతను ప్రసాదించెదమని, ముందుగ వాగ్దానము జేయవలెనని, గొడుచున్నవి. ఈ పత్రికల హితవును మాక్స్ నాల్డుగారు రామోదించెదరనిమాత్రము తోవదు. ఏ సంగతియు క్రిస్తమసుసెలవుల అనంతరము వెల్లడి గాగలదు.

ఆయుర్వేద ప్రదర్శనము

మైసూరులో నేటిదినము ప్రారంభమయిన ఆయుర్వేదవైద్యప్రదర్శనమున కధ్యక్షత వహించి, వైద్యరత్న డాక్టరు పి. సుబ్బారావుగారు, ఆయుర్వేద ప్రాశస్త్యము గూర్చి క్రొత్తవిషయములను చెలిపిరి. ఆయుర్వేదమునందు నాడి నిర్ణయ సిద్ధాంతము గలదని, వీరు నిరూపించిరి. ఆయుర్వేదమునందు త్రిదోషసిద్ధాంతమే కలదుగాని, నాడినిర్ణయ సిద్ధాంతము లేదనియు, ఇయ్యది ద్రావిడదేశము

నుండి ఎగువవెనుకగా బడెననియు, శివశివములను దాక్షుడు సుబ్బారావు గారంగీకరించుచున్నాడు. నాడివిజ్ఞానము ఆయుర్వేద వైద్యశాస్త్రమునందొక భాగమనియు, దీనివైననే ఆయుర్వేద మార్గర కడియున్నదని చూపుటకు, వీరు పెక్కు ఉదాహరణముల నిచ్చిరి. హృదయస్పందనముబట్టి ప్రతిజీవ జంతువుయొక్క స్థితిని నిర్ణయింపవలయునని, తెలిపేడి శ్రుతివాక్యములను వీరు ఉదాహరించిరి. ఈ సిద్ధాంతమునే, ఆయుర్వేదాచార్యులు శ్రీధాతు లేక త్రిదోషసిద్ధాంతమును పేట ప్రతిపాదించిరిని, వీరి తలంపు. శ్రుతివాక్యములకును, వాగ్భటశ్లోకములకును నన్ని హితసంబంధము గలదనియు, రక్త చలనముపై ననే ఉభయ సిద్ధాంతములును ఆధారపడియున్న వనియు, వీరి తలంపు. ఇంతియ గాక, యిప్పటి రోజులలో బాక్టీరియాలజీ అను పేరుతో అంగ వైద్యులు పేర్కొనేడి సిద్ధాంతము, ప్రాచీనకాలమున క్రిమిసిద్ధాంత మను పేరుతో వ్యవహరింపబడెడిదనియు, యిది నూతనము గాదనియు, అధ్యక్షులు సూచించిరి. ఈ విషయమును విశదపరచుటకు గూడ అధ్యక్షులు ప్రాచీనగ్రంథములనుండి ఉదాహరణలను దెలిపిరి. హిందూ క్రిమిసిద్ధాంతము మిథ్యగాదనియు, ఆయుర్వేదవిధానమునందీది యొక ప్రధానభాగముగ నుండెననియు, త్రిదోషసిద్ధాంతమున కిది విరుద్ధము గాదనియు, అధ్యక్షునివిశ్వాసము. నజీవశరీర పరిశోధనగూడ ఆయుర్వేదమునందీమిడియుండెనని, వీరితలంపు. ఈవిషయమునందు ఆయుర్వేద మిప్పటికన్నను పెక్కుమమగ లభివృద్ధి జెందెనని, వీరు దెలుపుచున్నారు. శరీరమును కోసి, బోహలివ్యాధులను పరిక్షింపగల వైపుణ్యము ప్రాచీనులకుండెనని, దాక్షుడు సుబ్బారావుగారు నిరూపించిరి. వీరు దెలిపిన విషయములను ఆయుర్వేద వైద్యవేత్తలు పరిక్షించి, తమయభిప్రాయములను వెల్లడిజేయుచో, మిగుల లాభకరముగ నుండును.

కోయంబత్తూరులో లాతీప్రయోగము
పెద్దాపురమునకు పిమ్మట, కోయంబత్తూరులో లాతీప్రయోగము తీవ్రముగ జరిగినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కూర్చున్నవారిలో కొందరు లాతీప్రయోగము మూలమున స్పృహదప్పి పడి పోయిరని తెలియుచున్నది. 144 కెక్కుడు కోయంబత్తూరులో నమలులో నయినను లేకుండెను. సభానిషేధపు టుత్తరువు లేకుండెను. అయినను, పోలీసువారు తమ శక్తినిజూపి, నలుపురను మోదిరి. ఇట్టి చర్యను నిరసించుచు కోయంబత్తూరు పోలీసు తీర్మానించిరి. బొంబాయి రాష్ట్రమున సిర్సీలోగూడ తీవ్రమగు లాతీప్రయోగము జరిగినటులు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. దేశమందంతటను లాతీప్రయోగ మిటుల జరుగుచు, అహింసా ప్రతుల నిటుల బాధించుచుండ, రాజప్రతినిధిగారు దేశమునందు తీవ్ర నిర్బంధప్రయోగము లేదని చెప్పుట, ఆశ్చర్యముగ నున్నది. ఇక నయినను లాతీప్రయోగ సంబంధములగూర్చి, ఇండియాప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రప్రభుత్వమువారును, నిష్పక్షపాతమగు విచారణ జరుగునటులజేసి, సత్యమును వెల్లడిజేసి, తీవ్ర నిర్బంధవిధానమును విరమింపజేయుట, యవసరముగను.

బర్మావిభాగము
బర్మావిభాగము బర్మా ప్రజలందరచే కోరబడు చున్నదను ప్రతిపాదనము, నిరాధారమని, చిట్ ఇలాంగుగారు ఇంగ్లండుకు తంతిమూలమున దెలిపిరి. ఈ విషయమై బర్మా అధికారులు సలిసిన ఎత్తులను వీరు నిరసించిరి. పైనును కమిషనువారి యెదుట, బర్మాలో ముఖ్యులు సాక్ష్య మియలేదనియు, అందుచే బర్మా యభిప్రాయము కమిషను ద్వారా వ్యక్తపడలేదనియు, భారతీయ అతివాదులు బర్మావిభాగమునకు అడ్డుపడుచున్నారను నింద కెట్టియాధారము లేదనియు, వీరు విశదపరచిరి. బర్మా విభాగము కొండుటేబిలు సమావేశమువారును కొనినంత నిర్వివాదాంతము గాదని తెలుచున్నది. ఈ కారణముచేతనే, మరల నీ విషయము చర్చకు వచ్చునని, మాక్డనాల్డుగారు దెలుపుట సంభవించెను. బర్మాలో శాధ్యలు అధికసంఖ్యాకు లయినను, వీరి ప్రతినిధియొక్కరును కొండుటేబిలు సమావేశమునందు లేకుండుటచే, ప్రస్తుత ప్రతినిధులు బర్మా యభిప్రాయమును దౌఃపహారని, ఇలాంగుగారు ఖండితముగ సూచించిరి. పైనును కమిషనువారి సిఫార్సులను మక్కికి మక్కిగ నడననించుటలో, కొండుటేబిలు సమావేశమువారు చాల పొరబడిరనుటకు సందిగములేదు.

సహకారోద్యమము
ప్రొఫెసరు యజ్ఞనారాయణయ్యగారు ఢిల్లీలో సహకారోద్యమమును గూర్చి ముచ్చటించుచు ప్రభుత్వాధికారులతో దీని కెట్టిసంబంధము లేకుండ జేసినగాని, ప్రజల కెక్కుడుమేలు జేయజాలదని చెప్పిరి. ఇంతవర కీయద్యమము, రయితలనంపదను పెంచుటగాని, గ్రామ పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించుటగాని, తోడ్పడకుండుటకు, అధికారుల జోక్యమే ముఖ్యకారణమని వీరియద్యేత్యము. ఇటీవల సహకారోద్యమమును గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు తోడ్పడుటకై వినియోగించుటకు విశేష ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని, మద్రాసు ప్రభుత్వపు టుత్తరువు లీ మార్గమును నిరోధించుచున్నవి. డెక్ మార్కులో సహకారోద్యమము ఏతీరున నభివృద్ధిగాంచెనో చూచిన, హిందూదేశమునందు గూడ ఈమార్గము అవసరణీయమని తోచగలదు. సహకారోద్యమము నరియగుమార్గములలో నడచుచో, హిందూదేశమున కిది అధిక లాభము నొనర్చగలదు. జాతీయపరిపాలన మేర్పడినపిమ్మట, సహకారోద్యమాభివృద్ధికిని విశేషావకాశ మేర్పడుట నిశ్చయము.

బొంబాయి లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ
1929 సంవత్సరమున బొంబాయి లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీవారికి 3144 ప్రపోజలులు చేయబడెను. వీనివిలువ 61,64,000 రూపాయలుండెను. వీనిలో 5122500 రూపాయల విలువ గల 3025 ప్రపోజలులు పాలిసీలయ్యెను. డైరెక్టరులు నూటికి నాల్గుచొప్పున లాభమును, నూటికి 2 1/2 చొప్పున బోనసును వాటాదార్లకు పంచికెట్టుటకు నిశ్చయించిరి. కంపెనీవారు నిర్వహించుచున్న వ్యవహారము 5122500 రూపాయలయ్యెను. ఇంతకుపూర్వముకన్న విది చాల బెరిగెను. ప్రీమియముల రాబడి 850039 రూపాయలనుండి

998670 రూపాయలకు పెరిగెను. ఇప్పుడు కొంత యాధికమయినను, వీనిని సాఫ్టముగనంతవలకు తగ్గించుటకు డైరెక్టరులు యత్నించెదరని తెలుపబడినది. లైఫ్ అన్యూరెన్సునిధి 2335994 రూపాయలయ్యెను. మొత్తముమీద 1 పోర్టు ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. రాబోవురిపోర్టు ఇంకను ఎక్కుడు ప్రోత్సాహకరముగ నుండు నని నమ్మెదము.

సంస్థానప్రజలు : జన్మస్వాతంత్ర్యములు
సంస్థానప్రజలతరపున, డిల్లీ మోచర్ల రామచంద్రరావు శంతులుగారు పంపిన విజ్ఞాపనము, భావిరాజ్యాంగవిధానమునందు వారి జన్మస్వాతంత్ర్యములను కాపాడవలసిన యవసరమును తేటపరచెను. ప్రస్తుతసమయమున ప్రజలజన్మస్వాతంత్ర్యములకు రక్షణ లేకున్నది. ఫెడరల్ విధానమునందు సంస్థానాధీశులకు సర్వాధికారములనిచ్చిన చాలదు. సంస్థానప్రజలహక్కులను కాపాడుట కేర్పాటుల జేయవలయును. రామచంద్రరావు శంతులుగారు పదనొకండు హక్కులను పేర్కొనిరి. ఇట్టి హక్కులను ముందుగ స్థిరపరచి, పిమ్మట సంస్థానప్రజలకు సరిపాలనమునందు బాధ్యత నొనగుచో, ఫెడరల్ ఏర్పాటులవలన ప్రయోజన ముండును.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి ఆరోగ్యము
నెహ్రూగారికి బెహనసేన గావించుచున్న కలిరాజ శ్యామరాజ పాచన్సగారు గావించిన ప్రకటన జూచిన, ఆశ గలుగకమానదు. నెహ్రూగారికి త్వరలో నయమగు నని, వీరు విశ్వసించుచున్నారు. కాని, ఓరికి సంపూర్ణవిశ్రాంతి నొసగవలయుననియు, ఓరితో పలువురు ముచ్చటించుట గూడ కనికరాదనియు, విశ్రాంతి లేనిచో స్వస్థత చిక్కుట కష్టమనియు, వాదస్పటిగా రభిప్రాయపడుచున్నారు. వైద్యుని కోర్కె ననుసరించి, నెహ్రూగారికి సంపూర్ణవిశ్రాంతి నొసగి, భారతీయులు వారిస్వాస్థ్యమునకు తోడ్పడుటధర్మమగును.

లవ-కుశ
చిత్తూరు శ్రీరామవిలాసభవాన నిన్న సాయంత్రం ము మద్రాసునందలి సౌందర్యసభాలో లవ-కుశ నాటకమును దివాకొబహద్దరు కుమారస్వామిరెడ్డిగారి యాధిపత్యమున ప్రదర్శించిరి. నాటకము మొత్తమున బాగుగనే ప్రదర్శితపడినది. సీతాపాత్రధారియగు చెకటనుబ్బయ్యగారును ఆంజనేయపాత్రధారి యగు వరదాచార్యులుగారును లవ-కుశ పాత్రధారులగు రాముమూర్తియగు యోనయ్యలను అమ్మమ్మప్రధారి వాగ్గేయగారిగారును కను సాత్రులగు చక్కగ పోషించిరి. నాటకముచుట్టూ చెంగారెడ్డిగారు ఆంజనేయ రిజైటుగా జరిపిరి. కీర్తిస్థలబాధ్య అత్యుత్సాహముగ చుట్టూ, అంధ్రనాటకముచుట్టూ అంగ్లేయనాటకముచుట్టూ మేమియు గోచరింపలేదు. శ్రీరామ విలాసభవారి పాత్రధారుల సంభాషణలలో దేశభాషపరిపితులకు తగినట్లు ప్రబోధకరములగు వాక్యములు వివరింపబడుటకు పూర్వపులకాంత మగుచుండెను. శ్రీయంత డిల్లీ కుమారస్వామిరెడ్డిగారు సభవారి నాటకమునగురించి ప్రశంసింపుచు మాట్లాడిరి. నేడు ఈసభవాన విశ్వామిత్ర యను నాటకమును ప్రదర్శించి తమపురి కేగెదరు, మద్రాసుపాదలు నేడు వీరికి సన్మానపత్ర ముసంగెదరు.

కలకత్తాలో పార్కు-సభనిషేధము
కలకత్తా, డిశం.26:- శ్రీధావద పార్కులో నిన్న సభ జరుగవలసియుండెను. కాని అసెంబ్లీయు కమిషనరు సభను నిషేధించెను. పోలీసుచట్టము రిజిస్ట్రేషన్ ప్రకారము నిషేధించెను. సభాభ్యుదయగ నుండలసిన సాంతోష భగ్నిగారికి కోపము పంపిరి.
విద్యాలయములకు ఆజ్ఞ
హైస్కూల్లోనికి విద్యార్థులను చేర్చుకొనునపుడు, విద్యార్థియు గార్డీయనుకూడ పికటింగు, రాజకీయోద్ద్యమములందు పాల్గొననుని ప్రాసియిచ్చినగాని చేర్చుకొనరాదని విద్యాలయధికారులందరికిని విద్యాశాఖ డైరెక్టరుగారి ఆజ్ఞ ప్రకటించెను. (సీ. వె.)

సానిక వార్తలు

చెన్నపురి యందు దీపములు వెలిగించు వేళ
 శ్రీ ఆదివారము 28-వ తేదీని సాయం 6-21 గం.
 సోమవారము 29-వ తేదీని సాయం 6-22 గం.
 మంగళవారము 30-వ తేదీని సాయం 6-22 గం.

చెన్నపురి కార్మిక్ సమావేశము

కార్యక్రమము

(తిరువల్లి క్లబ్బి సమన్వయము)

శ్రీ 28వ తేదీ సాయం 5-30 గం. శ్రీమతి జానకికన్య
 గారు దక్షిణ యిండియా సంగీతము గాత్రము.

శ్రీ 9 గంటలకు డా॥ డి॥ శ్రీనివాస రాఘవమూర్తి-
 దక్షిణ యిండియా సంగీతము గాత్రము.

29 వ తేదీని సాయం 5-30 గం. మాన్య అల్లు అర్
 చెప్పా-ఆంగ్ల సంగీతము.

9 గం. శ్రీ డి॥ శ్రీనివాసరావుగారు దక్షిణ యిండియా
 సంగీతము (గాత్రము.)

రసికరంజనినభ మైలాపూరు:- ప్రేమభ యజ
 మాన్యమున కృష్ణానానందవారు శ్రీ సాయం 5 గం. మైలా
 పూరులోని నందకేశ్వర మఠంలో "మార్గంజేయ చరిత్ర"
 నాటకమును ఆరంభించుచు ప్రదర్శించెదరు.

రాకపోకలు :- డా॥ పి. చెరియగారు యెర్నా
 కులంనుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

డా॥ సా॥ యస్. కే॥ నాయకగారు నిన్న రాత్రి పాల
 ఘాటునకు వెళ్లిరి.

రెడ్డిజనసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ:- రెడ్డి జన
 సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకసభ శ్రీ సాయం 5 గం. మైలా
 పూరులోని నందకేశ్వర మఠమున రాబోవు జనవరి 1-వ తేదీని
 4 గం. ఎన్నారై పాఠశాలలో జరిగినది. ముగిసినది.

తిరువల్లి క్లబ్బి సంగీత సభ:- ఈ సభ యజ
 మాన్యమున శ్రీ సాయం. 4-30 గం. తిరువల్లి క్లబ్బి నెం
 1 వెంకటాచలం చెట్టిపిడియందు బ్రహ్మశ్రీ హరికేశవస్వామి
 ముత్యయ్యభాగవతగారు, "నల్లపరిణయము" నాటికా కాల
 క్షేపమును గావించెదరు.

సుగంధవిలాససభ:- ప్రేమభవ విశ్వరూపుర
 మందిరమున శ్రీ సాయం 5-15 గం. శ్రీ చందాల కేశవమూర్తి
 గారు రచించిన కనకతార నాటకమును తెలుగున 29 వ
 తేదీని సాయం 5-15 గం. శ్రీ వి. వెంకటాచలయ్యగారిచే విర
 చితమైన నందనార చరిత్రనాటకమును ఆరంభించుచును
 ప్రదర్శించును.

మైదాను సంగీత మహాసభ:- ప్రేమభవ యజ
 మాన్యమున సమావేశ ప్రత్యేక పందియందు శ్రీ సాయం 4-30
 గం. శ్రీ కైకవర వరదాచారి (గాత్రము) శ్రీ పాపాడరవ్ వెంక
 టరామయ్యగారు (ఫిడెలు) దక్షిణామూర్తి పిళ్ల (మృదంగం)
 గార్ల సంగీత ప్రదర్శనమున 29 వ తేదీని సాయం 4-30 గం.
 శ్రీ మునీరి శుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు (గాత్రము) శ్రీరాజు మాణిక్య
 పిళ్ల (ఫిడెలు) శ్రీ కొండారామయ్యగారు (మృదంగం) గార్ల
 సంగీత ప్రదర్శనము జరుగును.

మదరాసు భారత పతాకోత్సవము

28 తేదీ పార్థసారథి దేవాలయమున జరుగును

సత్యమూర్తిగారి ప్రకటన

28-12-30 తేదీ ఆదివారం ఉదయం సరిగా 8 గం. శ్రీ
 పార్థసారథిస్వామి దేవాలయము ఎదుట శ్రీయంత్ర ఎస్. సత్య
 మూర్తిగారు, తమిళ నాడు కార్యసంఘాధ్యక్షులు జాతీయపతా
 కోత్సవము జరిపెదరు. మదరాసు పౌరులు యొక్క వగ విచ్చేసి
 ఉత్సాహము కాలముగ జయప్రదముగ నొనర్చుచున్నారు.

ఎస్. సత్యమూర్తి,

తిరువల్లి క్లబ్బి, 27-12-30.

జాతీయపతాకోత్సవ నిషేధము

మదరాసులో తమిళనాడు కార్యసంఘమువారు జరుప
 నెంచిన జాతీయ పతాకోత్సవము
 బహిరంగ ప్రదర్శనలు, పాన్సల్లలోనూ, సమన్వయమును
 జరుగరాదని పోలీసుకమిషనరుగారు నిషేధపు ట్టుత్రువును
 నేడు సాయంకాలము ప్రకటించిరి.

వానర సేనాసమావేశము

బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు

మారతు, డిసెం 27:- వానర సేనాసమావేశమున కృష్ణ
 రాలుగా నెక్కుకొనబడిన శ్రీమతి హంసా మెహతాగారు ఈ
 దినం ఉదయం మారతు చేరిరి. వానర సేనాసభ్యులందరు మట్టు
 పట్టు పట్టణ గామాదులనుండి నేలగా వచ్చి యుండిరి. ఒకమైలు
 దూరము ఊరేగింపు ఒకటి జన సమూహముగా నుండెను.
 పతాకా వందనోత్సవము జయప్రదముగా జరుపబడెను.
 హంసా మెహతాగారికి చిన్న యువస్వామి గావించిరి.

సమావేశము 1 గంట ప్రారంభమగును. సమావేశపు
 పందిరి నిన్న రాత్రి పెద్దది చేయబడెను. బాలబాలికలై యు
 బండ్లనుండి మారతులో దిగుచున్నారు. (క్రీ. ప్రె.)

శ్రీమతి పాణికాకనకమ్మ మహ

లక్ష్మమ్మగార్ల విడుదల

తిరుపతి, డిసెంబరు 27:- శ్రీమతి పాణికా కనకమ్మ
 గారు, ఓరుగంటి మహాలక్ష్మమ్మగార్లు
 నిన్ను నేలూరు కేయిలునుండి
 విడుదలైరి. శ్రీయంత్ర ఓ వెంకటసుబ్బయ్యగారు వారిని కేయి
 లునంద్ర సన్మానించిరి. కనకమ్మగారు తిరుపతిమీదుగ నెల్లూరు
 జోయిరి. శ్రీనివాసాచారిగారు వారిని రైలునంద్ర జూచిరి. ఆమె
 ఆరోగ్యముగనే యున్నది. అందరు మరక్షిరముగనే యున్నా
 రు. మహాలక్ష్మమ్మగారు రామేశ్వరంపొయి పిదప నెల్లూరువత్తురు.
 (స్వ. విశేషి.)

మోటారు ప్రమాదము

నేలం, డిసెం 27:- నేలూరునుండి నామక్కల్లు పోవు
 మండిన మోటారుబసు ప్రమాదమునకు లోబడెను. ఒక ముడు
 పనిని కిప్పింపుటకు డ్రైవరు ప్రక్కకు తిప్పి
 వశముదప్పినందున చెట్టునకు తగిలెను. బస్సు వివిధకలములయ్యె
 ను. 9 గురికి అపాయము కలిగెను. ఆస్పత్రిలో చేరిరి. (అ. ప్రె.)

తారావడి విహారి

ఫారెస్టు ఇంజనీరు హత్య గావించబడుట
 రంగూను, డిసెంబరు 26:- తారావడి అడవులలో ఫిహారి
 గురించి అధికారులనుండి తెలిసినదేమన పిహారిదారులు యొకను
 అడవులలో విడిసియున్నారని. వారిలో నొకజట్టు వెయివా
 ఫారెస్టుబంధగాను 24వ తేదీరాత్రి మట్టనేటి అందున్న
 ఫారెస్టు ఇంజనీరు ఫిల్బుక్లర్లుగారిని హత్యగావించిరి. బంగా
 లా తరలబెట్టి వారి ఆయుధములను తీసుకొనిరి. కృష్ణమర్దు
 గారును మిలిటరీపోలీసువారుకొందరును, ఫిల్బుక్లర్లుగారిని
 చూడబోయినవారు పిహారిదారుల నెదుర్కొనవలసివచ్చెను.
 ఉభయంలకు పోరాటము జరిగెను. పిహారిదారులలో నల్లరు
 చనిపోయిరి. ఇరువురు పట్టువడిరి. రెండుతుపాకులు దొరికెను.
 కృష్ణమర్దుగారికి కొద్దిగ గాయమయ్యెను. పోలీసు వారిలో
 నెవ్వరు చావలేదు.

ఉద్యోగులు అగవడకుండుట

నేరకపోలీసు జట్టునకు యాదినవద్ద పిహారిదారులు సా
 యంకాలము యెదురైరి. వారిలో చాలమందిని చంపిన పిదప
 పోలీసువారు తారావడికి పోయిరి. రాత్రి పోలీసువారిలో
 కొద్దిమంది చనిపోయిరి. సబుడివిజనలు పోలీసుఉద్యోగి బతుకు
 పిపు ఉద్యోగి అగవడలేదు. నేడుదయము పోలీసు నూపర్కం
 టుగారు పలువురుతో అచ్చటికిపోయిరి. నిన్న రాత్రి 15వ పం
 జాబిజట్టు తారావడికి పంపబడెను. బతుకురెజిమెంటు నేడు
 పోవును.

24వ తేదీన ఇన్నెసు జిల్లాలో చాలమంది పిహారిదారు
 లు, ఆం దొకడు నాయకుడు పట్టువడెను.

చనిపోయిన ఫిల్బుక్లర్లుగారు అడవుల దివ్యూటీ కన్న
 రేట్లుగారి తమ్ముడు. అతడు నెలదిన ముల క్రిందట నే
 నెలవునుండి వచ్చి కొద్దికొజలు అడవులలో కమానుచేసెను.
 ఈ అల్లరలగూర్చి ఫారెస్టు ఉద్యోగులందరికి ప్రభుత్వమువారు
 తెలియబరచిరి గాని, యాతని కొకలు రంపలేను. ఈతడు
 యుద్ధములో పనిచేసెను. 1920 సం॥ బర్మాసర్వీసులో ప్రవేశ
 పొందెను. (అ. ప్రె.)

రివాల్యరు పట్టువడుట

రంగూను, డిసెం 26:- పేరుమహమ్మదు, మాణిక్యం
 ఆను యిరువురు భారతీయులు నిన్న సాయంకాలము అరెస్టు
 చేయబడిరి. వీరు ప్రభుత్వకార్యాలయమునందు రివాల్యరు
 పట్టుకొని తిరుగుచుండగా అనుమానముచే అరెస్టుచేయబడిరి.
 వానివద్ద ఒక రివాల్యరు 24 రాండ్ల పోలీసు దొరికెను.
 (అ. ప్రె.)

వ్యాపారుల క్రీడలు

లాన్ టెన్నిసు

కలకత్తా ఛాంపియనుషిప్ పందెములు

రామస్వామి, కృష్ణస్వామిగార్లు సింగిల్సునందు
 ఓడిపోవుట

కలకత్తా డిసెంబరు 27:- నేడు కలకత్తా టెన్నిస్ పోటీలు
 పందర్బమున కొన్ని ఉత్సాహపూరితమున పోటీలు జరిగెను.
 మద్రాసు టెన్నిసు యోధులు శ్రీ సి. రామస్వామి,
 యస్. కృష్ణస్వామిగార్లు టెన్నిసు పోటీలందు ఓడింపబడిరి.
 కృష్ణస్వామిగారు ఆర్. కే. జే గారిచే ఓడింపబడిరి.
 కృష్ణస్వామిగారికి తన సహజమున ఆట రాలేదు. కృష్ణస్వామి
 గారు మొదటి సెట్టును గెలిచిరి కాని జే గారు పిదప రెండు సెట్టును
 వరుసగ గెలిచి పోటీయందు విజయము గాంచిరి.

రామస్వామిగారు ఆల్బిన్ గారిచే ఓడింపబడిరి. వీరు రెండు
 సెట్టులలోనే విజయ యోధునిచే ఓడింపబడిరి. రామస్వామిగా
 రు కొంతవరకు బాగుగ ఆడినను కొన్ని మార్లు పొయింట్లను
 గోల్పోవునట్లు బంతిని కొట్టుచువచ్చిరి.

పురమండలముపోటీయందు ఆస్టిక్, ఆల్బిన్ గార్లు స్త్రీము,
 జగ్ మోహన్ గార్లు నోడించిరి. ఈ పోటీ వినుల ఆకర్షణీయ
 మగునందెను. స్త్రీము, జగ్ మోహన్ గార్లు ప్రతి సెట్టునందు కి
 గేములను గెలిచినను వారు ఇంగ్లీషు యోధులను తుదివరకు
 ప్రతిఘటింపలేరి. ఆండ్రూస్, హారన్ గార్లు, ఇ. వి. బాబ్,
 అహద్ హుసేనుగార్లు నోడించిరి. రామస్వామి, కృష్ణస్వామి
 గార్లు సింగిల్సునందు అపజయము గాంచినను డబుల్సు పోటీ
 యందుమాత్రము వీరు వాలీన్ మేయర్లు, ఓకోహాటుగార్లు
 నోడించిరి. రామస్వామిగారు మిక్సెడు డబుల్సునందు కూడ
 విజయము బడసిరి.

పోటీల ఫలితములు

పురమండల సింగిల్సు

జే. యస్. ఆల్బిన్ గారు సి. రామస్వామిగారిని ఓడిం
 చిరి. 6-8; 6-0. ఆర్. కే. జే గారు యస్. కృష్ణస్వామిగారిని
 ఓడించిరి. 2-6; 6-8; 6-4; అహద్ హుసేనుగారు, జే. కార్
 గారిని ఓడించిరి. 6-8; 6-4.

పురమండల డబుల్సు

యం. స్త్రీము, జగ్ మోహన్ గార్లు, యస్. యస్. అ
 య్యకు, కే. కే. బోసుగార్లు నోడించిరి. 6-8; 6-1. సి. రా
 మస్వామి, యస్. కృష్ణస్వామిగార్లు వాలీన్ మేయర్లు, ఓక
 హాటుగార్లు నోడించిరి. 7-5; 6-0.

బ్రాకు ఎడ్వర్డుస్ మిచ్చెల్లూరు గార్లు గోల్పోజే, డి. యశ్.
 కార్ గారిని ఓడించిరి. 5-7; 6-1; 6-6. ఆస్టిక్ ఆల్బిన్ గార్లు,
 స్త్రీము జగ్ మోహన్ గార్లు నోడించిరి. 6-8; 6-8. ఇ. డి. ఆం
 డ్రూస్, యం. డి. హారన్, ఇ. వి. బాబ్ అహమ్మద్ హుసేను
 గార్లు నోడించిరి. 6-4; 4-6; 6-1.

మిక్సెడు డబుల్సు

సి. రామస్వామి, పోలార్డు సరిగార్లు మిచ్చెల్లూరు,
 బ్రహ్మాండు కన్యగార్లు నోడించిరి. 6-4; 11-9. జే. యస్.
 ఆల్బిన్ నైనును సరిగార్లు గ్రెగ్రి దంపతులను ఓడించిరి. 6-0;
 6-4. ఇ. డి. ఆండ్రూస్ గ్రాహమ్ సరిగార్లు కృష్ణప్రసాదు
 మాక్కా సరిగార్లు నోడించిరి. 7-5; 8-1.

పంజాబులో ఆర్డినెన్సు

లాహోరు, డిసెం 27:- ఆక్రమ ప్రాత్యూహపు ఆర్డినెన్సు
 పంజాబురాష్ట్ర మంతకు అమలుజరుగునట్లు ప్రత్యేకజట్టు
 ప్రకటన వెలువడెను.

"స్వరాజ్యపరము" అను పేరిట నేషనలు ఆర్గ్యుమె
 ను, లాహోరువారు అచ్చుచేయించిన చిత్రపటము ప్రభుత్వము
 వై ద్యేవము పెంచుచున్నందున నిషేధించి అన్ని ప్రతులను
 ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనిరి.

పట్టప్రదానోత్సవమునందు తుపాకీచే గాయపడిన డా॥
 విసు మాకరర్మాటుగారిని నేడుదయము శస్త్రచికిత్స గావించి
 నుండు బయటకు దీసిరి. (అ. ప్రె.)

బందరు శిక్షలు

మచిలీపట్నం, డిసెం 26:- గొట్టిపాటి పున్నయ్య, శ్రీరా
 ములు, వెంకటరత్నం, అక్కినేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లు, తిరుపతి
 రామశాస్త్రి మురి యెదుగురు పోలీసు వారి ని
 కొట్టిరను నేరమునకు చెరి రెండునెలలు కఠినశిక్ష సలుమేజ
 స్త్రీటుగారు విధించిరి. వారందరిని తగిన ధరావతులపై విడుదల
 చేసిరి. (క్రీ. ప్రె.)

ఈ రీతిగా కాస్టోల్ మీకు ధనవ్యయమును తగ్గించును

ప్రభుత్వమున కాస్టోల్ ను కొనుగడు పొందగల మోటార్ మోటార్ల కొనటకంటే ప్రయత్నము కాదు. అయితే, మీ వైకమును కూడ తెలుసు. ఎందుకంటే వాటి:-

- కాస్టోల్ ఎక్కువకాలము ముచ్చును.
- కాస్టోల్ బాగుగా జారునటు చేయదు.
- కాస్టోల్ రాపిడిని, ఇంజను అనుగులను తగ్గించును.
- కాస్టోల్ తక్కువ నుండి గోగించును.
- కాస్టోల్ ఉత్తమమైన సిస్టమ్ ను ఇచ్చును.

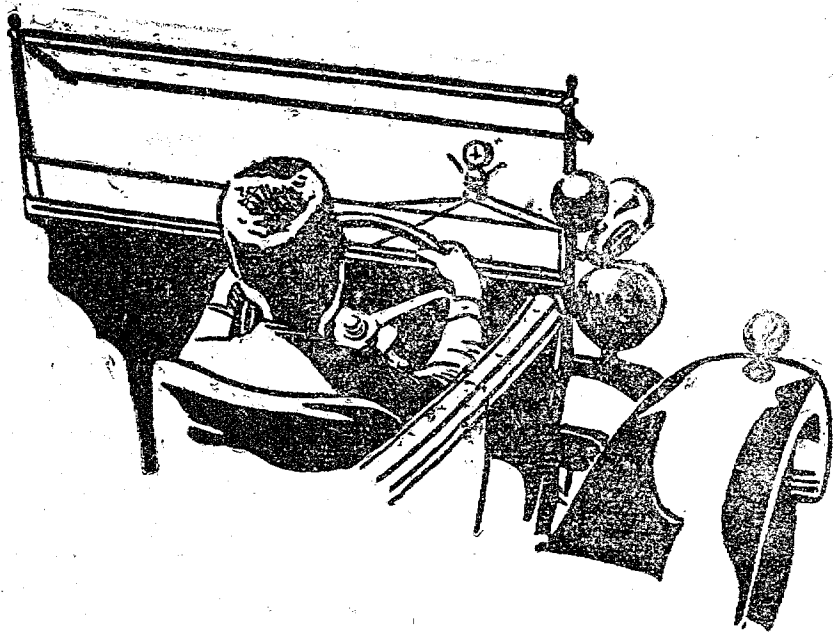
ఎల్లప్పుడు కాస్టోల్ ను ఉపయోగించుటకు ఆలవాటుపడి మీ మోటార్ ను దుబ్బుకూడ తెలుపరు.

వేక్ ఫీల్డ్ కాస్టోల్ మోటార్ ను

కాస్టోల్ అనుపపుని దబ్బులలో నుంచుడి ఎట్టిని నీళ్లు కలిగి హిందూజీ మంత్రము నుంచి డిజిల్ ఇంజనీయర్లను దొరుకను.

గత 5 వందల సంవత్సరములలో కాస్టోల్ ను తయారుచేయుటకు 20,00,000 గాల్ల భారతదేశపు యాదము ఉపయోగించబడింది.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ అండు కో., లిమిటెడ్.

హిందూజీ మండు హెడ్ ఆఫీసు:- 16, బాల్కన్ రోడ్డు, బొంబాయి.

ఇతర ఆఫీసులు:- కలకత్తా, డిల్లీ, కరాచి, మద్రాసు, రంపూరు వల్ల రాలు.

మద్రాసు రాజధానికి సంబంధించి:-

అడిసన్ అండ్ కో., లిమిటెడ్, మద్రాసు అండు బ్రాంచీలు. 43

వెల్లూరు జయిలు

తల్లాప్రగడ రామారావుగారి విడుదల

28-12-80:- 21 వ తేదీ కనివారంతో జన తల్లాప్రగడ

రామారావుగారు వెల్లూరు జయిలులో విడుదలపొంది, 22 వ తేదీని బందరు చేరిరి. వీరితో ఘోషాపిఠముగా నీక్రిందివివరములను తెలిపిరి.

అలస్యపు విడుదల

20 తేదీ కనివారం సాం కంకాలం 5 గంటలకు విడుదల పొందిరి. హైకోర్టులో నెవోర్ పిటిషన్ దాఖలుచేసిరి. ఇందు తో మా కెట్రిసంబంధమును లేదు. ప్రయోజనమేమియును, కలిగి యుండలేదు. హైకోర్టుకు త్రవ్వ లేనప్పటికిని ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీ ప్రాంతమున విడుదల. ఇందును న మాకు కలిసి వచ్చినది లేక పోగా 144 కేసులతో నిండిరి నుండిన ఆంధ్రరాష్ట్రమున ప్రవేశించిన కలసుమనక్కొరి రోమి శ్రీ కాని ఒకవిషయముచేపు కతప్పదు. డిసెంబరు 5 వ తేదీన హై కోర్టు విడుదలచేయగా 20 తేదీవరకు మేము విడుదల కాకపోతిమి. ఈ అలస్యము: కుభా దుర్గ తాము? విచారించువా రెవరు?

ఎ. బి. సి. తరగ తులు

ఈ విధిజనవలన మనలోమనకు విధేములు కలుగుటకు సావకాశము అన్నది. ఈ విధిజనవివం కుమై పలుమారు వత్రిక లలో వివరముగా చర్చించబడింది. కాని ఒకటిరెండు సమయము

లనుమాత్ర ము చే ప్ప వలసి యున్నది. ఏ. బి. సి.

తరగతుల సేర్పడుటలో ప్రభుత్వముయొక్క ఉద్దేశము రాజకీ యవైదీలను ఏ. బి. తరగతులలో చేర్చుటయే యని చెప్పకత ప్పదు. కాని యీ యుద్దేశమునకు భిన్నముగా ఉన్న వారిని సిలోను లేని వారిని బి. లోని చేర్చుట కూడ జరగవచ్చును. మాని చేసినందుకు ఉరికిరవిధించబడిన ముగ్గు రువైదీలు వెల్లూరు జయిలులో బి. తరగతిలో నున్నారు. మన వారో సి. తరగతిలో కొందరు రాజకీయ వైదీలకు రు 1000 జుల్కానాను విధించిరి. ఇంతమొత్తమును చెల్లిం చుటకు వీరికి సామర్థ్యమున్నది గాని, వీరికి బి. క్లాసు అను భవించుటకు యోగ్యత లేదుకాబోలు. ఇందు కుదాహరణముగ పాదపూడి రామమోహనరావు ఆ క్షేత్ర ప్రకాశంగార్ల పేర్ల నుదాహరింపవచ్చును.

వ్రాతపరికరములు

రాజకీయ వైదీలకు నోటుబుక్కులు కాని, వెన్సిక్కుల లములుగాని ఇచ్చుటలేదు. కనీసము ఏ. బి. తరగతులకై వా యిచ్చుటలేదు. ఇందుకముగ్గురింపవలసినవిషయము.

వెల్లూరు జయిలు

ఈ జయిలులో రాజకీయ వైదీల పరిస్థితులు ప్రశంసా పాత్రములే. నూపర్కెట్టు మేజరు ఖానుగారియొక్కయు జయిలకు డబ్బియు సి. వంకర్ గారి యొక్కయు నికేతనా నైపుణ్యతయే యని వేరగ చెప్పవచ్చునలేదు.

(ఒక విలేఖరి)

వెల్లూరులో శిక్షలు

డిసెంబరు 25:- 1980 డిసెంబరు 28 వ తేదీన కేవల సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో వెల్లూరుగ్రామ కాపురస్తులైన కాతా శ్రీరాములుగారు, మోటూరి నాగభూషణంగారు, మోటూరి కోటయ్యగారు, యేలేళ్ళరపు గోపాలరావుగారు, 74 వ కేసును ఉప్పుచెట్టుకుండిన ఈ కలుగుని ఉప్పుకొ న్నందుకుగాను చెరియొక 6 మాసములు కఠింక "సి" క్లాసు యొక్కవకి నేటి సాయంకాలము బండిలో రా జమండ్రి తీసికొని పోవడిరి.

విడుదల

నవంబరు 31 వ తేదీన వెంపల బాలయ్య, పజ్జా భూవ. య్య చెరి 6 మాసములు కఠిం అనుభవించి రాయవెల్లూరు జైలు నుండి విడుదల కాబడిరి. (ఒక విలేఖరి)

జి. యం. శెట్టి

అండు సన్ను,

229, చెనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

శ్రేష్ఠతమమైన బుగారు వెండినగలకు

సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము.

కోయంబూర్ కారులలో బహిరంగ సభలో లాటిల్ ప్రయోగము

వలంబీరులకును యంత్రులకును

గాయములు తగులుట

కోయంబూరు, డిసెంబరు 28:—నిన్న సాయంత్రం 6 గంటలకు కాంగ్రెసువారి యేర్పాటు ప్రకారము వివిధ పురమండలముల బహిరంగ సభ జరిగినది. 1000 మంది సభకు నిచ్చిరి. కాంగ్రెసు కార్యదర్శి రాజగోపాలగారు విశేష ప్రసంగమును గూర్చి మాటలాడ వారంభించిరి. ఆయన వార యణమీనను (అక్కిలం పోలీసు డిప్టీ క్లర్క్ నూపరింతుం దేంటు), థి సర్కర రావు (సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరు) అంత రా యాయుధులు (పబ్లిక్ సెక్యూరిటీ) గాల్గును 20 మంది కనిస్టేబులును అచటకు వచ్చిరి కనిస్టేబులు చేతులలో లాటిల్ యెను. రెండు నిమిషములలో మిరిందరు నిలువండి వెడలిపోవలెను. అని పోలీసువారి యాజ్ఞించిరి. కొందరు లేచి పోయిరి. పోవుటయొక్క మాటలయొక్క మిరింద రాజగోపాలగారు అంతలోనే పోలీసువారు లాటిల్ను విసరసారి. పోలీసువారు వలంబీరుల కడకువెళ్లి మిరు వెడలిపోవడని అజ్ఞాపించిరి. కాని వారు తిరస్కరించిరి. అచట కనిస్టేబులు వేసికొని టార్పుండిరి పోలీసువారు మరల కొట్టిరి.

పదిమంది కడవరకును కదలకుండుట

వలంబీరులలో పదిమంది కడవరకును గూడ కదలలేదు. వారు దెబ్బలను స్పృశింపక పడిపోవువరకు గూడ నచటనే యుండిరి.

10 మందిని అరెస్టుచేయుట

పోలీసువారు కొన్ని నిమిషములవరకును మిన్నకుండి మరల లాటిల్ను విసరిరి. ఆపుడు వలంబీరుల జట్టును పట్టుకొని టార్పు వెనుపోలీసువేషమును లాగకొనిపోయిరి. 1 రాజగోపాల, 2 వెంకటస్వామి, 3 సి. నారాయణస్వామి, 4 శేషాద్రి, 5 వడితేలు, 6 భరణారాం, 7 అప్పియ్యటి, (10 యేండ్లకాలాదు), 8 జగన్నాథం, 9 రామనాయకుడు, 10 చిన్నయ్యగొండను అను వారిని 10 మందిని పోలీసువారి టార్పు లాగకొనిపోయిరి.

దెబ్బలుతీరినవారి పేర్లు

వీరప్పపెట్టి, సంజందన, రామస్వామి గృహండు (మిరాసీదార్), మందరం, గోక్షరాజు (12 యేండ్లు), ఎలికాబాబు, తోడినాథునిం, మాధవనాయకుడు, అకబాచలం, ముర్రామ్మపెట్టి, కృష్ణస్వామిచెట్టి, రాజగోపాల, వెంగడగొండగారల్లు దెబ్బలు తీరినవారి గాని వీరిని అరెస్టుచేయలేదు. అందరికీని వీపుమీదను మోకాళ్ళమీదను దెబ్బలు తీరినవి. సంజందన రామనాయకుల గార్లు బలమైన దెబ్బలు తీరినవి.

బాతీయవతాకమును ఒక ముక్కాల్లిపీటను పోలీసు వారు తీసికొనిపోయిరి. అంతట ఆయుధపాణులను పోలీసు వారు మోటార్లలో నవటికి వచ్చిరి. దెబ్బలు తీరినవారిలో సిద్ధు గవర్నమెంటు హాస్పిటల్లో నున్నారు. 144 గుక్కును అమలులో లేకపోయినను పోలీసువారి సభను చెదర గొట్టిరి. (హింద)

గురుగోవిందసింగు జయంతి బొంబాయి సిక్కుల ఊరేగింపు

పోలీసుల జోక్యము

బొంబాయి, డిసెం 28:—గురుగోవిందసింగుగారి జయంతి పండుగకును బొంబాయి సిక్కులు ఊరేగింపు బయలుదేరిరి. ఎన్నోమంది పోలీసు వేషము నొడ పోలీసులు వీరిని అడ్డితెచ్చి కొట్టుచున్న 6 గుడిని అరెస్టుచేసిరి. తరువాత ఊరేగింపు యెట్టి అడ్డంకులు లేక సాగిపోయెను. (ప్రెస్.)

బొంబాయి కాంగ్రెసువాదుల ఆరెస్టు అనంతరము

కాంగ్రెసువారిలోనే అనుమానములు

పూర్వపు వలంబీరు కష్టమును కొట్టుట

బొంబాయి, డిసెం 28:—నిన్న పురమండలి కాంగ్రెసు ప్రముఖుల యిండ్లకు పోదాయాచి సమిష్టిగా ఆరెస్టులు చేయుటవలన, కాంగ్రెసు వారిలో, తమలోనే యొకడు అవినీతుడు ప్రోహతుడేనని రాడను అనుమానము గలిగెను. అన్ని విధముల సమతుల్య ప్రబలియెను. సాయంత్రము చీకటి కడకైతే, పూర్వపు వలంబీరుదగ్గ నాయకుడుగా నుండి అక్రమ నిర్ణయత తొలగింపబడిన యొకనిపై అనుమానముతీరితి ప్రజలొకనిపైకొట్టిరి.

పోలీసులను విచారించగా, ఇప్పటికి ఆరెస్టులు పూర్తిగా లేదనియు, ఇంకను కొందరు ఆరెస్టుకావలయున్నారనియు తేలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి శరీరస్థితి

సరియైన అభివృద్ధి కలుగుచున్నది కవిరాజాభిరామ శ్యామదాన వాచస్పతిగారు ప్రకటించుట

కలకత్తా, డిసెం 28:—“మోతీలాలుగారికి సంపూర్ణాభివృద్ధి కలుగగలదని నాకు గట్టి నిమ్మకము కలదు. కావున నేను ప్రజల కనపరచును నాందోళనము కలిగింపకొలను. దగ్గినపుడు రక్తపుడీర పడుట, అధికముగ నీరసము, ఆకలిలేకపోవుట, రక్తము తగ్గిపోవుట, రాత్రి నిద్రపట్టకపోవుట మున్నగు వాతకటి లక్షణములన్నియును యింకను తొలగిపోలేదుగాని నేను చికిత్స వారంభించి నప్పటినుండియు సర్వత్రముఖముగ నభివృద్ధి కలుగుచున్నదని మాత్రము నేను నిర్ధారణగా తెలుపగలను.

కనీసము ఒకవారము రోజులవరకును మోతీలాలుగారిని మామట కెవ్వరైనా రానూడదు. వచ్చినవారితో మోతీలాలుగారిపు డెంతమాత్రము మాటలాడ నూడదు. మాటలాడినచో అలసట కలుగును. అందువలన ఆరోగ్యాభివృద్ధికి నిరోధ మేర్పడును” అని శ్యామదాన వాచస్పతిగారు ప్రకటించిరి. (ప్రెస్.)

పట్టపగలే ప్రకాశించుచున్న వింతనక్షత్రము

బొంబాయిలో 25, 26 తేదీలలో కనబడుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:—మాడు రోజులనుండి (24, 25, 26 తేదీలు) ఒక విచిత్రముగ నక్షత్రము పగలు 10 గంటలకు 1 గంట మధ్యభాగమునకు పశ్చిమమున 80 డిగ్రీల దూరమునందు ఒక అద్భుతకాంతిగల నక్షత్రము కనబడుచున్నది. అది మధ్యాహ్నము 1 గంటవరకును క్రమముగా పశ్చిమమునకు జరుగును. ఆపుడంతరాన మునుచుండెను. వేలకొలది ప్రజలు వీధులలో నుడుగుడి దీనిని చూచుచున్నారు. శ్రతిరోజునను ఒక్కరికినే దీని ఉదయాస్తయ సంచారములుజరుగుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

ఢిల్లీ రైల్వేస్టేషనులో బొంబు ప్రేలుట

స్టేషనులో ముగ్గురికి గాయములు

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 28:—ఢిల్లీ స్టేషనులైల్వేస్టేషనులో శేడుమధ్యాహ్నము బొంబు ప్రేలుటచే ముగ్గురికి చాల అపాయము కలిగెను. రెండతరగతి విక్రాంతిమండరమున ఒకపరువుచుట్టు, ఊజబనియను ఎవరోవిడచి పోయినవి అనుపడెను. అచటి నాళుకు దానిని తీసివేయుటకు కైకెత్తి మేడమీదికిపోవు విద్యుద్వ్యంత్రము వద్దకు గొంపోయెను. అంతలో బనియను జేబులోనుండి సిగరెట్టు డబ్బా యొందున్న బొంబు క్రిందపడి ప్రేలెను.

యంత్రము నడపుబాటనికి రెండుచేతులు పోయినవి. బ్రతుకనేరదు. సామాను మోయుచుండిన యిరువురు నాళుకులకు మోపయిన గాయములు తీరినవి. రెండతరగతి విక్రాంతి మండరమున నున్న ఒకరిని నిర్బంధమునందుంచిరి. పోలీసువారు వెంటనేవచ్చి స్టేషనులోనికి ఎవ్వరు రాకుండ నిలుపుచేసిరి.

అనుమానమువై యిరువురు ఆరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ధన్వంతరి ఔషధాలయము

25, బ్రాడ్వే - మద్రాసు
సుప్రసిద్ధముగల ఆయుర్వేదము
మలబారు ఔషధములకు పుట్టినిల్లు

ప్రసన్న పీయూషము (రిజిస్టర్డ్)

ఆరోగ్యమును, బురుగు నివృత్తి, దివ్యావధము, వయోభేదముగాని స్త్రీపురుషభేదముగాని కాలభేదముగాని, పాటింప నవసరములేక ఉపయోగింపదగినది. మిక్కిలి దురికరముయ్యది. వెల బుట్టి 1 కు 1—8—0.

డాక్టరు వి. కే. రామకృష్ణ, మలబారుమైదులు.

సిక్కి ప్రభాత ఫేరీలపై లాఠీ ప్రయోగము

200 మంది స్త్రీపురుషులు సాయంత్రమువరకు బందిలో పన్ను ఊడుట

ధార్వాడ, డిసెం 28:—సిక్కిలో ప్రభాత ఫేరీలపై జరిగిన లాఠీప్రయోగమునుగూర్చి వివరములు తెలియుచున్నవి. అంతకు ముందునను, స్థానిక సబ్ డైలలో నొక రాజకీయ వైదీని పోలీసులు చావమోది యుండిరి. వీరిని నిరసముగా, ప్రభాత ఫేరీల 24 వ తేదీ ఉదయము ఊరేగింపుగా బయలుదేరిరి. తాలూకా కచ్చేరియొద్దకు ఊరేగింపు వచ్చునప్పటికి పోలీసులు బాతీయవతాకము లాగివై చుటకు ప్రయత్నించిరి.

ప్రభాత ఫేరీల సతాకను బాతీయవతుల లాఠీప్రయోగమున కాజ్ఞ యాబడెను. ఒక వలంబీరును కడుపుపై తాళ బుల మైన దెబ్బలు తగిలెను. ప్రభాత ఫేరీలను వరుసగా పది మందిని అరెస్టు చేయుచునే యుండిరి. 4 స్త్రీదళములను అరెస్టు చేయబడెను. స్త్రీలను పీనపు మాటలతో తిట్టిరి. 150 మంది పురుషులు, 50 మంది స్త్రీలు పోలీసు బండిలో సాయంత్రము 8 గంటలవరకు నిరాహారముగా నుంచబడిరి. అపుడు 8 మంది పురుషులను దప్ప మిగిలినవారిని విడుదలచేసిరి. ప్రజలందరు అత్యధ్యుక్తులుగా అహింసను ప్రకటించిరి. వారతాళము ప్రకటించుచున్న వలంబీరును చెంపపై గొట్టి పోలీసులు వారి గంటలను లాగికొనిరి.

సాయంత్రము చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి 200 మంది వచ్చి నిసిద్ధ వీధులందు నడచిరి. సంచలన ముక్త్యధికముగా నున్నది. సిక్కిలో ఆరెస్టుయిన 8 గురు వలంబీరు 8 నెలలు కఠింకర యు రు 25 జరిమానాయు విధింపబడిరి. (ప్రెస్.)

ప్రథమయావదాసియా విద్యావిషయిక మహాసభ

ప్రాధాన్యము రాధాకృష్ణన్ గారి అధ్యక్షత

చెనారము, డిసెం 28:—ప్రథమ యావదాసియావిద్యా విషయిక మహాసభ ప్రాధాన్యము రాధాకృష్ణన్ గారి అధ్యక్షతను ఉచితాలంకారభోజితమైన గుడారమునందు పెంట్రిలు హిందూమోస్తాములు అవసరములో సమావేశమయ్యెను. హిందూదేశ రాష్ట్రభాగములనుండి ప్రతినిధులనుకులు విచ్చేసిరి. ఆసియాలోని ఇతర దేశ ప్రతినిధులును పలువురు విజయముచేసిరి. మహాసభ ప్రారంభమునందుగా కాంగ్రెసువారిటీర్లు రెండు బాతీయవతాకలను హిందూమోస్తాములవద్ద ప్రతిష్ఠించి బాతీయగీతముల బాడిరి. (ఆ. ప్రె.)

డా॥ చౌతురాం గిద్వాసిగారి విడుదల

అనారోగ్యము ఉపద్రవకరముగా నుండుట

కరాచి, డిసెం 28:—సిద్ధురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు డా॥ చౌతురాము పి. గిద్వాసిగారు రోగపీడితులై యుండుటచే, సివిల్ సర్జను వారిని విడుదల చేయవలెనని సిఫారసుచేసివారు. చాలకాలముక్రిందట వారికి కడుపులో ప్రాణముండెను. 8 సం॥ క్రిందట అది అపరేక్షను చేయబడెను. నెలక్రిందట నది తిరుగబట్టినది. నోటినుండా ద్రవావరోముగూడ యుండుటచే అసనము గుండా, చక్కెరసారి ము నెక్కించుచున్నారు. విడుదల కాగానే వారు పుష్కలముగ కాలి గైకొనుటకు బయటి దేశములకు పోవలయుచున్నారు. వారిప్పుడు 2 సంవత్సరములు కఠినమైన సమస్థించుచున్నారు.

చెన్నపురి ఆంధ్ర మహాసభ (రిజిస్టర్డ్) డిసెం 28వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 5-30 గం॥

భీష్మ

డాక్టరు జి. వి. సుబ్బారావుగారు (తెనాలి) శంతను వరదా రాధాకృష్ణయ్యగారు (బంగోలు) భీష్మ డిసెం. 29 తేదీ సోమవారము సాయంత్రం 5-30 గం॥

నళ వరదా రాధాకృష్ణయ్యగారు (బంగోలు)-నళ బెల్లంకొండ సుబ్బారావుగారు బి. ఎ. బాహుగ సాందర్యమహులలో ప్రదర్శింతురు

వి. జె. పటేలుగారి శరీరస్థితి

ఇండియా దొరతనమువారి ప్రకటన

పటేలుగారిని కోయంబత్తూరుకు పంపుటకు
కారణము

థిల్లీ, డిశంబరు 25:— "1980 ఆగస్టు నెలలో క్రిమినలుల ఆమెండు మెంటు చట్టము ప్రకారము పటేలుగారికి ఆరు నెలలు విడిపైదు విధింపబడిన, పంజాబులో అంబాలా డిస్ట్రిక్టు జయిలులో పటేలుగారిని యుంచిరి. అచట తగినసరి యేర్పరుపబడిన. కాని అచటకు వెళ్లినతరువాత పటేలుగారికి అస్వస్థత ప్రారంభమైనది. బుటా (తొకము) తగ్గిపోసాగినది. పంజాబునందలి శిక్షాస్థితి పటేలుగారికి సరిపడలేదని తోచినందునను శిక్షకాలములో పంజాబులో మరంతకష్టముగా నుండగలదను కారణమునను మరియొక రాష్ట్రములో మరియొక చెరసాలకు పటేలుగారిని మార్చుటనుగూర్చి ఆలోచింపబడినది.

పంజాబులో వైద్యులు పరీక్షించుట

లెఫ్టినెంట్ కర్నల్ హార్వర్డు నెల్సన్ (లాహోరు కింగ్ ఎడ్వర్డు మెడికల్ కాలేజీ ప్రెసిపాలు) గారును లెఫ్టినెంట్ కల్నల్ రాడ్డి (అంబాలా నీవిల్సన్ రిజిమెంట్) గారును పటేలుగారిని పరీక్షింపవలెనని దొరతనమువారు కోరి వారిని నియమించిరి. నవంబరు 22 వ తేదీన వీరిద్దరును పటేలుగారిని సమగ్రముగా పరీక్షించిరి. "పటేలుగారి నిటువైనకూడ డాక్టరులు శ్రద్ధగా పరిశీలించుచుండు టవసర మేయగును గాని ప్రమాదకారణ మెంతమాత్రమును లేదు. పటేలుగారి అస్వస్థతకు కారణముగా వాస మెంతమాత్రమును కారణముకాదు" అని వీరిద్దరును స్పష్టముగా తెలియపరచిరి. పటేలుగారు డాక్టరుల పరిశీలన క్రింద ప్రయాణముచేయుట కెట్టి ఆక్షేపణయును లేదని గూడ వీరిద్దరును నిర్ధారణచేసిరి. అందునలన ఒక డాక్టరు పరిశీలన క్రింద పటేలుగారిని మరకాను ప్రెసిడెన్సీలో కోయంబత్తూరు చెరసాలకు పంపుటకు నిశ్చయింపబడినది. "పటేలుగారిని పరీక్షించి డాక్టరు లిద్దరును చేసిన నూచనల ప్రకారము సకల కార్యములను సరిగా నెరవేర్చుటలో చాల శ్రద్ధబూసవలెను. పటేలుగారి ఆరోగ్యమును గూర్చి యెప్పటికప్పుడు మాకు తెలుపుచుండవలెను." అని యిండియాగవర్న మెంటువారు మదరాసుగవర్న మెంటువారికి కోరిరి.

కోయంబత్తూరులో మరల వైద్యులు పరీక్షించుట

కోయంబత్తూరు డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసరు లెఫ్టినెంట్ కల్నల్ ఫ్రేజరు గారును కోయంబత్తూరు సెంట్రలు జయిలు నూఫరిం లెం డెంటుగార్లు లెఫ్టినెంట్ కర్నల్ జి. డబ్ల్యు. మెన్ నాచ్చి గారును కోయంబత్తూరు చెరసాలలో పటేలుగారిని మరల పరీక్షించిరి. ఆందోళనకారణ మేమియును లేదని పేరుగూడ తెలిసిరి.

(ఏ) క్లాసు టైటిల్ కియ్యబడదగిన పౌరకర్మములన్నియును పటేలుగారికి సమకూర్చబడుటయేగాక పంటచేయుట కొక గుజరాతీవంటనానిని మరియొక నపుకరును గూడ పటేలుగారి పరిచర్యకొరకు ప్రత్యేకముగా నియమించిరి అని యిండియా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. (ఆ, ప్రె. స్పెషలు)

డాక్టరు పటేలుగార్లు వై సి డెంటు పటేలుగారిని నేడు పరీక్షించుట

రేపుగూడ పరీక్షించుట

కోయంబత్తూరు, డిశంబరు 26:—ఇటల సెంట్రలు జయిలులో డాక్టరు ఫ్రేజరు తనవారు పటేలు, డాక్టరు హెచ్. వి. పటేలుగార్లు నేడు మధ్యాహ్నము 2 గంటల మొదలు సాయంకాలము 5 గంటలవరకును అనగా 3 గంటల నేపు పరీక్షించిరి. అప్పుడు జయిలు నూఫరిం లెం డెంటు లెఫ్టినెంట్ కర్నల్ మెన్ నాచ్చి గారుగూడ నచట చేయుండిరి. కోయంబత్తూరులో దంతవైద్యుడగు వికలరావు శాస్త్రిగూడ అచటకే పిలిపించిరి. పటేలుగారు పల్లపొలులన బాధపడుచుండుటచే వికలరావుగారు పటేలుగారి పంపనరసలను పరీక్షించిరి.

రేపు మరల పరీక్షించుటను, పిమ్మట ఫలితము ప్రకటించబడును. (ఆ, ప్రె.)

సర్ ఆర్థరు స్టాటన్ గారు ఇండియాకు మార్చయిల్ల నుండి 26 తేదీన బయలుదేరిరి.

ఇటలియనుడగు బాల్మోన్ నేనాని తనయాకాశ-జల రంగములతో పోట్లగీను గిరియాంబలి నోలూమికి వచ్చిచేరెను. అచట కానీరి పేరు ముగిసినపిమ్మట అట్లాంటిక్ సముద్రముమీదుగా నెగురుట ప్రారంభమగును.

24 గంటలలో గుణము నిశ్చయము

మామొక్క డాక్టరు కే. పి. గారి రింగువరమ్ లోను ఈ తామరమందు ఉపయోగించినయెడల తామర, గజ్జి, మేహపాడ, తామరపాడ, యింక నితర చర్మవ్యాధులు నివర్తియగును. ఔషధముల కేటలాగు ఇశాముగా పంపబడును. 24 గంటలలో గుణము నిశ్చయము. ధర బుడ్డి 1-కి. రు. 0-10-0. తపాలు 4 రు. 0-6-0. 3-కి రు. 1-14-0. తపాలు 4 రు. ఇశాం. విలాసము:—సీతారాం మెడికల్ డిస్ట్రీ, 87, నై నియమనాయకర్ వీధి, పి. టి., మద్రాసు.

మే మం ద రి కి ని

మనఃపూర్వకమైన ఆహ్వాన మిచ్చుచున్నాము

పార్క్ ఎగ్జిబిషన్ గ్రౌండ్సునం దున్న

బూత్ నెం 105 కు బూత్ కు దయచేయ బ్రార్థితులు.

ప్రపంచమునందు ఏ ఇతరదేశమునందు తయారుకొనబడు వస్తువులకు సమానమైనది అన్నిటికీ మించినట్లు తక్కువ ధరకే భారతదేశము నందు ఎట్లు తయారగుచున్నవో చూడుడు.

భారతదేశమునం దభివృద్ధితిలో నున్న మండలములందు "గాడ్ రెజ్ - స్ట్రీట్ - గృహోపకరణములు" ప్రతియింటను సర్వసామాన్యముగానే యుండును.

అదే రీతిగా ఏల చెన్న పురమునందుగూడ

ఉండకపోవుటకు కారణము తెలియుటలేదు

ప్రారంభమున, ఉత్కుఢర ప్రాణకంటెను కొంచె మెక్కువగా నుండవచ్చును. విలే ఇతర విషయముల చాలాచోచించిన ధరనుగిరించి యొచింప నవసరములేనంత ఎక్కువగా అనశ్శక్తిక యందు అతిశయించును. అయినను ఇటీవల అందరు కొనవలసినట్లు ధరలను తగ్గించియున్నాము.

గాడ్ రెజ్ అందు బాయిస్ మాన్యుఫాక్చరీంగ్ కో.,

నిపునకు చెదనట్టియు, దొంగల కలిగినట్టి నేపులను తయారుచేయుచున్నాడు. ఉత్కులో దృఢమైన గదులు, గదులకు బలమైన తలుపులు, పేటెంటు నేఫ్ కాచినట్లు, పేటెంటు ఉత్కు ఆఫీసు అల్మీరాలు, అన్నిపనులకు తగిన ఉత్కు-అరణ, తాళములు, గృహమునందు వైకము కూడబెట్టుటకు కావలసిన స్తగనపెట్టెలు, రాత్రులందు తలుపులకు నేయు గడియలు వగైరాలు తయారుచేయుచున్నాడు.

ప్రధానకార్యాలయము అండ్ పనులుజరుగుస్థలము

లాల్ బాగ్, పరేల్, బొంబాయి.

ప్రాం వీలు

కలకత్తా:—15, క్లైవ్ వీధి.

డెల్లీ:—118, చాందినిచౌక్.

మద్రాస్:—పార్క్ ఎగ్జిబిషన్ గ్రౌండ్సు.

స్టాల్ నెం 105.

కాశ్యప్తమైన ప్రదర్శనగడులు త్వరలోకే తెలుపబడును.

వార్తాపత్రికలందు సదరు విషయమునకై దయచేసి చూడుడు.

అక్రమ ప్రోత్సాహశాసనాను వర్తనము

నల్ల రాల్లో 30 మండలములకు వర్తించును

అక్టో, డిశం 26:—పోయినసారి అక్రమప్రోత్సాహ శాసనము ఆంధ్రులలోనున్న 30 జిల్లాలకు యాక్రమ ప్రోత్సాహము అనువర్తింపబడినది. అక్టో కాన్సురు అలహాబాదు అగ్రా మీరటుమండలము లిందుచేరెను. ఇట్లు ఆసాధారణపుగణెలు ప్రకటనచేయబడినది.

కాన్సురు పొందుస్థాన్ నేనాదేశమున క్రిమినలు లా-సవరణ చట్టము సెక్షన్ 16 క్రింద అక్రమసంఘముగా నిషేధించు ఆసాధారణపు గణెలు ప్రకటన చేయబడినది. (ఆ, ప్రె.)

కలకత్తా జైలులో

నిరాహార వ్రతము

నేడు సమాప్త మగుట

కలకత్తా, డిశంబరు 26:—శుక్రవారమునాటినుండి రాజకీయ ఖైదీలు, డెటిన్యూలు, స్త్రీ ఖైదీలు తమ కష్టముల నివారించునందున నిరాహారవ్రత మవలంబించియుండిరి. వారికష్టములు వారింపబడునని జైలు అధికారులు మాట యెచ్చిననినట వారు నేడు ఆహారము ముట్టుకొనిరి. (ఫీ ప్రె.)

వల్లభాయి పటేలుగారి విచారణ

జనవరి 6 వ తేదీకి బాయిదా వేయుట

బొంబాయి, డిసెం 26:—వల్లభాయి పటేలు గారు నేడు బాలన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ముందు హాజరుబడి, జనవరి 6 వ తేదీవరకు రిమాండునం దుంచబడిరి. పోయినసారి 20 వ తేదీ పటేలుగారు విచారణకు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ముందుకు కొనిరాబడి యుండిరి. నేడును అచటనే యను కొని జనులు గుఱ్రలు కూడిరి. కాని కాదని తెలియగానే, గీర్దాహులో బాలన శోధనకు పరిశ్రమిరి. వల్లభాయి పటేలు ధనవాలాగారు రిమాండుకోరగా మేజిస్ట్రేటు పటేలు గారిని ఆక్షేపణయున్నదా అని అడిగెను. వల్లభాయి పటేలుగారిని: ఇప్పటికే నేను విచారణలో పాల్గొనలేదు, కాని ఒకమాట చెప్పుచున్నాను. జనవరి 6 వ తేదీకి నేను అరెస్టుఅయి ఒక నెల జుడును. విచారణలో పాల్గొననివాని విషయముననే యింత బాగునేయుటా? అరగంటలో కేసు అయియుండదగును. మేజిస్ట్రేటు తన నిస్సహాయతను చెలిపెను.

"నే నీ విషయమును మీ కెట్రిగించితిని. ఇక నేమియుం చెప్పజాలను" అని పటేలుగారు రినిరి.

మేజిస్ట్రేటు:—నే నేమియుం చెయజాలను. నీకాని మీ ఆక్షేపణ నుదహరింతును—అని చెప్పి, 6 వ తేదీవరకు రిమాండున కనుజ్జ నొసగెను. (ఫీ ప్రె.)

5000
 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838.

హైదరాబాదువార్తలు

పరామర్శక సభ

హైదరాబాదు డిసెంబరు 28:—సానికవిఖ్యాతస్వామియనాడు మోర్చియనుమొదలు ఆలీపాజీలసాని మరణించుట చే 21వ తేదీనాడు హైకోర్టునందు పరామర్శకసభ సమావేశమయ్యెను. పండిత శేషరావుగారు, రామచంద్రనాయకుల వారసులు ఘోషించుట మరణించినందులకు విచారమును తెలిపిరి. దానికి ప్రధాన న్యాయమూర్తులకు నవాబు మిర్జా యూసుఫ్ జంగు బహదూరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. అనాడే హైకోర్టు నకు ఉదయము 10-30 నుండి 1 గంటవరకు సెలవొసగబడినది.

స్వాతంత్ర్యదినోత్సవము

డిసెంబరు 21వ తేదీనాడు నిజామరాజ్య స్వాతంత్ర్యదినోత్సవము జరిగెను. స్కూలు హెడ్ క్వార్టర్లట్రాపు పక్షమున నోక సభ నవాబు అక్బరు యార్లంగు బహదూరుగారి యాజమాన్యమున సమావేశమయ్యెను. ఇందు జీవోద్ధీక్షమహమ్మదు, రష్దీసాని నవాబు అక్బరు యార్లంగుబహదూరు యాజమాన్యమున.

నూతనసంవత్సర పేరేడు

1981 సం॥రము జనవరి మొదటితేదీనాడు సికింద్రాబాదులో పెరేడు జరుగును. హిందూదేశ నేనాధిపతులు వందనము గ.కొనెదరు.

ఇంగ్లాడు ప్రయాణము

నవాబు తిలావతుజంగు బహదూరుగారి కుమారులగు మీర అక్బరలీఖాన్ బహదూరు బి. ఎ. గారు ఉన్నత విద్యాభ్యాసమునకై ఇంగ్లాండు కేగిరి.

గవ్వని రద్దుచేయుటకై కోరిన తీర్మానము

1889 ఫలి 22 నె 17 వ తేదీనాడుగవ్వని రద్దుచేయుటకై కోరిన తీర్మానము 17 వ డిసెంబరు నాడు జరిగిన సభలో చేయబడిన తీర్మానము ఇప్పటి ప్రభుత్వసభకు హాం సెక్రటరీకిని పోలీసు కాఫీర్లకును పంపబడినది నిబంధనాప్రకారము కేంద్రసంఘ కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు.

పరామర్శక సభ

ఈరోజు 1-30 గంటలకు న్యాయవాద సంఘ పక్షము మోర్చియనుమొదలు ఆలీపాజీలగారు మరణించినందులకు ఒక పరామర్శకసభ సమావేశమైనది. అందు హాజరు అబ్దుల్ అలీ పండిత శేషరావు పండిత శ్రీపతిరావుగారు తమ సోదర న్యాయవాదులతో నోక ప్రముఖులు పోయినవి విచారము తెలిపిరి. కీ॥ శే॥ ల చిత్రపటము హైకోర్టుయొక్క పక్కనేచేబకులో నుంచుటకై తీర్మానింపబడినది.

ప్రభుత్వ సహాయము

నిజాంపేటకు ఉర్దూవారపత్రికయొక్క 117 ప్రతుల అను ప్రతి 1 కి రు 20 ల చొప్పున కొనుటకు ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి. (ప్రొ. న్యాయ. స.)

స్వదేశి కాగితము

ఆంధ్రాపేటకు మిల్సుకంపెనీ వారిచే అచ్చుకు వ్రాతకు పనికి వచ్చు తెల్ల కాగితములున్నా బాదామి బ్రతును బ్లాటింగు కాగితములన్నా తయారుచేయబడుచున్నది.

ఏ జంట్లు కావలయును

1. (ఎ) చెన్నపురి రాజధానిలోని ప్రతిజిల్లాకు యేజిస్సీ నిమిత్తము దరఖాస్తులు ది 15 వ జనవరి 1981 సంవత్సరములోగా మాకు చేరవలయును.

(బి) దరఖాస్తుతో ప్రస్తుతము రు 100/-లు ధరావతు పంపవలయును.

(గ) రావతులుగాని దరఖాస్తులుగాని ఆలస్యముగా జేరిన యెంచబడవు.)

2. దరఖాస్తులతో ఎన్నికచేయు స్వతంత్రము మాకు గలదు, ఎన్నికకానివారిచేతను వెంటనే వారికి వాపసుచేయబడును.

3. ఎన్నుకోబడినవారు వారికి తెలియజేసిన 15 రోజులలో రు. 2000/-లకు తక్కువగాని రొఖును డిపాజిటు చేయవలయును. తేనియెడల వారి ధరావతు మొత్తము మూడరొయ్యవడదు. డిపాజిట్ మొత్తమునకు సాలుకు నూటికి 6 రూపాయలు చొ॥ వడ్డీ యివ్వబడును. డిపాజిట్ మొత్తమునకు వించిన ఖరీదుగల కాగితము వారికి పన్నయి చేయబడును.

4. మిగతా విషయములు వివరముగా తెలుగుకోస గోరూ వారు మా ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుగుకోస వచ్చును.

ఇట్లు
మోతే, మైదా అందు కో,
మేనేటింగు యేజిట్టు,
ఆంధ్రాపేటకు మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,
రాజమండ్రి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము, అందలిపండితులు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు పట్టపదానోత్సవానంతరము సదరు విశ్వవిద్యాలయములో జరిగిన సెనెట్ మీటింగులో జరిగిన విషయములలో ఈసమాజమున కేమి సంబంధము లేకపోయినను ఒక్కవిషయముమాత్రము సంబంధము లేకపోలేదు. ఒకవైపు ఉన్న స్వాతంత్ర్యములో ఆంధ్రరాష్ట్రమునకై ప్రయత్నము. వరయొకవైపు ఎట్టకేలకు లభించిన విశ్వవిద్యాలయమున సర్వాంగ సౌఖ్యముగనొనరించుటకై విశ్వప్రయత్నము. ఇవన్నియు ఎట్లుఫలించునో అవిషయము చూపుమేరలోలేదు. ఇదంతయు నిట్లుండ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు సమావేశములో వేతననిర్ణయ విట్టు చేయబడినట్లు ఆంధ్రపత్రిక (15 వ తేదీ) లో ప్రచురింపబడియున్నది. అదెట్లు ప్రాధేనర్లు 1000, రీడర్లు 600, లెక్చరర్లు 850, పండితులు (మన్సిలు) 150 రూపకములు. ఇదెంత సముజ్జవమో పత్రికా వాతావరణం ప్రమాణకర్తలు. సామాన్యముగ ప్రాధేనర్లు రీడర్లు దీర్ఘ వాస్తవ విశ్వవిద్యాలయములలో పట్టుమునందినవారకు నుండిన నుండురుగాక. రీడర్లు, లెక్చరర్లు (మన్సిలు) పండితులు వీరందరు తరచుగ ఈ దేశపు విశ్వకలాపరమత్తులలో పట్టు మందినవారకునే యుండురు. వీరిలో క్రమముగ లెక్చరర్లు కొన్నాళ్లకు రీడర్లుగురు. రీడర్లు కొందరు ప్రాధేనర్లుకావచ్చును. అయినవారు తప్పక ఎక్కువ వేతనముల నందుదురు. ఒక్కవిషయముమాత్రము గమనింపదగి యున్నది. ప్రాచ్యభాషాపండితులు సంస్కృతము దేశభాషలు మొదలగునవి శేర్మచారికి మాత్రము లెక్చరర్లకంటెను కూడ చాలకనీసపువేతనము శేర్మచరినవర్తుల సేయవచ్చును? సభ్యులందఱు విద్యావిహీనులకారు. మూర్ఖులు గారు. ఈపండితులపరిశ్రమల నెరుగనివారుకారు. వారికి బుద్ధినిచ్చినదంతయు పాఠ్య పాండిత్యమందినవారి పూర్వపాపమునలసియేయున్నది. చూడుడు: సామాన్యముగ దేశభాషలయందు సమగ్రముగను కూలంకషముగను పాండిత్యమును తప్పని సరిగ సంస్కృత భాషయందు మంచి పాండిత్యమును సంపాదించినవారకు నుండి అందులోను ఉత్తమోత్తములగు నుండువారే విశ్వవిద్యాలయ బోధకసామల నలంకరించెదరు. ఇంకను సంస్కృతాధ్యాపకలో యనిన విశ్వవిద్యాలయ పండితులు రెండుమూడు శాస్త్రములయందు అసమానపాండిత్యము గలవారగును, కవిశ్రేణులగునో లేక విమర్శకాగ్రేసరులగునో లేక యశోగంధనిర్యాతలగునో యుండురు. ఇట్టివారిని కనీసము రీడర్లతోను లెక్చరర్లతోను సమానముగ చూడవలసియుండగా వీరికిగాను చాల తక్కువతగు వేతనమును నిర్ణయించుట జూడ ప్రాచ్యభాషాపండిత్యము పాపఫలమా యని తలపవలసియున్నది. ఇట్లు ప్రాచ్యభాషా పండితులను హైస్కూలులో చూచునీ దేశమునకు ఇప్పటికిని బ్రిటిషువారు స్వయంనిర్ణయనూత్రము నొపంగలేదనుటలో ఆశ్చర్యమేమియులేదు. స్వయంనిర్ణయనూత్ర ములులోనికివచ్చిన తరువాతనైనను పండితుల స్థితి చక్కబడునాయని చూడవలసియున్నది. ఈ విషయమై విశ్వవిద్యాలయ యాధికారులు తగు చర్య పుచ్చుకొని కడపటి దగు లెక్చరర్లతోపాటైనను వేతనమును మరు సమావేశములో నైనను నిర్ణయించుటకు భగవంతుడు వారికి బుద్ధి నడుగ్రహించు గాక!

మన దేశమునకు శీఘ్రముగ స్వయంనిర్ణయాధికారమును భగవంతు డనుగ్రహించు గాక!
సి. శంకరనారాయణశాస్త్రి,
కార్యదర్శి, పండితసమాజము, మైలాపూరు, మద్రాసు.
18-12-80.

ఏ జి సి
యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్
ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ
ప్రతినిధిగానున్నచో పరస్పరలాభముకలదు.
ఉత్తరములు వ్రాయకోచెడును
ప్రధానకార్యాలయమునకు దరఖాస్తును పంపుకొనిన గ్రంథసముదాయములో పూర్తివివరములు తెలుపబడును.
శంభుదాస్విధి-మద్రాసు.

నోటీసు
నెల్లూరు చుట్టుప్రక్కల గ్రామములలో కలరా వ్యాపించి యున్నది. కాబట్టి తే 31-12-80 దిన ముగ్గురికి రంగనాయకుల పుత్రికమునకు వచ్చుజనులు తగుబాగ్రాత్రలో నుండవలయునని హెచ్చరిక చేయబడెను. కలరా వుండు గ్రామములలోని వారు సదరు పుత్రికమునకు రాకూడదని తెలియజేయబడెను. నెల్లూరు మున్సిపల్ ఆఫీసు (సం) గోవింద రెడ్డిగారు, 19-12-1980. చెర్రెను.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1980 నాటి డిసెంబరునెల 27-వ తేదీ శనివారము

1. ధాన్యములు			
వియ్యములు			
మను తెనాలి	,,	క 45 కలకు	12 8 0 18 4 0
నెల్లూరి	,,	డిబ్ 42	12 14 0 18 0 0
ఫిల్లి	,,	డిబ్ 46	14 0 0 15 8 0
కాగులు	రా. 164	జస్తా 1-1	8 12 0 9 0 0
శువులు	,,	,,	14 0 0 15 0 0
2. ధాన్యము పప్పులు			
కందులు జస్తా 1-1 క 205	,,	11 0 0	12 0 0
నెనగలు	,,	డిబ్	10 0 0 11 8 0
నెనలు	,,	డిబ్	11 0 0 12 0 0
జినుములు	,,	డిబ్	18 0 0 15 0 0
ఉలములు	,,	క 195	6 8 0 7 0 0
3. నూనెపప్పులు			
శువులనూనె కా 1-1	,,	105 0 0	110 0 0
నెయ్యము 1-1	,,	14 0 0	19 0 0
తేనెనెనగపప్పు కా 1-1	,,	24 0 0	26 0 0
తేనెనెనగనూనె గాగు కా 1-1	ర 67	నివ.తేనెనెనె	57
అమడము కా 1-1	,,	98 0 0	95 0 0
4. చిల్ల రపప్పులు			
కాయకము కా 1-1	,,	70 0 0	78 0 0
కాయకము	,,	40 0 0	42 0 0
జిరపకాయలు (గుంటూరు) కా 1-1	,,	67 0 0	84 0 0
ధనియలు	,,	కా 1-1	80 0 0 85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజిలీ 1-1	ర 40	45	
తెల్లము కా 1-1	,,	21 0 0	35 0 0
అమ్మచక్కెర జస్తా 1-1	,,	22 12 0	28 2 0
ఉంతకండు కా 1-1	,,	24 8 0	35 0 0
5. ఇనుము			
బట్టాకం కా 1-1	,,	27 0 0	27 8 0
చదరం	,,	24 0 0	28 8 0
కత్తుడు	,,	22 0 0	28 0 0
6. నూలు			
నెం 20 తన్ని సింహం యాదె	,,	5 5 8	
నెం 6 ,, కటారి	,,	3 4 0	
నెం 8 1/2 ,,	,,	3 12 0	
నెం 10 1/2 ,,	,,	4 4 0	
నెం 14 1/2 ,,	,,	4 8 0	
నెం 40 రాజీ	,,	6 18 8	
నెం 4 తన్ని మనీడు	,,	2 10 0	
44 సాండ్	,,	4 0 0	
నెం 20 1/2 జమ్మరు	,,	4 9 0	
నెం 20 1/2 చేరినల్	,,	5 0 0	
నెం 20 1/2 తిరుచురు	,,	4 7 0	
నెం 24	,,	4 15 0	
నెం 28	,,	6 0 0	
నెం 30 చిన్న తెల్ల (తిరుచు)	,,	5 0 0	
కోలాపూర్ నెం 24	,,	5 8 0	
,, నెం 12 1/2	,,	3 12 0	
,, నెం 6 1/2	,,	2 11 0	
,, నెం 22	,,	5 6 0	
రెండుజంకలు నెం 20 1/2	,,	4 9 0	
,, నెం 22 1/2	,,	4 12 0	
7. లోహములు			
నెం 100 కులం 1-1	,,	45 0 0	46 14 0
జంగారు కులం 1-1	,,	21 3 0	21 18 8
కవరకు 1-1	,,	18 8 6	
ఇ త్తడి కా 1-1	,,	192 0 0	195 0 0
రాగి కా 1-1	,,	240 0 0	242 0 0
8. రదిగులు			
అతిశయ స్వీకృతులందు అతిజరయి సింహంబుగల్గు.			
,, నీలిరంగు 1 రది	,,	0 10 0	
,, 14 రకులు	,,	1 10 0	
,, 28 రకులు	,,	1 10 0	
,, 55 రకులు	,,	1 0 0	
,, 1 అందరు	,,	1 8 0	
కట్టపాపాట్లపాట్ల-కోలాపూర్ జనా (చిల్ల-రెడ్డు)	,,	3 8 0	
కాండ్ 3 1/2	,,	1 0 0	

రైల్వే రాకపోకల వేళలు

మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషను నుండి

కలెక్టర్ మెయిలు	రాత్రి 8-30 Xం ఉద 7-0 Xం
వాల్తేరు ప్యాసింజరు	ఉద 8-55 Xం ఉద 10-30 Xం
పాస్ ప్యాసింజరు	సాయం 5-55 Xం
పాస్	రాత్రి 7-30 Xం
ఉమ్మడి ప్యాసింజరు	సా 5-0 Xం ఉద 9-55 Xం
జోబాంబు మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 8-55 Xం
ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 8-0 Xం సా 3-45 Xం
రాంబూరు ప్యాసింజరు	ఉద 9-20 Xం సా 4-25 Xం
రేడియో	సా 6-30 Xం సా 12-0 Xం
పెన్సిల్వేనియా మెయిలు	రాత్రి 9-10 Xం
ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-30 Xం ఉద 8-30 Xం
ప్యాసింజరు	ఉద 8-45 Xం రాత్రి 3-40 Xం
జోలార్చుల	ఉదయ 1-0 Xం
అక్సెస్	సాయం 5-45 Xం ఉద 9-45 Xం
వర్మింగ్టన్ మెయిలు	రాత్రి 9-45 Xం ఉద 7-15 Xం
సీలగిరి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-15 Xం ఉద 8-30 Xం
బ్రాండుబ్రూక్ ఎక్స్ ప్రెస్	ఉద 7-30 Xం రాత్రి 3-15 Xం

మద్రాసు ఎస్టేట్ స్టేషను నుండి

సిల్వర్ లైన్ మెయిలు	రాత్రి 8-40 Xం ఉద 7-0 Xం
అరవేంద్రపురి ఎక్స్ ప్రెస్	రాత్రి 9-35 Xం ఉద 6-15 Xం
రామేశ్వరం	ఉద 7-15 Xం రాత్రి 3-30 Xం
మద్రాసు ప్యాసింజరు	సాయం 6-30 Xం ఉద 8-40 Xం
పార్సల్	రాత్రి 10-35 Xం ఉద 4-35 Xం

మద్రాసు టెర్మినల్ స్టేషను నుండి

అరవేంద్రపురి ప్యాసింజరు	ఉదయ 2-5 Xం మధ్యా 1-30 Xం
కలెక్టర్	సాయం 5-35 Xం ఉద 9-35 Xం

లిబరల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీసు - మద్రాసు

ఫిర్యాదీ దివాన్లు తీసికొనెదరు. కరెంటు, సేవింగ్స్ బ్యాంకు అకౌంట్లు ఉంచెదరు. దివాన్లు బాండ్లు, క్యాపిటల్ ఫిర్యాదీ విక్రయించెదరు.

చీఫ్ యేలం

చీఫ్ యేలం మా బ్యాంక్ ఆఫ్ ప్రెజిడెంట్ మానకు నకు ఒక పర్యాయము జరుపబడును.

ఏ క్లాసు చీఫ్ రు 1000 లు, బి క్లాసు చీఫ్ రు 500 లు, సి క్లాసు చీఫ్ రు 250 లు, డి క్లాసు చీఫ్ రు 100 లు.

ఈ కాలములో వర్తకులు నాకరులు మొదలగువారు అప్పు తీసికొనుటకు ఇది ఒక అనుకూలము, అనుమతించిన వద్దే లేదు. అవలు తిరిగి చెల్లించుట లేదు. ఈ యేలం ప్రస్తుతము మాకడను, నంద్యాల, బ్రాంచీలలో జరుపబోవుచున్నాయి.

అంగార వగలమీదను, దివలంపల పద్ధతిమీదను అప్పులిచ్చెదరు.

మా బ్యాంక్ తరఫున పనిచేయుటకు అన్ని చోట్ల డేజెంట్లు కావలెను. జీతము రు 25 లు అలవెన్సు రు 15 లు రు 100 లు ధరావతు కట్టులెను.

టి. రామనాథశర్మ

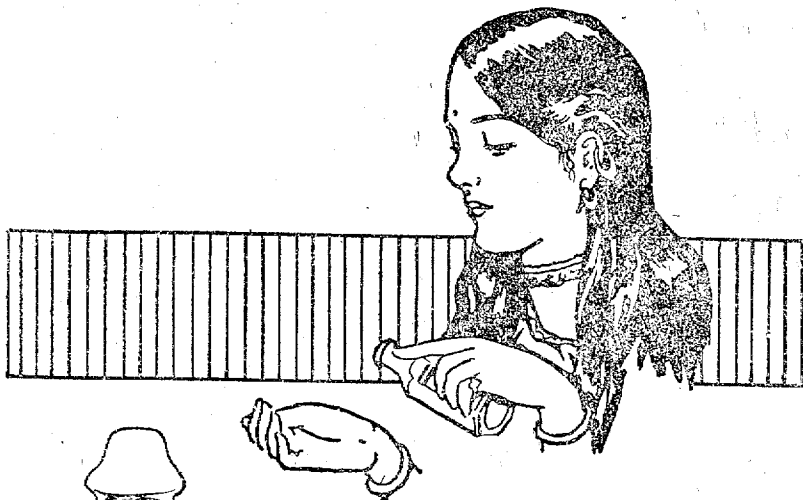
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

శ్రీ గుడిపాటి వెంకటాచలంగారి పుస్తకాలు

'శ్రీ' దీనిలో శ్రీ గుడిపాటి వెంకటాచలంగారి సాంఘికాభివృద్ధి, ప్రజలకు ఉపయోగించునట్లు సాంసారిక విషయాల వివరింపబడ్డాయి 200 పేజీల పుస్తకము. వెల, రు. 1-0-0

'మా కర్మమిట్లాకాలింది' కన్నీటి కాల్యలో కలుగుచున్న కష్టాలు, 150 పేజీల పుస్తకము, వెల రు 0-12-0

'దైవమిచ్చిన భార్య' 200 పేజీల నవల, రు. 1-0-0
దీనిని అభివృద్ధిగా మూడు పుస్తకముల కలిపి తెప్పించుకొను వారికి పోస్టేజీతో సహా రు. 2-8-0 లకు పంపబడును. ఆద్రు-మేనేజరు, రజతా ప్రెస్, తెనాలి, (గుంటూరు జిల్లా.)

ఆరోగ్యకరమైన, నిగనిగలాడే శిరోజములు

భారతదేశమునం దమ్ముబడుచున్న నెండుకలకు రాచు కొనడి క్రిమిలన్నిటిలో ఇవాన్స్ లైమ్స్ అందు గిరిక్ టాయిలెట్ క్రిమి విక్రీ-లి జనసమ్మతమైనది. లక్షలకొలది మంది వాడుచున్నారు. ఆరోగ్యకరమైన వారి శిరోజములే దీనియొక్క సుగుణములకు నిదర్శనము.

ఇవాన్స్ లైమ్స్ అందు గిరిక్ మాత్రమే అప్పటమైన

EVANS' LIMES & GLYCERINE

ఇవాన్స్ సన్స్ లెక్కర్ అండు వెబ్,

లివర్ పూల్ అండు లండన్.

శిరోజములను శుభ్రముగా చేయుటకు ఇవాన్స్ లైమ్స్ అందు గిరిక్ మాత్రమే అప్పటమైనది. ఇవాన్స్ లైమ్స్ అందు గిరిక్ మాత్రమే అప్పటమైనది. ఇవాన్స్ లైమ్స్ అందు గిరిక్ మాత్రమే అప్పటమైనది.

మలబారు పెనెన్సి చట్టము

(వెల్లాల రామకృష్ణ శాస్త్రిగారు)

గత పదివందేళ్లముగా మలబారుమండల రయతులు క్రియత జి. శంకరం నాయగారి ఆధిపత్యముక్రింద వినుగు విరామరాజు కేసరి ఆంధ్రోదయ ఫలితముగా చెన్నరాష్ట్ర కాసనపల్లిలో ఆమోదింపబడిన మలబారు పెనెన్సి చట్టము రాజ ప్రతినిధిగారి యంగీకారమున బడసెనని వినుగు సంఠసంపని రయతులందఱుబాదు. ఈ చట్టములోని ముఖ్యవిషయము లన్నియు మలబారుమండల ప్రత్యేకపరిస్థితుల ననుసరించి రాయలవగా ఆ మండలవాసులకే సంబంధించిన వైనను అందలి ముఖ్య నూత్రములు స్వనిసాయమే ముఖ్య జీవనాధారముగా గలిగిన యితర మండల రయతులు గూడ కొన్ని గమనింపగలియున్న వనుటకు యెట్టి పండితుములేదు. ఇంతవఱకు మలబారుజిల్లాలో గుత్తభూములు చేయురయతులకును, భూస్వాములకును భూములగుత్తను ఏర్పాటుచేయువిషయములో చాల తగవులు జరుగుచున్నందున, కాలుకాలము ఎప్పుడు తీరిపోవునో, మరల కవులుపాడుటకు ఎంతమొచ్చునో తెలియపరచియుండు నో అని పదా భయపడుచుండెను. ఇదియునుగాక భూస్వామి ఎప్పుడెప్పుడునో అప్పుడు రయతులు భూమినుండి తొలగించు అధికారము గలిగియుండెను. ఇట్టి యసాధారణాధికారము భూస్వాములకు కుండుటచే రయతులు పదా భూస్వాముల దెర్ల న్యమలకును, దయాదాక్షిణ్యములకును లోను గావలసియుండు ను. ప్రస్తుతచట్టము భూమి అనుభవవిషయములలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగనున్న రయతు భూస్వామి దయాదాక్షిణ్యమువైనను యెప్పుడు తొలగించునో అను భయముక్రిందను జీవిత కాలము గడవకుండులాగున కట్టుదిట్టములగావించినది. కొన్ని నియమిత సంవత్సరములలోపుగ కవులుకాలమును భూస్వామి యిష్టముచేయుటకు మాత్రము కనకాశము లేకుండ ప్రస్తుత చట్టము కట్టుబాటుగా నిం చుట వల్ల ను, రెండవ పర్యాయము కాలకు పుచ్చుకొను సంవత్సరములో కూడ ఒక నియమితము త్రవ్వకన్న ఎక్కువజేయుటకు భూస్వామికి ప్రస్తుతచట్టముక్రింద అప్పదము లేనందునను ఇంతకాలముగా అధికముగను, సాంఘికముగను అధోగతి పోయెనున్న రైతాం గమును అధికముగా కాపాడుటకు ఈచట్టము గొంతకులొంత యొనగు తోడుపడుచున్నందుల కెంతయు సంతసించవలసి యున్నది.

ఏమిటనుభూస్వామినుండి తొలగించునో, ఏమిటము భూమి గుత్తను ఎక్కువచేయునో, అను భయములు కృషివలసి వీడించునంతకాలము భూమిలో మనసార కృషిచేయుటకుగాని లేక అభివృద్ధిచేయుటకుగాని రైతు యిష్టపడవలదు. ఇందువలన ఆ ప్రదేశములలో వ్యవసాయము అభివృద్ధిచేయుటకు పోవుటయే గాక వ్యవసాయమును చేపట్టి నిర్వహింపగల కృషివలదు అధికముగా చాలచిక్కులకు లోనుగావలసియుండును. ఎప్పుడు

రైతు అధికదుస్థితికి పాలుకెనో అప్పుడే వ్యవసాయము ఆ ప్రాంత తత్వములలో అడుగంటునని చెప్పవలసియున్నది. ప్రస్తుత చట్టము ఇప్పుడు రైతులు అనుభవించుచున్న అధికదుస్థితిని రాజ బాలకపాయిసను కాలముగడచుకొనిదియే, అధికసాంఘికదళలలో అభివృద్ధిచేయుటకు సహాయపడుచున్నది. ఈ చట్టము ప్రభుత్వమువారిచే అంగీకరింపకుండుటకై భూస్వాములు ఎంత ప్రయత్నము చేయవలయునో అంత ప్రయత్నముచేసి వృధాకాల పారణము గావించినను డుట్టుకుదకు మలబారుమండల రైతుల అన్యత్వవేషున కూడిల్లు ప్రభుత్వమువారిచే అంగీకారమునబడ యుటయు రాజప్రతినిధిగారి అంగీకారమున బడయుటయు ను హా గ్యము ని యే చెప్పవలసి యున్నది. అయితే ఈ చట్టము అమలులోనికివచ్చి పనిచేయుటకు ప్రారంభించిన ది మొదలు ఆపుటి ప్రత్యేకపరిస్థితుల ననుసరించి కొన్నిలోప ములు గనిపింపవచ్చును. అలోపములకు సరిదిద్దుటకై, కాసనపల్లి వారును, ప్రభుత్వమువారును ఏకమై చట్టమునకు సవరణ తీర్మానముల నుపబాించి లోపరహితముగా గావించి రైతుల యొక్క అధికస్థితికి తోడుపడవలసి యున్నది.

ఇతర మండలములలోకూడ మలబారుజిల్లాలో రైతులు అనుభవించుచుండిన దుస్థితులను అనుభవించుచున్న రైతులకును భూస్వాములకును అనేక విషయములలో చిక్కులు తెలుస్తాయున్నవి. రైతు వాని స్వేచ్ఛగా భూమి నిభివృద్ధి చేసికొన గలిగెనా భూస్వామి కాలుకాలము గడచిన వెంటనే తప్పక మొచ్చు గుత్తను కోరెను. మొచ్చునట్లైతే రైతు యిష్టగలిగెనా భూమిని ఆ రైతే అనుభవించ గలుగును. ఎక్కువ గుత్త యిచ్చుటకు నిరాకరించెనా భూమిలో సంబంధము నదలకోవలసి వచ్చును. ఇట్టి పరిస్థితులలో రైతు భూమిని వదలకొనుటకు యిష్టపడక, భూమి కాలు తీరిపోవులోపల యితర రైతులెవ్వరు పోటీచేయకుండులాగున గడువుకాలము సమీపించు కొలదియు భూమిలో ఎరువువేయుక నిస్సారముగా చేయుచూ అందు మూలముగా రైతు గడువుకాలమువఱకును నష్టముగల యేగాక భూమిని నిస్సారముగా నొనర్చి భూస్వామినికూడ నష్టపడునటుల చేయుచున్నాడు. దీనికంతరము కాలు గడచిన వెనుక రెండవవారు కాలును తీసికొను పక్షములో ఎక్కువ చెల్లించవలసిన గుత్త నిర్ణయింప బడకపోవుటయే ముఖ్య కారణ మని చెప్పవలసి యున్నదిగాన చెన్నరాష్ట్రములోని యితర జిల్లాల రైతులును, భూస్వాములును, కాసనపల్లియను యందు విషయమై యోచించి ప్రభుత్వ కాసనపల్లియను తన కట్టు బాటులను గావించుకొనుటకు వలయు ప్రయత్న మంతయు గావించుటగాక యని కోరుచున్నాను.

సంద్యాల

క్రియత కాల్య కేంద్ర శ్రేష్టిగారికి హాసరీ మేజిస్ట్రేటుపదవి లభించినందులకు వారిగౌరవార్థమై డి 21-12-30 తేది బాల్ కొండ హాల్లో మహారాజశ్రీ మునీశివ్ చేర్మక గారు కే. నరసింగరావుపంతులుగారి యాజమాన్యమున అల్ప హారవిందు జరిగినది. సాయంత్రం 6 గంటలకు శ్రీ కర్ణజననము సినిమాలో వుచితముగా ప్రదర్శింపబడినది. (ఒక విలేఖరి.)

బహుమానము 500 రూప్యములు

జగద్విఖ్యాతి
గొంచిన

తాయేత్తు

సరస్వతి కవచము - (రిజిస్టరు)

సెరవేరని సమతను సెరవేర్చ గలిగిన - యంత్ర మిది యాకటియే

ఈ గొప్ప హిందూతాయేత్తు (సరస్వతి కవచము)ను గూర్చి కాస్త్రములందు సంస్కృత శ్లోకము లిట్లు చెప్పుచున్నవి:-

"సర్వగ్రహ ప్రళయనీ ని శ్వేత విమలాశని, జయసర్వత్రకరుణి, హాడకమతిప్రద" సరస్వతి కవచము సుపయోగించుటవలన భయములు, కష్టములు, గ్రహదోషములు తొలగును. ధన, ధాన్య సౌఖ్యములుగలిగి వర్ధిల్లు గలరు.

దీనివలన సర్వవ్యాధులు తొలగి, అన్ని విషయములందును జయమును చేకూర్చును. శరీర బాధాభ్యుపాసన మొనర్చుచేయును. సర్వగ్రహదోషములు తొలగి, ఆదోగ్యముండును, శ్రావ్యపారమందును, చేతిపరిశ్రమలందును దీర్ఘజయము చేకూరును. పుత్రులు లేనివారికి దీనిని ధరించుటవలన సంతానము కలుగును.

స్త్రీ లకు

ఈ సరస్వతి కవచమును రెండు ప్రవాళములతో (ధర జతరు 1.) ధరించవలయును. స్త్రీలకు దేహోగ్రామమున్నది, సంతానముకలిగి, సంతోషముండు సర్వ సౌఖ్యముల నియును. స్త్రీలపాలిట సరస్వతీని యనదగినది.

గమనించవలయును:- సర్వవిషయములు రహస్యముగ నంచుటను, అనుచు వలననే యోగ్యతాపత్రములమాత్రం ప్రచురింపబడును.

ప్రత్యేక నోటీసు:- మేము వ్రాసిన శ్లోకము కాస్త్రములనుండి ప్రచురించినది కాదని నిరూపించు వారికి రూ. 500 బహుమతిగా నివ్వబడును.

దీనిగూర్చి, రాజులు, నవాబులు, జమీందార్లు, మనసిఫ్లు, ఐక్సీ, డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, ఉపాధ్యాయులు మొదలైన వేలొకటి ప్రజలు యోగ్యతాపత్రముల సంపాదించువాడు. వ్యాజ్యములందును, పరీక్షలందును, అనురాగములందును, తప్పక జూచుచును చేయుదును. దీని గొప్పతనమునుగూర్చి వ్రాయు శక్యముగాదు. ఒక పర్యాయముపయోగించిన మీ కే తెలియగలదు. అన్ని కష్టాలందు దీనిని వెంట యుండును. కొందరియొద్దనున్నది. దీనివలన సౌఖ్యము, దీర్ఘాయువు పొందగలరు.

మిక్కిలి చాక. కాని దీనిని దానిని చేయుటమాత్రం యంత చాకగాదు. దీని నందరికొకరి మైత్ర మగునట్టి రీతిలోని రావలయును. కాని మేము వేలొకటి తయారు చేయుటచే యంత చాకగ నివ్వగలిగితిమి.

ఒక రూపాయ, నాలుగు అణాలు మాత్రం

ప్రతిదానివెంటను ఉపయోగించు పద్ధతులు పంపబడును.

టోకు ధరలు:- 8 కి రు 8-12; 6 కి రు 6-12; 12 కి రు 12-4; 25 కి రు 24; 50 కి రు 40; 75 కి రు 60; 100 కి రు 75; వెండి తాయేత్తు 1 కి రు 2-8; బంగారపు తాయేత్తు 1 కి రు 5; దీనితో ధరించుటకు కట్టుకారం గజం 1 కి 0.2-0 మాత్రం 8 తాయేత్తులు కొనుపానికి యొకటి యుచితముగా నివ్వబడును. క్రమా. పాస్టేజి ప్యాకింగ్ హిందూదేశము, సిలోనుకు యుచితము. విక్రేయములకు 14 ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ఉపయోగించువారు
చెప్పు విషయమును
జాగ్రత్తగ గమనించుడు.

వైద్యాధికారులు,

పోస్టు భాస్కరా (హుగ్లీ) నారాయణపురం 25-9-26.
యమైన యార్ద్యులారా,
1926 సం॥రం ఫిబ్రవరి మాసముందు మీరు బాలుగ్రామి కృష్ణదాసు, హరారా డాక్టరుగారి యాద్రముకు పంపిన తాయేత్తులు చేరినవి. దానిలో నే నొకదానిని యుపయోగించి మిక్కిలి సంతుష్టిచెందితిని. కావున మరెవరినైనను పంపుడు.

విధేయులు,

(సం) డాక్టర్ డి. బేంద్రనాద్ దాస్
యమ్. బి. యస్.

20258.

47, ఆదియప్పనాయకపేర్, మద్రాసు,
4-11-24.

ఆర్యా,

మీయొక్క యద్భుతశక్తిగల తాయేత్తును ధరించి డాక్టరు పరీక్షయందు తీర్థింపబడితిని. అందున రెండవతరగతిలో కృతార్థుడనైతిని. కనుక మీ తాయేత్తు యద్భుతశక్తిగలిగినది కాబట్టి మరియొక నాలుగు వి. పి. ద్వారా పంపుడు.

విధేయుడు,

(సం) డా. సి. నాథముని యల్. యమ్. పి,
సర్జన్ ఆండ్ ఫిజిషియన్.

పోస్టు, బారియ, బోకాన్ 10-9-25

గౌరవనీయులారా,

మీరు పంపిన యమోఘమైన శక్తిగల రత్నము గత 8 సంవత్సరములనుండి యుపయోగించి కృతార్థుడనైతిని. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపుడు.

తమవిధేయులు,

(సం) బి. సి. చౌదరి

మెడికల్ ఆఫీసరు,

బంగాల్ ఆరుపత్రి, భాగల్ పూర్,

పోస్టు. భాగల్ పూర్ పాబ్లాజిల్లా, బెంగాల్ 1-8-26

ఆర్యా,

భగవదగ్రహము వలన తమయొక్క రక్షణధారణలన్ని నెలదినములకే నాకు యుద్యోగముందు మోయుచేతము చేయబడినదని తెలుపుటకు సంతోషమైనది. మీరు తెలిపిన సంతోషము యథార్థము గనుక మరొకదానిని రెండు పగడములతో సహా పోస్టల్ పంపవలెను.

విధేయులు,

(సం) డాక్టరు యస్. యమ్. రహమాన్

మెడికల్ ఆఫీసరు,

Tele: Address:- "TALISMAN" భాగల్ పూర్ ధర్మవైర్యకాల.

మానార్ ఇ. వి. రైల్వే, రివర్ మెడిసిన్మన్,
8997. 19-8-1974.

ఆర్యా,

మీరు యిదివరలో పంపిన రత్న బాగగ పరిచేసియుండుటచే దయయుంచి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపవలెను.

తమవిధేయులు,

(సం) బి. జి. శ్రీహరిలాల్

మెడికల్ ఆఫీసరు,

కన్పూర్ కాలియరీ కనండ్ పోస్టు హౌస్ 11-7-22.

మెనర్స్ జి. డి. జోషి అండ్ కో, డిల్లీ

ఆర్యా,

మీయొక్క జగద్విఖ్యాతిగొంచిన రత్నము 11 మాసముల నండి ధరించుచుంటిని. దీనిశక్తి వల్లంప శక్యముగాదు. నాకున సుస్వందండు శారీరకన్నియు ఫలించినవి. నాకు సహాయకారి యగుటవలన నామిత్రులనుకూడ ప్రోత్సహించుచున్నాను. మీ రత్న యద్భుతశక్తి గలిగియున్నది.

కడే రు 25 వసయార్దరు ద్వారా సరస్వతీదేవిని పూజించుటకు పంపియుంటిని. మరొకదానిని పంపినయెడల మీ కెంతయో కృతజ్ఞుడను.

విధేయులు,

(సం) జె. జి. ఫిలిప్స్.

ఇంగ్లాండు దేశపు ప్రజలు

ఆర్యా,

ఇంచు వెంట 10- ఒకరకు, పట్టుకొడుకొరకు పంపుచున్నాము.

నేను యిదివరలో యొకటి యుపయోగించి దాని ఫలితమును బొందియుంటిని. ఆలస్యములేక వెంటనే పంపుగదని యాశించుచున్నాను.

తమవిధేయులు,

ఆర్ట్ అండ్ డిజైన్ ఎంట్రాయిడర్ వర్క్స్,

14, వెటిల్స్ పేజీ కమ్యూనికేషన్ రోడ్డు,

లండన్ ఇ. సి. 1.

11195-జి. హెచ్. డిల్లీ ఎన్ క్వైరర్

మైలెడ్ పెరేస్, ఇట్ చేక్ సాతా ప్రెస్ ఇంగ్లాండు 28-8-22

య్యారీం విధముగ వ్రాయుచున్నాము:-

మీరు పంపినరత్న చాల యుపకారము చేసియున్నది. కాన మరొకదానిని పంపుడు. దీనిధర యందుకో పంపుచున్నాను.

కాలమునకు నగిన నూతన యద్భుతము

ధాన్యేశ్వరం 12-8-27 (గోదావరి)

ఆర్యా,

మీరు పంపిన తాయేత్తు నాకు అన్ని విషయములలోను తృప్తికరముగ పరిచేసింది. దీనియొక్క గణము యొకేమాదిరిగ యున్నది. దీని ప్రేక్షకులకు సరస్వతీయే యంత సమృద్ధమైన పనిచేయుచున్నది. కాబట్టి నేను నాన్నీ హితులకుచేయు పలహోదయన నీరహితముగమైన రత్నలకు నూచి మోసపోకడి,

తమ విధేయులు,

(సం) పి. బి. సుబ్రహ్మణ్యం,

అస్సోసియేట్, ఇ. యస్, లండన్,
మెకానికల్ ఆండ్ ఎలక్ట్రికల్ ఇంజనీరు

మున్సికల్ కమిషనరు

ఆర్యా,

మీరకు గడచిన 4 సంవత్సరములనుండి ధరించుచుంటిని. దాని గణముల విషయములో నేనుగ చెప్ప నవసరములేదు.

తమ విధేయులు,

(సం) న. ధర్మింగ్,

మన్సికల్ కమిషనరు

పాలీసు యుద్యోగులు

కోర్టు ఆఫీసు డాబ్బిలింగ్ 8-1-27

ప్రియమైన పండిట్ గారు,

మీరు 1924 సంవత్సరం ఐక్యోబరు మాసమున పంపిన గొప్పరత్నము సంపూర్ణమైన విశ్వాసముతో ధరించి, లాభములను దీనివలనపొందుచున్నావని బోధించి, నేటిదినము తెగినసామ్యము కనిపింపగ ద్వారా పంపియుంటిని. దీనిని సరస్వతీదేవి పూజార్థమై పంపియుంటిని.

ఇట్లు విధేయులు,

(సం) వహల్ వాల్ సిక్ హా

పాలీస్ కోర్టు యాక్సెస్టరు డాబ్బిలింగ్

హృదయకేకనారాయణ్, డి. వి. జి పాలీస్ ఆఫీసు వెంట్రల్ రోజి బంకిపూరు, పాట్నా 26-11-24 లేదా యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

"ఒక పర్యాయము తమరకు నుపయోగించి, నాకోరిక లన్నింటిని సెరవేర్చుకొంటిని. దీనిని నా బంధుజనులగుడ ఉపయోగించి తృప్తిచెందిరి. కాబట్టి మరొకదానిని వి. పి. ద్వారా పంపుడు.

నిరుపయోగమైన వాటినినూచి మోసపోకుడు. వివరములకు, టోకు ధరలకు వ్రాయుడు:

వాటాల ఆమకము

లోసరిగూటపాడు - భీమవరం తాలూకా

ఇచ్చట 1500 ఎకరముల భూమిని సంపాదించి జయప్రదముగా వ్యవసాయము జరిపించుచున్నట్టి యు, ఇంకను చాల అభివృద్ధికి రాగలిగిన సర్కారుల అగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంటు కంపెనీ లిమిటెడ్ లో కొన్ని వాటాలు విక్రయమునకు వచ్చినవి. కొనదలచినవారికి మేలు వ్రాయబడును.

(సం) దరిశి చంచయ్య.

45, నారాయణమొదటి, బీ, మద్రాసు.

ఆంధ్ర పద నిధానము

520 పుటలు

నిండు కాళికొండ.

సంపూర్ణముగా ఆంధ్ర నిఘంటువు, ఇందు అచ్చ తెలుగు పదములన్నియు వర్గీకరణముగ నున్నవి. ప్రతి పదమునకుఁ బర్యాయపదములు గలవు. ప్రసిద్ధ పూర్వకవియగు తాము రామదాసు రచించినది. ఆంధ్రనామసంగ్రహమువలె అర్థముతోనుండు పద్య నిఘంటువు. ఆంధ్రములో దీనిని మించిన సంపూర్ణ నిఘంటు వింకొకటి లేదు. వెల 1-8-0 (పోస్టేజి కాక)

కాకతీయ గ్రంథమాల,

నందిగామ, కృష్ణా,

ప్రకటన

పెద్దాపురం మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారియొక్క 27-10-30, 28-11-30 తేదీల సభలో చేయబడిన ఈక్రింది తీర్మానములు, ఆక్షేపణలు ఏమైనా వుండేయెడల తెలియజేయవలయుటకు, మదరాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీ ఆక్టు 78-వ సెక్షనుక్రింద ఎల్లరకు తెలియగలందులకు ప్రచురించడ మైనది.

తీర్మానము

మదరాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల అమెండుమెంటు ఆక్టు (ఆక్టు 10 ఆఫ్ 1930) యొక్క సవరణలను అనుసరించి ఆ స్త్రీపన్ను, వృత్తిపన్నుల వసూళ్లనుగురించి యిదివరకు అమలులో ఉన్న నోటిఫికేషనులను స్వల్పసవరణలు చేయుచు 1930 సంవత్సరం అక్టోబరు 1 తేదీ లగాయతు ఆ స్త్రీ, వృత్తిపన్నులను ఈక్రింద తెలియజేయబడిన నోటిఫికేషనులో చెప్పబడిన ప్రకారము వసూలుచేయుటకు పెద్దాపురం మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలువారు మదరాసు మునిసిపాలిటీ ఆక్టు 78 వ సెక్షనుక్రింద తీర్మానించడమయినది. స్కా-మెంజింగునన్ను, వృత్తిపన్ను విషయములో ఆక్షేపణలు ఉండేయెడల తెలియజేయవలెను. అట్టి ఆక్షేపణలు పెద్దాపురం మునిసిపల్ ఆఫీసులో 3-1-1931 తేదీనిగాని ఆలోపునగాని దాఖలు చేయవచ్చును. 3-1-1931 తేదీతరువాత అం దేయాక్షేపణలు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలువారివలన విచారింపబడనేరవు.

ప్రకటన

మదరాసు మునిసిపాలిటీల అమెండుమెంటు (ఆక్టు 10 ఆఫ్ 1930) చే సవరణ చేయబడిన మదరాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీ ఆక్టు 5 ఆఫ్ 1920 యొక్క 78 సెక్షనుక్రింద 1-10-1930 తేదీనుండి ఆ స్త్రీపన్ను, వృత్తిపన్నులను ఈక్రింద ఉదహరించిన ప్రకారం వసూలుచేయుటకు పెద్దాపురం మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. మదరాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీ ఆక్టు 81 సెక్షనుక్రింద ఆ స్త్రీపన్ను మదరాసు జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీ ఆక్టుక్రిందగాని లేక ఇతర చట్టముక్రిందగాని వివహించుటపట్టివాటి మీద పెద్దాపురం మునిసిపల్ సరిహద్దులలో ఉన్న అన్ని యిండ్లు స్థలము; మీదను, 1-10-1930 తేదీ మొదలు ఆ స్త్రీపన్ను వసూలుచేయబడును. మరియు సదరు ఆ స్త్రీపన్ను యిప్పుడు ఉన్న రీతి నే.

1. సామాన్య పన్నులనిమిత్తం సంవత్సరమునకు నూటికి రూ 9 1/2 చొప్పునయున్న.
2. నీటిపన్ను ముఠికినీటిపన్ను సంవత్సరమునకు నూటికి రూ 8 లు చొప్పునయున్న.
3. స్కా-మెంజింగునన్ను సంవత్సరమునకు నూటికి రూ 0-8-0 చొప్పునయున్న.
4. విద్యావిషయమై పన్ను మామూలు ప్రకారం నూటికి 1 చొప్పున వసూలు చేయబడును.

పెద్దాపురం మునిసిపాలిటీ సరిహద్దులలో ఉండే అన్ని యిండ్లయొక్కయు, భూములయొక్కయు, సంవత్సరపు ఆదాయముమీద వసూలుచేయబడును.

అయితే సంవత్సరమునకు ఆరు రూపాయలకు తక్కువ ఆదాయము వచ్చే యిండ్లు, స్థలముల మీద తప్ప ఆ స్త్రీపన్ను విధించబడదు.

II మదరాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీ ఆక్టుయొక్క 93 శెక్షనుక్రింద వృత్తిపన్ను

ది 1-10-1930 తేదీనుండి వృత్తిపన్ను యీక్రింది స్కేలు ప్రకారం వసూలుచేయబడును.

తరగతి. అర్ధసంవత్సరానికి

అర్ధసంవత్సరపు పన్ను

	రు. అ. పై.
I రు 12,000 లేక మించి	110—0—0
II రు 9,000 మించి రు 12,000 లోపున	80—0—0
III రు 6,000 ,, రు 9,000 ,,	50—0—0
IV రు 4,200 ,, రు 6,000 ,,	28—0—0
V రు 3,000 ,, రు 4,200 ,,	17—8—0
VI రు 1,800 ,, రు 3,000 ,,	9—0—0
VII రు 1,200 ,, రు 1,800 ,,	6—0—0
VIII రు 600 ,, రు 1,200 ,,	2—0—0
IX రు 300 ,, రు 600 ,,	1—0—0
X రు 180 ,, రు 300 ,,	0—8—0

17 రూలు, 3 క్లాజ్ ప్రకారం 12-వ క్లాసు exempt చేయడ మయినది.

(సం.) సి. హెచ్. దొరయ్య,

చైరమాను,

మునిసిపల్ కౌన్సిలు, పెద్దాపురం.

మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు,
పెద్దాపురం
21-11-30.

శ్రీ భగవద్గీతా వార్షికోత్సవము

గుంటూరు

ఈ పురమునందలి యు. యల్. సి. యమ్. హైస్కూలు-కు హిందూ ఉపాధ్యాయులచే భగవద్గీతా వార్షికోత్సవము శ్రీ కృష్ణ దివ్యజ్ఞాన భవనమునందు 7-12-30 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలనుండి గుంటూరు పలుజడ్డి గారగు మహారాజశ్రీ అరవ పల్లి శేషగిరిరావు పంతులుగారి ఆధిపత్యము క్రింద జరుపబడినది. భగవద్గీతా పలుపురు పురజనులు విచ్చేసిరి. గుంటూరు టవున్ హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులగు శ్రీ కొలచలమల కృష్ణసోమ యాచాలగారు గీతాహాత్యమును గురించి యువపక్షినించుచు గీత కర్మయోగమునుగూర్చి చెప్పినను జ్ఞానమునకే ప్రాధాన్యత నిచ్చినదిని ప్రమాణముల జాతుచు విపులముగా ముచ్చటించిరి. తర్వాత కొత్తూరు తాలూకా తాళ్లపూడి కాపురము కల్లూరి పీఠభద్రకాశ్రమిగారు నిర్గుణబ్రహ్మోపాసనాపాదన మన భక్తి తత్వమునుగురించి భాగవతమునుండియు గీతనుండియు ప్రమాణములనుజూపుచు కడురత్యుముగ నుపన్యసించిరి. పదవ పంతులు పీఠభద్రకాశ్రమిగారు ప్రసంగము మానవారికి గల్గు శోకమోహముల నివారించుటయే గీతయొక్క ముఖ్యతత్వమని నుడిచిరి. రిటైర్డ్ జిల్లా డిప్యూటీ గౌరవ శ్రీ నివాసరావు పంతులుగారు భగవద్గీత హిందువులకు వైదిక మొదలగు గ్రంథములవలె సంగ్రహ రూపకముగా ప్రమాణగ్రంథమనియు తత్ప్రమాణ కావ్యమునందలి సిద్ధాంతముల చర్చనుగూర్చి కాలయాపనకన్న అందలిన ధర్మములను ప్రతిదినము అనుష్ఠించుటయే మనకు ముఖ్యకర్తవని మనియు, అట్టి యానష్టానములేక "బ్రహ్మసాహచర్యం" అయ్యారక కలిగించినంత చేమియు ప్రయోజనము లే జనియు నుపన్యసించిరి.

తరువాత కార్యక్రమములోని ముఖ్యాంశముగు బాలుర గీతాపఠనము జనపబడెను. 12, 15 అధ్యాయములను తెలిసి కొంచెదరును, ఈరెంటిలో నేదో యొక దానిని కొందరును పఠనము చేసిరి. శ్రీయుత యెల్లె శ్రీ సాంబశ్రీ గారు, కొలచలమల కృష్ణసోమయాజిగారు, శ్రీ నివాసరావు పంతులుగారు పరీక్షలుగా నియమింపబడి 12, 15 అధ్యాయములను తెలివినబాలరలో పరీక్ష వెంకటవధాని మొదటిబహుమానమును, కొలచలమల అప్పయ్యదీక్షిలు రెండవబహుమానమును, కొలచలమల యజ్ఞ నారాయణ సోమయాజి మూడవబహుమానమును బడసిరి. ఒక అధ్యాయ బహుమానములలో, మం తెన రామభద్రజగపతిరాజునకు ప్రథమ బహుమానమును రాయప్రోలు శివావధానికి ద్వితీయబహుమానమును, పోతాప్రగడ చలపతిరావును ఏడువేండ్లబాలానికి తృతీయ బహుమానమును నొసంగబడెను. ఏడవేండ్లబాలుడయ్యును బహుస్వస్థుగాను, రమ్యముగాను, గీతమును పఠించియుండుటచే సభ యందలి ఎల్లవారును తత్పఠనముచే ఆనందముననున్నారె. బహుమానముల నిచ్చునపుడు అగ్రాసనాధిపతిగారు ఆ బాలునికేవల బహుమానముతోపాటు అయిదు రూపాయల తమ సొంతకొక్కమును కలిపి ఇచ్చిరి. బహుమానముల బడయుచున్నారూడ గీతాపఠనమునందు ప్రోత్సహించుటకై భలోక్షన్న పక్షిల్లో నొకరు ద్రవ్యరూపకముగు బహుమానములనిచ్చి తమ పేరు వెల్లడిపనీకపోయినను తమకు గీతయందుల అభిమానమును వెల్లడించిరి. ఈ సందర్భముననే, రాజమండ్రి హిందూసమాజము తరుపున 1930 సం.లో చేసిన గీతాపఠనమునందు బహుమానముల బడసిన లంకా లక్ష్మీనారాయణ, శిష్యు హనుమాయమ్మ అను విద్యార్థులకు, వారికి వచ్చిన 5, 10 రూపాయల బహుమానములు మహారాజశ్రీ స్వామి హనుమంతరావు పంతులుగారి ద్వారా ద్రవ్యరూపముగ నొసంగబడెను. తరువాత, అగ్రాసనాధిపతిగారు తమ అంత్యోపన్యాసమును చేసిరి. బాహుళ్యమును హిందూమత గ్రంథజాలమునకు చక్కని సం గ్రహ మని చెప్పవలయు భగవద్గీత యే హిందూమతమునకు శరణుపఠనీయ మగు ప్రమాణగ్రంథమనియు, అందు పవిత్రతీర్థమే ముఖ్యముగ బోధింపబడిన యంశ మనియు, మానవుని యాదర్శము పరమేశ్వరునితో సారూప్యము, సాయుజ్యము అను ధర్మములు జీవితమునకు అప్రధానములనియు, మోక్షస్థితి సారూప్యమయినను సాయుజ్యమయినను జీవితమునందు యథాశక్తిని మనకర్తవ్యము నిర్వర్తించుచుండినచో జన్మపరంపరారూపమున పరిణామముద్వారా మనకు గీతయందలి సిద్ధాంతప్రాప్తియననియు, స్వల్పభుజు ఈశ్వరాలేక్షములే యగుటచే ఇట్టిప్రాప్తి అందరికి సాధ్యమనియు బహుచక్కగ నుపన్యసించిరి. పదవ అగ్రాసనాధిపతిగారికిని, ఉపన్యాసకులకును, చందాల నొసంగినవారికిని పందమలతో సభ గూడ 7-80 గంటలకు ముగిసెను. మా హైస్కూలులోని శ్రీ ప్రవోపాధ్యాయులుగూడ ఈ వార్షికోత్సవమునకు చందాలనొసంగి వారికిగల ఉచితభావమును వెల్లడించుచుండుట ప్రశంసాపాత్రమయినవిషయము.

మయిలవరపు వేంకటరామయ్య,

భగవద్గీతా సంఘసభ్యుడు.

యు. యల్. సి. యం. హైస్కూలు-గుంటూరు, 10-12-30.

మీ రెచ్చటికి వెళ్ళినను

సంపూర్ణమగు యానందము నివ్వగలిగిన స్వచ్ఛమైన “4711” యుడికిలోన్ సీసాను వెంట గొనిపోయి. అలనలచెందినపుడు చేతిగుడ్డపై వేసి వాసన లోడికిల్చి గాని లేక కణతలు, ముంజేతులపై రుద్దివేయుము. దీని నేదదీర్చగలిగిన సువాసన బడలికను బోడ్రోలి బలము నిచ్చును. దీనినుండి సంతోష, సౌందర్యములు వెలువడును.

ప్రపంచమంతటను ఖ్యాతిగాంచిన “4711” ఊదావన్నె, బుగారు వన్నె చీటీలను సరిగా గమనించి కొనుడు.

12523 B

4711. Genuine Eau de Cologne

జర్మనీలో సహకార వైద్యచికిత్సాలయములు

(జరుగుమిల్లి సాంబిగరావుగారు బి. ఏ.)

జర్మనీలో శుభ మరణములు, ప్రసవ స్త్రీలశాశాల, కుర్రల సంఖ్య తగ్గుటకు సహకార వైద్య చికిత్సాలయములు ఎన్నియో గలవు. వాటిని “క్లింకా క్యాసెస్” అని జర్మను భాషలో పిలిచెదరు. ఈ వైద్యాలయములందు వైద్యులు ఆయా ల్యమగు నేవను జేయుచున్నారు.

ఈ వైద్యాలయములు దేశమున కెంతయో మహాప కారమును జేయుచున్నవి. జర్మనీలో ప్రతి గ్రామమునందును పట్టణమునందును ఇట్టి వైద్యాలయము లెన్నియో గలవు. ఇట్టి వైద్యాలయములు లేని గ్రామమే లేదని చెప్పవచ్చును.

ఇందు ప్రేతులు, కార్మికులు సభ్యులుగ నుండును. తమ వేదనలలో నామకార్థము నూటి కింతవోపున చందాల నిచ్చెదరు. ఈ చందాలను ఇచ్చుటగూడ శక్తిలేని కార్మికు లున్నచో, వారి వేదనలు లంతిత్తువగా నున్నచో, వారియి మలసిన చందాలను యజమానులే ఇచ్చెనరు. ఈ సంస్థలందు సభ్యులుగ నున్నవారికి వైద్యచికిత్స ఉచితముగ గలవటము మున్నది. ఆ వనపరమగు ఆరోగ్యాక్రమము లున్నది. రోగులు లండను లెసిన పుచ్చుచో ఆచటగూడ రోగులకు ఉచితముగనే వనరులను కలుగజేసి చికిత్సను వల్పెదరు.

ఈ సంఘములందు స్త్రీలుగూడ సభ్యురాలుగ నున్నా రు. వారికిగూడ ఉచిత వైద్యసహాయ మొనగబడుచున్నది.

గర్భవతులుగా నున్న కాలమునను ప్రసవమునవుడును ఉచి తముగ వైద్యసహాయమును బడయుచున్నారు. ఇదియుగాక ప్రసవమైన తొమ్మిదివరకు భవనసహాయముగూడ బడయు చున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులందేటి ఆచట శుభమరణములు, బాలిం చావులు, ప్రసవస్త్రీలకు కష్టములు లేనట్లు ఆశ్చర్యపడ నేల? ఆచట మరణముగూడ తక్కువగానే యుండునట. ఇట్టి సహాయము లున్నపుడు అట్లుండక మరెటు లుండును? భారతదేశమున ముఖ్యమంత్రిగతివారు తగిన వైద్యసహాయము లేక ఆ గ చాట్లు బడుచు న్నారు. పట్టణములలోనే వైద్యాలయములు తక్కువ. ఆ ఉన్న వైద్యాలయములందు దైన ప్రజలకు తగిన వైద్యసహాయము లభించదు. కొలదిగ ఉన్న వైద్యాలయములందు గూడ సహాయములు లేవు. ఇక బీదలూట వేసగ జెప్పవక్కరలేదు. ఎందరో ఆకాలవర గములకు పాలవుచున్నారు. కాన ఇకనయినను మనదేశములో గ్రంటెకాక్యాసెస్ పద్ధతుల ననుసరించి వైద్యాలయములను నెల కొల్పటకు తీవ్రమగు ప్రయత్నములను వల్పెదరని నమ్ముచు న్నాడను. ఇందులకు మనకు ప్రభుత్వముపై అంతగా ఆధార పడవక్కరలేదు. మనమే యీ కార్యమును యజమానగా సాధింపగలవారము. ప్రభుత్వ సాయముకంటె వైద్యుల సహకార ము ఎక్కువగా నగునని యిట్లున్నది. మన ప్రయత్నములకు వైద్యులు ముగి ప్రసాదము లిచ్చుచు రోడ్లదగ్గరకు, వనదేశమున ఎన్నియో కంసెస్ లున్నవి. ఫ్యాక్టరీలున్నవి. ఇతర కార్యాలయము లున్నవి. ఇందలి పరివాండ్రు నందరి సభ్యులుగ జేర్చి వారివేదనములలో నూటి కింతవోపున వారివేదనములనుబట్టి చందాలను వసూలు చేయవచ్చును. ఇట్టి చందాలమొత్తము నామమాత్రముగ నుండ వలెను. ఈపాటి చందాలకు గూడ ఇవ్వలేని కార్మికులకు వారి యజమానులనుండి వసూలు చేయవచ్చును.

ఈ పరిత్రకార్యమునకు వారస్తు చెప్పరనే వైద్యులుగ లదు వైద్యులు ముంతపానుగూడ ఉచితముగ నియమిత కా లమునందు మంతలప్రకారము నేవచేయుటకు వెనుదీయరు.

ఈ విషయమై చెన్నరాష్ట్రమునందు సహకారసంఘ మువారు శ్రద్ధవహించవలసిన బాధ్యతగలదని చెప్పసాహసించు చున్నాడను. చెన్నకరమున ఎన్నియో సహకార పరపతిసం ఘము లున్నవి. వారి విషయమును బూడుకొన్న ముఖ్యముగ తెరవేదనని నమ్ముచున్నాడను.

కృష్ణాజిల్లా విద్యాసంఘము ప్రసంఘసమావేశము బెజవాడపురమున నీనెల 19వ తేదీని జరిగెను. శ్రీజిల్లావిద్యాకాఖ్యాధికారులు గుజుపిఠానునూ వారి సేవకాస్త్రీ బి. యే. వారు ఈ జనాసభకు సహించి సభను జరిపిరి. వాటిసమావేశమున జరిగిన కార్యక్రమములో ముఖ్యమైనది సంఘాధ్యక్షునియొన్నిక. సుమారు నలకదిసవత్సరములనుండి విద్యాకాష్ట్రీకి ఉత్తమనేన గావింపియు, తానాకా, జిల్లాశోధ లు మొదలసానికసంస్థలందు సభ్యత్వమునుబడసి నిరాడంబర సాంఘిక సేవాపరాయణుడని పేరుగాంచిన శ్రీకర్ణిరాల రామా ల పుపంతులుగారిని సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొని సభ్యులు తన విధిని నిష్పాత్రికబుద్ధితో నిర్వహించిరని తెలియచేయు టకు పంతులమనుచున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

నవరసు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ, ఎన్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదా ప్రొప్రైటరు, బెజవాడ.

క్రొత్త లోకల్ బోర్డు చట్టము

(వి. అప్పారావుగారు, తాలూకా బోర్డు మొదలు)

1930 సంవత్సరపు నె 11 రు ఆక్టోబరున పరిపాలన క్రొత్త లోకల్ బోర్డు ఆక్టు ఆమోదించినది. అందుచే 1931 సంవత్సరము మార్చి నెలలో అంతయు కావలసిన బోర్డులు అంతయు కాక పరిపాలన నెలకు నిలుచునట్లు గవర్నరు మొదలు వారు తీర్మానించుటచే దేశము అంతటా వివిధముగా కనుక రాజధానియందు నెలకును తాలూకా జిల్లా బోర్డుల ఎన్నికలు 1931 సంవత్సరము ఆగస్టు నెల తరువాత జరుగలవు.

1920 సంవత్సరపు ఆక్టులను రాజధానిలో వ్యాపించి సంత ఆవిర్భవించి ఆక్టులను వ్యాపించలేదని ఘోషించుట ముగియబడినది. ప్రజాబోర్డులను ఏర్పాటుచేయుట, ఆక్టు మాత్రము పరిపాలన కాక, ఎట్లకేల 1930 సంవత్సరమున అది నూతనరూపము తీవ్రపడి. ఈ నూతన ఆక్టులను గూడ పరిపాలనను విషయము తెచ్చియు కలవు. అయినను పాత ఆక్టు లోని అవకాశములలో కొన్నియును పరిపాలనకు మునుపటి సంతాపము.

2. ఈ నూతన ఆక్టు ప్రకారము తాలూకా బోర్డులను జిల్లా బోర్డులకు ఉపనియమించు సంబంధములు తెలిపబడినవి. ఇకమీద జిల్లా బోర్డు మొదలగు తాలూకా బోర్డులను డి కాక రైతుల ఓట్లముద్రల ద్వారా ఏర్పాటుచేయుటకును, తాలూకా బోర్డులనుండి జిల్లా బోర్డుల వచ్చు మొదలగు కన్నుల ద్వారా ఎల్ల వస్తువులను మొదలగు స్వతంత్రముగా నుండుటకును సంతాపము లేదు. క్రొత్త చట్టాన్ని స్వయంనుకు బోర్డులకు పోలీసు ప్రాతిపదికని నరకమునకు బోర్డులకు వెచ్చించవలసినట్లు. పల్లెటూళ్ల యందలి పరిపాలనకులవారిమొదల యందు, తాలూకా జిల్లా బోర్డుల ఎన్నికలయందును, ఇప్పుడిప్పుడు ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చుచున్న పరిపాలనామొదలనుండి ఎన్ని కలందును నిర్మాణముగ వినియోగించబడుచున్నది. ప్రజలలో దేశభక్తియు ప్రధానముగా మాత్రమును స్వయంనుకు ఆసాన మాత్రమును చింతించును. అయినను, కాలములు మారుచు దియు, ప్రజల తమతమ ధర్మములు గ్రహించగలరని ఆశించ వలసియున్నది.

3. 1930 న 11 రు ఆక్టు పరిపాలనకు సహాయమున నెలకు కమిటీవారు తమతమ అభిప్రాయములను స్పష్టముగా విశదీ కరించె. వాటిలో సభ్యులూరిగారి సభలు అతిముఖ్యమై నను వానిని నెలకు కమిటీవారు నిరాకరించె. ప్రతిజిల్లా బోర్డు నకును ఒక ఎన్నిక కృతీ వ ఆ ి స రు ని య మించబడవలెననియు, జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా నుండువారు కాపనసభా సభ్యులనుకు నిలువగూడదనియు వారిసూచనలై యున్నవి. వారిసూచనల విలువ ఇంతయని నడుపుటకు వారు వలసపడవచ్చును. ఈ సూచనలకు కాపనసభా సభ్యులొకరియం దిరని దేశమున కెంతయో మేలుచేసేటందుకై వారు. వారి ఉద్దేశములు అమలులోనికి గొనివచ్చుటకు కాపనసభా సభ్యుల ప్రయత్నించుటగాక.

4. నేయు జనసంఖ్యకు మించిన ప్రతిగ్రామమునందును పంచాయతీ సభలు స్థాపించబడవలెనని ఈ ఆక్టులను ఏర్పడి నది. ఈ పంచాయతీ సభలకు కొన్ని అధికారములుకూడ ఈయబడియున్నది. అవి ఆదరణయోగ్యములగునా కాకా అను విషయము మతీయైత వ్యాపనమునందు జర్జింపబడినదనియున్నది. నిర్బంధ పంచాయతీలు ఏర్పాటుచేయు విధానము నూతన మని బహుశాసనమున యున్నది. ఈ ఆక్టులను పంచాయతీ సభలకును, తాలూకా బోర్డులకును కొన్ని సంబంధములు ఏర్పడు నేమో యని తోచుచున్నది. అయినను ప్రతిసంస్థయు స్వతంత్రముగా పరిష్కారమునుకు మును కొరెదము.

5. ఇంతవరకును ల్యాండు సెన్సు అనబడు కిస్తు రు 1 క రు 0-1-8 ల వంతున విధింపబడుచుండెడిది ఇకమీద రు 0-1-6 ల వంతున పనులు చేయబడును. అనగా రోడ్డు సెన్సు రు 0-1-8 నుండి రు 0-1-6 లకు హెచ్చినదనట. ఈ హెచ్చింపులను రాజధానియందు ఇప్పటికన్నను కొన్ని లక్షలరూపు యులు రైతులవద్దకుండి పనులు చేయబడును. అయితే పనులు చేయబడు రు 0-1-6 లలో రు 0-0-6 పైసలు జిల్లా బోర్డు వ్యయములకనియు, రు 0-0-6 లు తాలూకా బోర్డు వ్యయముల కనియు రు 0-0-8 లు పంచాయతీ సభలకనియు నిర్ధారించ బడియున్నది. ఈ విధానము అమలులోనికివచ్చిన తరువాతగాని దీని బాగాగులను గరించి నిర్ణయించాలము. ల్యాండు సెన్సును ఇన్నివిభాగాలు చేయబడునపుడు, భూమికిస్తుతో ఒక భా గము, ఆయా గ్రామ అవసరములకు ఇచ్చించుట వ్యాపకముని కాపనసభవారి కేల తోచితదో తెలియవచ్చును. రు 1 కిస్తు రు 0-1-6 ల వంతున విధింపబడు స్వల్పమొత్తము ఇన్నివిభా గములకు లోనవనపుడు భూమికిస్తుకూడ కొలదిలోజాలలో ఇట్టి విధానమున తోచు కాపనసభ్యులను కాక పరిపాలన గలను టలో సాక్షర్యముండదు.

"ILLUSION"

గు రు తు గ ల ది

పూచీగా: మంచిపూలుగల
ఇ డి కొ లో న్

అని గ్రహించుడు

అశుభముగ నేడదేర్చునట్టి సువాసన, బలము నిచ్చునట్టి గణము గలది. తలనొప్పిని, అలసటను తక్షణమే కుదిర్చి, అలసి పోయిన వరములకు బలమును గలిగించును.

1 డౌ, 2 డౌ, 4 డౌ, 7 డౌ, 18 డౌ,

86 డౌస్సులు బుట్టు గలవు.

A. V. R. A. ADYCAPPA CHETTY,
52, Bunder Street, MADRAS.

(1)

మీ జీవితమును
హాపిటల్ జనరల్ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్
తో బీమా చేయుదు
1,75,00,000 లకు పైగానే హామీపత్రములు గలిగిన
ప్రపంచమున ఏర్పాటుచేయబడిన భారతీయ భీమాకార్యాలయము

దివ్యమైన	పాలిసి	పరతులు
మితమైన	ప్రీమియము	రేట్లు
ఆలస్యములేక	హక్కులను	చెల్లించుట

ఈ దినపత్రములందు గౌరవనీయులైన దరఖాస్తువారులకు ఏకైక తీర్మానము:—
విశాఖపట్నము
అనకాపల్లి
కాకినాడ
ఉత్తరాగ్రాదు, నల్లూరు అండ్ చిత్తూరుజిల్లాలు.
ఉత్తరములు ఈ విషయవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.
నారాయణదాస్ గిరీదర్ దాస్,
లోకల్ మేనేజరులు
నెం. 10, మెక్ కిన్లెడ్, మద్రాసు.

మాదిరి యోషధముల చూచి మోసపోకుదు
డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్యగారిచే నర్వవిధములైన లివర్ అండ్
స్పీన్ వ్యాధులకై ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడినట్టి సుప్రసిద్ధ దివ్యోషధము కలదు.
ఆశాభంగము కాకుండగలందులకై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను, ఆర్డర్ల నన్నింటి నీ క్రింది అడ
నుకు నేరుగ వ్రాయుడు:— (ఏకెంట్లు అన్నిస్థలములకు కావలయును.)
డాక్టర్ జమ్మి వెంకటరమణయ్య (విజయనగరం వాస్తవ్యులు)
లివర్ అండ్ స్పీన్ వ్యాధుల ప్రత్యేకవైద్యుడు, 8, సాలైపేథి, (Salai Street) మైలాపూరు, మద్రాసు.

స్వల్ప ధర! ఫలమధికము!! పూర్తి తృప్తి!!
100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు
లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు
మీలు మొదలు ముసలివారివరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెము, శస్త్ర, గూరలం, కిర
వేచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయిందునొప్పి, ఆహారదీర్ఘకాలముందు తలనొప్పి,
దబిబ్బరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇతరప్లుయంబా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించి
కాదు, స్నానముకాదు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తిథులపాకలలో నమలి మ్రొంగవలెను.
సాంకామికరోగులలో నుండవలసినవారు, 12 ను, 1-2 మాత్రలను నేమించిన ఆరోగ్యవృద్ధాంగు లగుదురు
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానకమును ఛూడుడు. 300, మాత్రలు గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున క్ర
మమునాకలను దొరకును. పాన్డుమాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.
సారస్వతానవం:— మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బ
లములను గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి వరములకు మంచి తోగాన
కీర్తివచ్చిన కలుగజేయును. సంగీతిపాటలకు కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్యము నిచ్చును. పొడవపొడవ ఉత్సాహమునపుడు,
అలసిపోయిన స్త్రీలును నెలకును (నెత్తిలోను చాల మెత్తిగానుండుటలను) తూటాడునుగాని నడువనుకొని పిల్లలకు పంజీవనముకై
6 డౌస్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0 పోష్టుభర్తులు ప్రత్యేకము.
శ్రీసీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

నర్సిరావు

సుద్రంకొండ
 పుంగసూరు
 కలవి నేరు
 కంకుండికుప్పం
 నగరి
 తిరు త్తణి
 శాశంగవరం
 వీరంగిశా త్తణి

N. B. చిత్తూరునకు యిన్ స్పెక్టరు కౌన్సిలరును:—

వజ్రస్యే:—ఇన్నిస్ బిల్డింగ్స్,
కాకినాడ.

ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ್ ಪಾಂಡಿತ್ಯ,
ಮೆಸೆಜಿಂಗ್ ಡೆರಹಕ್.

దరఖాస్తుపై క్యాబలాలనులు ఉచితముగ నివ్వబడును. ఏజంట్లు గానలయును త్వరపడుదు.

తీర్థదేశక విద్యుహజెందిన కేసులను బాసినవీరి, వీరి
పక్షపాదములు గాల్పించిగా నుండు త్రవల నెవ్వరు, నేడే
యిందు. వీరి బేషధనుల ననేక దాక్షిణ్య అనుదినము వాడు
జూరు. ఆంధ్రదేశముం దంతకును పూనుండు లమ్మకుటు
జంటు కా వ లె ను. తర్వాతందు. నేడే, వాయుడు.

ZENITH DRAKSHASA VA.

జె ని డ్రాక్షా స వ

పసివారికి, ముసలివారికి, ధనవంతులకు, బీదవారికి మంచివున్నది, అకలిని గలిగించు నట్టిటానిక్. పెదదు నువయోగించి పనిచేయువారందరికిని ఆహ్లాదమైనది. దగ్గు, ఉబ్బసము, నిద్రలేమి, మామూలుగా గలుగుదుర్చులత్వము, పొందుకోగము, రోగము వదిలి స్వస్థపడుచున్నవారు, మామూలుగానున్న ఆరోగ్య మభివృద్ధియగుట వగైరాలకు తక్కువ గుణమిచ్చు నివారికి. ఇదే ప్రకారముగా నుండువాటిని చూచి మోసపోకుడు. **జెనిక్** మార్కును చక్కగా గమనింపుడు. ఇది ఇండియా వైద్యశాస్త్రము ననుసరించి పరీక్షపడతే, కచ్చితమునకు అవకాశము. ఒక క్యార్టరు బుడ్డిని వాడిచూడుడు.

ధరలు:—8 ఔన్సులు రూ. 0-12-0, 16 ఔన్సులు రూ. 1-4-0, 24 ఔన్సులు రూ. 1-12-0.
సోల్ ఏజంట్లు:— **CANTAN & Co., P. B. 236, MADRAS.**
కాంతల్ అండ్ కో., పోస్టు బాక్సు, 236, మద్రాసు.
జిల్లా యం దంతటను ఏజెంట్లు కావలెను.

మైన స వత్తులు, మైన ము.

ది ఇంప్రో-బర్మా వెల్టోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్

రంగూన్

వారిచే తయారు చేయబడినది.

“నరస్వతి” మార్కు-మైనపువత్తులును

తెలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బండివత్తులును.

“కోడి - బీగము” మార్కు

స్టియరెను వత్తులును

309

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్టాక్లో నున్నది.

వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు:—

ప్యాంరి అండ్ కో, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

అస్సిన్ వాల్ అండు కో, లిమిటెడ్. కొచ్చి.

సమస్త ఔషధములకు రాజు

కె. గణేశరయ్యగారు, (బాలంటోలు గ్రూపు, నావల్ పటియా, సిలోను) వ్రాయునది.

ఆకలియునదిలేక అతిమందముతో రి నెలలగ బాధపడుచున్నాను. ఆయుర్వేదమేమి, యింగ్లీషు యేమి అయిదుగురు వైద్యులయొద్ద ఔషధ సేవ చేసితిని గాని యేమియు ప్రయోజనము లేకపోయెను. స్వల్పమును పాలుపహితము జీర్ణముకాకన్నవి. ఈస్థితిలో నాతూకము ముప్పది పానాలు తగ్గిపోయి నరముల ప్రోవునైతిని. మీ జీవామృతమును తెప్పించి రెండువారములు విడువక సేవించితిని. దీనియందు నాకొక పరమవిశ్వాస మేర్పడినది. మరి రెండువారముల సేవము నన్ను సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతునిగ నొనర్చగలదని విశ్వసించుచున్నాను. జవరదీ ప్రివీ పెంపొందించి, బలహీనతను తొలగింపగల. శ్రేష్ఠమైన ఔషధము హిందూదేశమునందేమి, సింహళమునందేమి జీవామృతము తక్కువేరొందులేదని నా మనఃపూర్వక విశ్వాసము. సమస్త ఔషధములకు రాజునంటి దనదగిన జీవామృతమును సృష్టించి ప్రజారోగ్యమునకు తోడ్పడిన శ్రీ వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు యథార్థముగ ప్రశంసకు తగినవారు.”

ఎల్ల ప్రదేశముల దొరకును.

పూర్తి కేటలాగు ఉచితము.

వెల సీసా 1 కి రు 3-4-0.

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

151, గోవిందప్పనాయకపీఠి, తపాలుపెట్టె 287, మద్రాసు.

సోల్ ఏజంట్లు:—మెనురు స్టేటు, కూర్మలకు

సి. వి. శాస్త్రి అండు కో, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సీటీ

గుంటూరుజిల్లా, బెజవాడలకు

శక్తిశర్మ అండు కో, బెజవాడ.

ఇండియన్ వెనిస్ స్కూల్ ఇన్ స్ట్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

9-11, రత్నబజారు రోడ్డు ఫార్ములెషన్, చెన్నపట్నం.

పై కంపెనీవారి పక్షమున పనిచేయుటకుగాను ఉత్తర సర్కారు జిల్లాలనుండి మంచి రుసుములపైని డిస్క్రిప్టు ఏజంట్లు లేక తాలూకా ఏజంట్లు ఉద్యోగమునకు పలుకుబడి కలిగినట్టి ఉత్సాహులు నగువారినుండి దరఖాస్తులు కోరడమైనది. దరఖాస్తుదారుల వయస్సు పక్షత ఉద్యోగము గత వ్యావహారికానుభవము (సులేఖపత్రిక లున్నయెడల వాటిసహా) తెలియ పరచునది.

ఏజంట్లకు జీతములు నెల 1 కి రు 50/- లు మొదలు రు 200/- వరకు నుండును.

పూర్తి వివరములకు దిగువ విభాగమునకు వ్రాయుడు:—
డి. ఏ. శర్మ అండ్ కంపెనీ, మేనేజర్లు, మద్రాసు లేక

టెక్నికల్ ఇన్ స్టిట్యూట్, విశాఖపట్నం
ఉత్తరసర్కారు జిల్లాల ప్రధాన ఏజంట్లు

లాభకరము

ప్రెస్సువారికి, బెండ్రుకు

కాగితము కోతముక్కులు విక్రయింపుడు.

1. తెల్ల కాగితం ముక్కలు మాత్రం రూ. 60 టన్ను
  2. కొద్దిగా 100/c రంగు ముక్కలు కలిపిన రూ. 40 ,,
  3. రంగుల వగైరా రూ. 20 ,,
- ఈ ఖరీదులు రాజమహేంద్రవరము స్టేషనుకు అనగా రైలు వార్జిసహాయమున్నది.

ఆంధ్ర వేషరమిల్సు కంపెనీ,
రాజమండ్రి.

ఏ కారణమునను వచ్చిన కుక్కనెట్టమైనను తగ్గించి పలకబడిన వీర్యమును గట్టిపరచును. జీర్ణించిన నుఖవ్యాధులను వచ్చిన బలహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో చేరు పొందినది. నెలకోజాల మందు ఖరీదు రు. 3-4-0.
(ఈ శ్రేణ్యం) రోగము రు. 1-8-0.

శ్రీ పట్టాభిరామ వైద్యశాల,
రాయవరము, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

నేషనలు ఇన్స్ట్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

9 ఓల్డ్ కోర్టు హౌస్ పీఠి, కలకత్తా.

(స్థాపితము 1906)

ఒక లైఫ్ అన్యూరెన్సు పాలిసిని పుచ్చుకొనుటకు మునుపు ఒక శ్రేష్ఠమైన కంపెనీకి కఠినమైన పరిశీలనముల ప్రయోగించుట మంచిది.

“నేషనల్” ఈ పరిశీలనములందు యితర యే కంపెనీ నైనను ఆతిశయించుచున్నది.

(1) భారతదేశపు మూలధనము-భారతీయుల నిర్వాహకత్వము-భారతీయుల లాభముకొరకే.

(2) కంపెనీ ఎప్పుడును త్రొక్కి ప్రశ్నోకనిర్బంధముగ వసుపరించి హక్కునకై వివాదము చేయుటలేదు.

(3) తక్కువైనట్టియు, భద్రమైన ప్రీమియంట్లుములు తక్కువఖర్చుతో హెచ్చు భీమాకొత్తమును నియమముగా యేర్పాటు చేయుచున్నది.

“నేషనల్” భీమాకంపెనీ అన్నింటికంటె మిన్నయే మార్గదర్శియై ముందంజ వేయుచున్నది. 1906 సం॥రమునందు యిది స్థాపించబడినప్పటినుండి నేటివరకు నాణ్యముగా, న్యాయముగా లావాదేవీలను జరుపుచున్నది.

పూర్తివివరములకు, ఏజన్సీ నిబంధనలకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

టి. అనంతాచారి బి. ఏ.,

బ్రాంచి సెక్రటరీ.

మద్రాసు బ్రాంచి, బోంబే, బ్రాడ్వే, బ్రాడ్వే మద్రాసు.

సుశామ

శిరోజములకు తగిలినంతనే ఇంద్రజాలము
వలె, వెండుకల యందమును, మెఱుపును
హెచ్చు చేయగలదు.

సుశామా

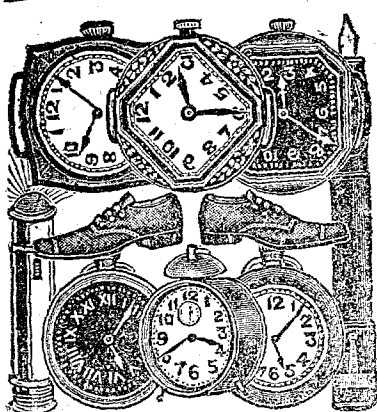
తలనూనె

తలంటున్న నమునకు సువాసనకొరకు
గూడ ఉపయోగించనగును. నాణ్యమం
దును, సువాసనయం దనమానమైనది.

అన్నిదుకాణములందును దొరకును.

ప్రతినిధి:—టి. యస్. కసిన్ అండు కో., కాకినాడ. (ద. ఇండియా.)

P. S. ETT & COMPANY,
CALCUTTA.

ధనము కీర్తి ప్రతివలకై వెచ్చింపబడుచున్నది

మా ఓటో గుగంధరాజ్ ప్రపంచమునందు అద్వితీయమైనది. దీని గునాన
ఒకవారమునకు మార్పు కలుగుటలేదు. మనస్సుకు ఉత్సాహమును, హృదయమునకు
సంతోషమును గలిగించి ప్రతియొకరిని ఆకర్షించును. ఎక్కువ పొగడుట వృధా. బుడ్డి
1 కి ధర రు. 0-7-0. 12 బుడ్లు ఒకేసారి కొనువారికి 8 సాగైన దమ్మి మంజీతి గడి
యారములు, 2 బేలి పాకెట్టు గడియారములు. ఒక బర్మా టైంపీసు బహుమానముగా
పంపబడును. ఈపార్సులతో 10 సం॥ లకు పూచీపత్రము పంపబడును. ఈ గడి
యారములు ముత్రమేగాక. ఒక మేలైన ఫాన్ టెన్ కలము, ఒక మేలైన ట్యా
లాండ్ ఒక జత పంపుజోళ్లు వగైరా లుకూడ ఉచితముగా పంపబడును. ఆర్డరుతో
మీపాదము కొలతను పంపవలెను. ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ఖర్చులు ప్రత్యేకము. వివరము
లకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

శర్మా బ్రదర్స్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 6795, బాబా బజారు (నెక్స్ట్ నెం 88) కలకత్తా.

ఇండియన్ పెనిన్సులర్ ఇన్ స్ట్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇండియాలో ఇన్సూరెన్స్ చేయబడినది)

హెడ్ క్వార్టర్స్:—మద్రాసు

డైరెక్టర్లు

1. సి. మరుతువను సిల్ గారు, తంజావూరు, (అధ్యక్షుడు)
2. డాక్టరు ఎం. సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యర్ గారు, బి. రే. ఎం. బి. సి. ఎం. మద్రాసు.
3. వి. వెంకటేశ్వరకాస్తులి, మర్చెంటు, మద్రాసు.
4. ఏ. టి. కృష్ణస్వామి మొదలియార్ గారు, బ్యాంకర్ అండ్ మర్చెంటు కోయంబత్తూరు.

5. ఎన్. యస్. శ్రీనివాసఅయ్యర్ గారు, ఎం. ఏ. బి. యల్. అడ్వోకేటు, మద్రాసు.
6. టి. మనవడ నాలియ తిరుమల్ పాడ్ నీలం బూర్ కాజాగారు, నీలంబూర్, మలబార్.
7. రావుసాహెబ్ - జొన్నగడ్డ పాపయ్యకెట్టి గారు, బ్యాంకర్, బెల్గారి.
8. డి. ఆదిశేషయ్య, ఆదికారరీత్యా సభ్యులు, ప్రొవైటర్, డి. ఏ. శర్మ అండ్ కో. మద్రాసు.

ప్రాన్ సెక్టర్, ఇతర పూర్తివివరములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

డి. ఏ. శర్మ అండ్ కంపెనీ, మేనేజర్లు.

9, 11, రెటాన్ బజారు రోడ్డు, పి. టి. మద్రాసు.

టెక్నికల్ ఇన్ స్టిట్యూట్, విశాఖపట్నం. (ఉత్తరనర్మారులకు చీఫ్ ఎజెంట్లు.)

'మాడల్' ఫౌంటెన్ కలము 'MODEL' FOUNTAIN PEN

మనదేశములో చేయబడినది Made in Dayalbagh, India

ఇంత చక్కని కలములు మనదేశములో తయారగుచుండగా విదేశీకలములకు పోలే ?

మనము ప్రతిరోజు ఉపయోగించు వస్తువులన్నియు క్రమముగా దయాలాగులో తయారగుచున్నవి. దేశీయులందఱును
వీనినే యుపయోగించి దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితిని బాగు చేసెదరుగాక. ప్రస్తుతము దయాలాగులో ఫౌంటెన్ కలములు,
సిరాలు, గ్రామఫోనులు, D. C. Electric Ceiling Fans, Highclass and Sen Laboratory Balances and
weights. కత్తులు, చూకులు, తోటకత్తులు, సేతుకత్తులు, Safety razors, వివిధరకముల బొత్తాములు, పాళీలు, బహు
చక్కని తలుపుగడియలు, డెయిరీఫోరములలోని పచ్చివెన్న, కోటుగడ్డలు, పర్లుగడ్డలు, చావులు, చీరలు, తువ్వార్లు, బనియ
నులు, మొదలగు అన్నిరకముల షిల్లునూలుతో తయారగు బట్టలు, మేలైనజోళ్లు, తోలునూలుకేసులు, హాండు బాగులు,
(Handbags, Kitbags, Briefbags etc) హోల్డల్స్ (Holdalls) పకీకాలు మొదలగునగుల అనేక వస్తువులు తయార
కాబడుచున్నవి.

ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయము : దయాలాగువస్తువులు నాణ్యమునకు పెట్టినది పేరు
వర్తకులకు బోకు ధరలు అన్నివిధముల వివరములకు వస్తువులకొరకును ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

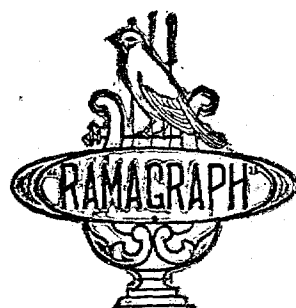
ది ఆంధ్రనత్సంగ స్టోరు

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు:—మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

"RAMAGRAPH"

NEW

Telugu & Kanarese Records.

TRADE

MARK

"రామా గ్రాఫ్"

క్రొత్త తెలుగు రికార్డులు

10 ఆంగుళములు

2 చతులు

బ్లా రేబిలు.

రు. 3/-

అద్దంకి శ్రీరామమూర్తిగారు

R. 2001	{ చిడిమిన పాల్గారు చెలస మానె	లిల్ 8 కళ్యాణి
R. 2002	{ చచ్చిరి సోదరుల్ ఆత డనేక యుద్ధముల బాల కవక మయ చేల	మధ్యభావతి భైరవి అతాన

టి. చలపతిరావుగారు

R. 2005	{ అట లాడు కోరా ముని కాధ	మాండ్ కంకరాభరణం
R. 2006	{ బాగేల కరుణాలవాల ప్రాణనాథు నేనజేయు	అసావేరి బిల్లా జింజారి

ఈమని వెంకట రామయ్యగారు

R. 2009	{ దశరథ కులతలక సరస సంగీతమాధురీ సాగీతినిధురీతిని	కంకరాభరణం కమాన్
R. 2010	{ దయజాపుమయ్య నాపై కస్తూరికా తిలక్మును పోనాడి	పహాడి కేదారగౌళ

యం. యస్. నారాయణమూర్తిగారు, బి. ఏ.

R. 2011	{ భజరే మానస రామం రాముడే తండ్రి రామా! ఎంతటి	సారంగ కన్నడ కేదారగౌళ
R. 2012	{ ఇయ్యెకు మల సీతా ధర బాత	కాంభోజి మాండ్
R. 2013	{ ఈనా! జననిని సన్న నూదులు స్రుచ్చు	జయంత్రక్రి పూరికళ్యాణి

స్థానం నరసింహారావుగారు

R. 2020	{ చిత్రాంగి చిత్రావేదన మీరబాలగలదా సత్యవతి	మాండ్
R. 2021	{ యీ లోలాటలు తల్లియు దండ్రీయున్ ఇక నీ గీచిన గీటు యీ వియోగ జలధి	జోగియా

సి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులుగారు

R. 2023	{ రాధా ఎంత కృశించితివో ప్రమదలగుడి మాడగనె	జోగియా కాఫీ బిల్లం
R. 2025	{ శ్రీ కృష్ణుడను పేరు ఎంత మోసకారివె	మోహన భైరవి
R. 2026	{ దానవమర్దన సత్యముగా కనబాలనాధా	భజన

ప్రొఫెసరు సారధిగారు

R. 2016	{ ఇంటిముంగల యనువరోలు తేడికన్ను లోత చంద్రి	కామిక్ కామిక్
R. 2017	{ దయచేసి మృదువులు శ్రీ గోపాల కృష్ణ	కాఫీ తిలకామోన్
R. 2018	{ మా! మా! విధి శ్రీ సీతారామ పాహిమాం	భీంబలావ భైరవి

మైపాల వెంకటరమణగారు

R. 2019	{ పిడుము నాడై ఓ నెలంత చేతన్ తేవక గవ్వనాకు	పహాడి క్రొ రాగం

Distributors For Andhra:—

CITY FANCY EMPORIUM, BEZWADA.

SOLE PROPRIETORS & MANUFACTURERS:—

T. S. Ramchunder & Bros,

Kalkadevi Road, BOMBAY

Telegrams "MUSICAL" Bombay.

Dr. A. S. MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

హెడ్డాపీను:- బొంబాయి.

